

20087

SK

**మజా మజాగా ఉండండి...
గోల్డ్ స్టార్ త్రాగండి!**

గోల్డ్ స్టార్-ఇప్పుడు మీ వీధి వల్లకంగా
వారిం ఇవ్వాలంటే పంట కాకా దురి.
గుణాల మింగంటే మదిలో, తీసుకోకపోతే బానే,
గోల్డ్ స్టార్, హుమినిటీ మీ మదిలో ఉన్న
మనో ప్రాశస్త్యం చూపు, మహా మహాగా
ఉండండి. గోల్డ్ స్టార్ త్రాగండి.
కాకా దురి వీధి గోల్డ్ స్టార్

హరిజనసేవ ఒక దార్మిక కార్యం అది కేవలం
త్యాగం దానం వల్లనే సాధ్యం హరిజనులను మనం
దరికిన్న అధికంగా భావించాలి ఎందుకంటే వారియెడ
ఎంత అన్యాయం అక్రమం ఉపేక్ష జరిగినా వారు మన
తోనే మన ధర్మంతోనే ఉన్నారు ఇది అద్భుతమైన విష్ణు
వారితో మన సంబంధ బాంధవ్యం పెంచుకొని అడు
కోవాలి

హరిజనులలో అశ్మాభిమానము అత్యగౌరవాదులను
నిర్మించడం వారిని అదర్శ పౌరులుగా తీర్చిదిద్దడం
పరిశుభ్రత, పరిశ్రమ విద్యా, సదాచారములను

“హిం దువు లం తా ఓ క పే.
అధికులూ లేరు అల్పులూ లేరు
హరిజన గిరిజనులు హిందూ
సమాజమున అంగభూతులు”

— మహాత్మాగాంధీ.

అలసరచదం—ఇదే సరియైన హరిజనోద్ధరణ. ఇందుకు
త్యాగం, సహనం, శ్రమ ఇత్యాదు లావశ్యకం. హరి
జనోద్ధరణ కార్యాదికి ఉన్నత దార్శిక లక్ష్యాలు గల
లక్షలాది ప్రీ పురుషుల కేంద్రీకృత శక్తి అవశ్యకం.

హరిజనోద్ధరణ మానవత్వంతో కూడుకున్న
ఉద్యమం. మనమంతా మన విరామ సమయాలను దీనికి
వినియోగించాలి ఇది దప్పిచ్చి కూలీతో జరిపించుకొన
దగు కృషి కాదు. వ్యయం ప్రేరణతో జరుగవలసిన
కార్యం. మనం విద్యాలయాలలో అభ్యసించిన విద్యకీది
నరీక్ష.

సాంఘిక సంక్షేమ శాఖ
ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం
హైదరాబాదు.

వారికి నేర్పండి పొదుపు

అది వారి బావినిర్మాణానికి ముదుపు :

ఈ రోజు వారికి ఏ చిహ్నం చింకా లేదు గాని, రేపటి మాట యేమిటి? రాబోవు కాలాన్ని దైత్యంగా ఎదుర్కొనేటట్లు సిద్ధం చేయండి భవిష్యత్తుకై పొదుపుచేయ నేర్పండి. స్టేట్ బ్యాంకుతో అదా చేయడం నేర్పించండి.

స్టేట్ బ్యాంక్
సేవ నిమిత్తం

August 8, 271

కౌముదం

ఈ పంచికనూ అలవ్యంగానే అందచేయవలసి వస్తోందని పాఠకులకు, ఏజంట్లకు క్రిందటిపాఠే మనవి చేశాం. అగష్టు పంచిక ముద్రణ కూడ వెంటనే ప్రారంభించాము కాబట్టి అగష్టు పంచికకు సకాలంలోనే మీ ముందుంచగలమని హామీ ఇస్తున్నాము దీనికంత టికి ముఖ్యకారణం పేవరు కొరతే.

విద్యార్థులకు ఇవ్వమన్నా. లేకపోయినా వారికి తోటివిద్యార్థుల నాయకత్వం ఎలా అంటున్నాడీ — క్రిస్టోమర్చి యజ్ఞన్నాప్రిగాడు వ్రాసిన 'ఆకించని నాయకత్వం' చదవండి. (చూ. పే. 11)

మనం చిన్నవ్వుడు అవు - పులి కథ చదువుకున్నాం. నాన్నే రిప్రెజెంటేషన్ వినాదేని గారు వ్రాసిన కథ (చూ. పే. 38)

(వై. వ. రామకృష్ణ)

మీరు సంపాదించదలచుకున్నారా !

మీ ఫిక్స్డ్ డిపాజిట్టు మీద

వడ్డీ ఉంది కాని ఆదాయస్పన్ను లేదు.

4 సం॥ ఇంకా పైన నిలవచేసే ఫిక్స్డ్ డిపాజిట్టుపై 7% వరకు వడ్డీ పెంచబడింది. వ్యాంకుతో నిలవచేసిన ఫిక్స్డ్ డిపాజిట్ పై పాతవరి వడ్డీ రూ. 9000 వరకు వచ్చే ఉట్టయితే దానిపై ఆదాయపు పన్ను ఉండదు.

రెండు సంవత్సరాలు ఆ పైన దాచే ఫిక్స్డ్ డిపాజిట్టుపై వడ్డీ ఈ క్రింది విధంగా పెంచబడినాయి

2 సంవత్సరాలు 3 సంవత్సరాలు వరకూ (కూడా కలిపి)	8%
3 సం॥ మించి 5 సం॥ వరకు (కూడా కలిపి)	8½%
5 సం॥ మించి 6 సం॥ వరకు (కూడా కలిపి)	9%
6 సం॥ ఆ పైన	7%

వివరాలకు మా 402 బ్రాంచీలలో దేనినైనా సంప్రదించండి.

సిండికేట్ బ్యాంకు

(భారతప్రభుత్వం అధీనంలో వున్నది)

హెడ్ ఆఫీసు
మనిపాలె

కె. కె. పాయ్
కన్స్ట్రక్షన్.

సచిత్ర మాస పత్రిక
41 ని బిల్కెట్ రోడ్
టి వగర్ మద్రాసు-17

విడి ప్రతి వెల

! రూపాయి

ఎకాదీ చందా

వన్నెందు రూపాయలు

సంపుటి 8

జూలై 1970

సంచిక 7

మేనేజింగ్ ఎడిటర్

వి వి రాఘవయ్య.

ఉత్తరాలు 10

అంబవి నాయకత్వం 11

—రోమంచి యజ్ఞస్మృతి

గారిబ్ రాసిన ఉత్తరాలు 16

—శ్రీమతి లత

ఆశల కిరణాలు (సీరియల్) 19

—యద్దవపూడి సుబ్బరాజు

ఆవు పులి 33

—సీనాదేవి

అలంకార అంశం 37

—మారేమండ సీతారామయ్య

అదర్శాల అంచన 46

—అజ్జరపు హనుమంతరావు

కవక మాలిచ్చి 57

—వేదల రామకర్మ

సుబ్బరా విజయం 63

—ఎ శ్రీధర్

ప్రతివలం 74

—గోపాలకృష్ణ

వనికీరాని పరిశ్లాసం 85

రాక్షసి నీ పేరు రాక్షసియమా? 86

వర్ణిణి (సీరియల్) —అదివిష్ణు

సినిమా 97

Edited and Published by V V
Raghavalah and Printed by
K Domodaram at Sri Kala
Printers, 83 Lake view Road
Madras 33

ఏ జంట్లు కావలెను.

ఈ దిగువ ప్రాంతాలలో ధరావతు కట్టి తమ స్వంత బాధ్యతపై జ్యోతి మాసపత్రికను విక్రయించుటకు ఏజంట్లు కావాలి.

1. కృష్ణాజిల్లా
హనుమాన్ జంక్షన్

నందిగామ

నూజివీడు

జగ్గయ్యపేట

పామర్రు

పెనమలూరు

అరుగొలను

కొండవల్లి

నూచికొండ

గుడివాడ

2. చిత్తూరుజిల్లా

కాళహస్తి

నాయర్ పాడు

వి. కొత్తకోట

కలికిరి

పిలేరు

పుంగనూరు

నత్తిపేడు

3. కడపజిల్లా

పులివెందుల

4. తూర్పు గోదావరిజిల్లా

అవని

గొల్లంపూడి

రాజోలు

పామర్రుకోట

మోరి

కాపేక్షరం

5. పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా

అకివీడు

కొవ్వూరు

కడపవోలు

అరవల్లి

పోలవరం

గణపవరం

పెనుగొండ

గుండుగొలను

6. గుంటూరుజిల్లా

చీరాల

కొల్లూరు

చిలకలూరిపేట

పొన్నూరు

పెదవండిపాడు

పేదరమెట్ల

చిలవూరు

చేబ్రోలు

ఈమరి

ఇంకొల్ల

కొల్లూరు

పెదవూరపాడు

చింగుటూరు

7 ఖమ్మంజిల్లా

బద్రాచలం

కొత్తగూడెం

చర్ల

మధిర

నత్తవల్లి

8 కర్నూలు జిల్లా

కంభం

అదోని

అళ్ళగడ్డ

ఇంగనవల్లి

రోన్

నందికొట్కూరు

కరీంనగర్ జిల్లా

మాజిరాబాద్

బిగిల్కొండ

పెనవల్లి

10 మెదక్

సిద్దపేట

11 నల్గొండజిల్లా

కోదాడ

మిర్యాలగూడ

బోవగిరి

తేవరకొండ

12 నెల్లూరుజిల్లా

విట్టగూడ

అల్లూరు

పొదలూరు

బుచ్చిరెడ్డిపాలెం

కోట

నాయుడుపేట

13 నిజామాబాదు

షక్కర్ నగర్

అర్మూరు

రాన్ స్వార

బోధన్

వివరాలకు

సర్క్యులేషన్ మేనేజరు,

జ్యోతి

41 ఏ బెల్గెట్ రోడ్డు

బీ నగర్ మద్రాసు - 17

పత్రిక నడపడంలో వెర్రిటి చూపించి చిత్రకారుల విషయంలో ఆ వెర్రిటి చూపిస్తున్నారు కాగానే ఉంది కానీ మీ రిచ్చిన అవకాశాన్ని చిత్రకారులు విని యోగిండుకోవటం లేదేమో ననిపిస్తోంది బొమ్మలు అందంగా ఆకర్షణీయంగా ఉండటంలేదు అంద్ర దేశంలో ఎందరో చక్కటి చిత్రకారులున్నారు వారిని మీరు ప్రోత్సహించ కూడదా!

ఒక వార్యత మనిషికి స్పష్టంగా కంటికి కనిపిస్తున్నప్పుడు మనిషికి చేత కావితనం జ్ఞానకం రాదు ప్రగఠ ప్రహ్వధర్యం ప్రవంద సాగరం కత వాగుంది

— విద్యాకుమారి

హైదరాబాదు-38

సోర కుటుంబంలో సూర్యుని వంటిది అజ్ఞివిష్టుగారి సీరియర్ అదీగాక కండ్లకు కట్టిపట్లుగా సహజ సంభాషణా వహితంగా వాస్తవానికి చాలా దగ్గరలో మలదబడింది ఇతివృత్తం

కారాకంగా సాగుతున్న అశం కిల రాయ్ సీరియర్ మధురంగా ఉంది

వాస్తవాన్ని కండ్లారా చూచి "కత రాయెచ్చు అని శ్రీధరమూర్తి గారికి సలహా ఇచ్చిన విశ్వనాథం గారికి వాదన్యవాదాలు

ఇలాగే పేదల భయంకర వాదాన్ని వాహ్యంగా చూపించి వారి పురోభివృద్ధికి రచయితలు తోడ్పడ్డారని ఆశ్చర్యం

"దుమాలు మీది గుళిని "నరి గండు పరికిణి కథావికలు వాగున్నాయి సంతోషం

చక్కటి రచనలను స్వీకరించిన ఎడిటర్ గారికి హృదయపూర్వకాని వంద నలు తెలుపుతూ

— యన్ ఆర్, తార,

హైదరాబాదు-2

పొరుగింటి పుల్లకూర సామెతగా మీరు మద్రాసుకి మార్పారు జ్యోతి కార్యా లయాన్ని

ఏమైనా మన ప్రదేశం నుండి మనది అవి గర్వంగా చెప్పుకొనబడే పత్రికలన్నీ మద్రాసు తరలిపోతున్నాయి మద్రాసులో తయారయినా జాన్ సంచికలో ప్రత్యేకత కనిపించలేదు మద్రాసు నుంచి అన్న గొప్ప తిప్పి కే యద్దవపూడి నుల్ వనా లాటిగారి ఆశం కిలకాలు ఇంట రెష్టింగ్ గా నడచింది

— చెన్నూరి కల్పన-రాజశ్రీ.

మిర్యాలగూడ
జ్యోతి

ఆశించని నాయకత్వం

సామంతులకు జ్ఞానశాస్త్రం...

రెండో వదిలో బోకం కలిగించు కోక. తనేమిటో. తన పుస్తకాలేమిటో చూసుకుంటూ పాఠిక జీవితం పాసిస్తున్న కాలేజీ విద్యార్థి ఓనాడు అకస్మాత్తుగా నాయకుడయి పోయాడు. అది తేక ప్యాకం. త్ర్య బోరాటం పేరిట రకరకాల సత్కారాలు పొగుతున్న రోజులు ఏ నందర్నంబో పేరు తెచ్చుకున్నా. గిరగిర

కోక

తిరిగి. రాజకీయ మడిగుండంలో నది పోవడం ఆ నాటి వరిపాటి.

నేనా నాయకుణ్ణి. నే నేమిటి నాయకుణ్ణి. అది రామచంద్రం వెనక్కి తిరగ రావీకి ప్రయత్నించాడు కాని ముందుకి తోసుకొస్తున్న జనం మొగలో నెట్టుకు పోబద్ధ మడిపిలా. అదకత్తెరలో పోక చెక్కలా రామచంద్రం ఎటు తప్పించు

కోలేక నాయకుడయి పోయాడు; రాజకీయ నాయకుడు.

రామచంద్రం విజాపికి భయపడ్డు. ఎవరైనా ఇద్దరు దెబ్బలాడుకుంటూ వుంటే సిపిమాలో నాయకుల దూరం వించే చూపి గభరా వదేవాడు. ఒక్కొక్కప్పుడు సిపిమా నాయకులు చేతి కేదయినా అందితే అది పుచ్చుకుని ఎలన్ నెత్తి మీద ఒక్క పెట్టు పెట్టడానికో ; ఏకాలో అందితే కరవడానికో ప్రయత్నిస్తారు. రామచంద్రం అదీ చేసేవాడు కాదు కిచ్చు మూసుకుని మదనవదేవాడు. లేకపోతే అరునా. పలుకా అని పిడుగు మంత్రం పఠించేవాడు. మరి ఈ నాయకత్వ గుణం ఎక్కడివింది వొచ్చింది అని మీ మాంస చేస్తే తేలేది. ఏదో పూర్వజన్మ వాసన అని.

విజాపికి వాసనే రామచంద్రాన్ని దియటానికి లాగింది; పూర్వజన్మ వాసన కాక పోయినా. ఈ జన్మ అంతమయిపోయి, అంత్యక్రియలు జరుగుతున్నప్పుట్టి వాసన, తీపుడికి కాక ముక్కుకి మాత్రమే తగిలే వాసన.

రామచంద్రం వుంటున్న హస్తలులో పేకాట అడకూడదని ఓపియమ ముంది. ఆ ఏయమం విజాపికి ఎవరూ, ఏ నాడూ పాటించరని అధికారులందరికీ తెలుసు ఓ కంటిలో చూపి పూర్వకోడమో. రెండు కళ్ళూ మూసి ఇలాటి ఉల్లం చునలు కదిపెట్టక పోడమో చేసేవారు. వారెనుతో నహా. కాబ ఒక్కొక్క నాడు వారెనుకి చిరాకెత్తు కొచ్చేది. పేకాట కృతి మించి రాగాన వదినప్పుడు. 'ఈ ముక్క వేసి వుండ కూడదు. ఆ తురువు

ఎందుకు చెప్పలేదు.' ఇలాటి ప్రశ్నలు వాగ్బద్ధాలకి. ఒక్కొక్కప్పుడు ముష్టి యుద్ధాలకి దారితీసేవి. వారెను వరుగెత్తు కొచ్చి అందరిపి చీవాట్లు పెట్టడమో. మరి విసిగిపోయిన ఇడు; పైన్లు వెయ్యడమో చేసేవాడు.

ఓ నాడు రామచంద్రం గదిలో చేలాడు పేకాటకి స్నేహితులు. నన్ను చదువుకో వివ్వండిరా అంటే వినలేదు. "నువ్వు పేకాడవని వారెనుకి నీ మీద నదఖిప్రాయ ముంది. అంచేత ఇక్కడ అడితే మాకేమీ ప్రమాద ముండదు. కిక్కురు మనకుండా గిప్డింగ్ అడకాము ప్రేక్షక రూపంలో మా వెనకాల కూచో. లేదా. చదువుకుంటూ చుంచం మీద నడుం వాల్చు. అదీ కాకుంటే. కనంలా తగలదు. వాసన మాత్రం కొట్టకు" అన్నాడు ఒక పేకాట ఆసామి ఆ హస్తలుకి అల్లంక దూరంలో నృళానం వుండడంవల్ల కవాలు తగలవడడం. వాసన కొట్టడం ఆ విద్యార్థునికి కేవలం. వాగ్మయ ఉప మానాలుగా కాక. ప్రత్యక్షంగా అనుభవాల.

పేకాట ప్రారంభమయింది. పుస్తకం పుచ్చుకుని రామచంద్రం చుంచం మీద ఒరిగాడు. వది విమూషి లయేనికి పెద్దగా వాదన ప్రారంభమయింది పేకాట భాగస్థుల మధ్య. ఎక్కడివిందో అప్పుడే ఇంటికి చేరుకుంటున్న వారెనుగారి చెవికి. ఈ రణగోణి ధ్వనిని వాయుదేవుడు చేర్చేవాడు.

వారెనుగారికి ఆ రోజున ఆవలే చికాకుగా వుంది. ఇంట్లో ఆడంగులు వాకిట వుండడం. మొగ్గే చేతులు కాల్చు

కోడం పరిపాటిగా వున్న రోజులవి. ఆ రోజున ఆయన చేతులుజిజ్ఞాసగా కాలాలా. వాకిట వున్నందుకు భార్య మీద, నాలుగు మెతుకులు పుడకేసి పెట్టడానికి తన కుటుంబంలో మరెవరూ లేనందువల్ల యానత్తు కుటుంబం మీదా. ఇలాటి భాద కరమైన ఆచారాలు పెట్టివందుకు నమాజం మీద ఆయన మండిపోయి వాళ్ళు చల్లార్చుకునేటందుకు బయటికి వెళ్లి, చిరాకు వూర్తిగా వాదిలించుకోలేక తిరిగి యిల్లు చేరుకుంటున్న సమయంలో ఇది జరిగింది. చెరాచెరా. ద్వవి వచ్చిన వైపు వయవించాడు. ఆయన జోళ్ళ చప్పుడు మూడు గదుల అవతలే ససి కట్టిన రోపలి పేకాట రాయుక్కు "గవ్ చివ్" అయిపోయారు. పేకలు అదృశ్య మయి పోయాయి. అందరి చేతుల్లోకి పుస్తకా లొచ్చేకాయి. తలుపు మూసేసి వుండి వార్డెన్ తలుపు తట్టాడు; మెల్లిగా. ఎవరూ వినిపించుకుని తియ్యలేదు. దది దది బాదాడు. ఇదేమీ గమనించకుండా, తన ర్యానలోనే వున్న రామచంద్రం లేచి తలుపు తీశాడు. ఎదురుగుండా వార్డెన్. ఆయన వెనక కొంత మంది హాస్టల్ విద్యార్థులు వున్నారు. రామచంద్రం గతుక్కు మన్నాడు. కొంచెం గభరా పడ్డాడు.

"తలుపెందుకు మూకావు" అని గద్దించాడు వార్డెన్ పుస్తకాలు చేతులో వున్న మనస్ఫూర్తి చూసి. ఎందుకు పేకాడు గతున్నరు అని దబాయించలేక.

"త....త... తలుపా" అని సస్పిగాడు

జోక్స

రామచంద్రం.

"అవును తలుపే" అని మళ్ళీ గద్దించాడు. "తలుపు మూస్తే ఏం?" అని అడగువామనుకున్నాడు గానీ. ధైర్యం చాల్లేదు రామచంద్రానికి.

ఐ ర గోక్కుంటూ "శవం చచ్చి పోయింది అందుకు మూకాం" అన్నాడు దూడ గద్దీకోసం శాడిచెట్టు ఎక్కా. అన్న నమాదానం కంటే ఇది కంటిగ కనిపించింది వార్డెన్కి. రామచంద్రం అల్లరి చిల్లరి వాడుకాడు. వార్డెన్ తే పేకాకోశం చెయ్య గలిగిన సామర్థ్య మున్న వాడుకాడు.

"శవం చచ్చిపోయిందా" అన్నాడ వార్డెన్.

"అవును, వాననవేసింది" కామ చంద్రం జవాబు.

"వాననేసిందా"

"అవును. కావలిస్తే నా ముక్కు వాననచూశండి." అన్నాడు రామచంద్రం మరీ అయోమయమయింది వార్డెన్కి శవం చచ్చిపోడం. వానన కొట్టడం & వానన రామచంద్రం ముక్కు వానన చూస్తే తెలియడం. ఏమిటి గొడవ?

"నోరు మూసుకు తిన్నగా మాట్లాడు" అన్నాడు వార్డెన్.

రామచంద్రానికి వాళ్ళు మండి. మేడ కడిచి చూస్తే మరి మొత్త ఐద్ది అన్నట్ట న్యాయంగా జూజిస్తూ వుంటే. తన మీద లేస్తాడేం ఈ వార్డెను.

"నోరు మూసుకుని ఎలా తిన్నగా

మాట్లాడం" అవి గొణిగాడు మరీ పైకి
అనడానికి దైర్యం చాలక'

"షటన్"

దానితో మరీ ఉగ్రుడై పోయాడు
రామచంద్రం. వార్డెన్ మీదికి వెళ్లాడు.
"చూడండి. వానన చూడండి" అవి
వార్డెన్ ముక్కు మీదికి తన ముక్కు
పోలిచ్చాడు. అమృతాంజనం వానన
గుప్పు మండి వార్డెన్ కి.

"ఏ మి టి దం తా. మీన తెండు
కొచ్చావు?"

నా ముక్కుకి అమృతాంజనం రాసు
కున్నానో లేదో? చూపిస్తున్నాను నోటితో
చెబితే మీకు తెలిలేదు. అంచేత ముక్కు
చూపించాను.

"కవం" అవి నవ్విగాడు వార్డెన్.

"తగలదుకూంటే వాన నేసింది.
తరించలేక! ఆ వానన పోగొట్టుకోడానికి
మరో మార్గం లేక. తలుపు వేళాను. నా
ముక్కుకి అమృతాంజనం రాసుకుత్తాను.
ఇందులో తెలియకపోవడానికి ఏమీ లేదు.
అవి రీమాగా జవాబు చెప్పాడు
రామచంద్రం. ఇంకా వాదన పెంచు
కుంటే లాభం లేదనిపించింది వార్డెన్
గాకికి. కవం చచ్చిపోయింది....వాన
నేసింది. ముక్కుకి అమృతాంజనం అవి
గొణుకుంటూ వెళ్ళిపోయారు వార్డెన్ గారు.
వార్డెన్ కమమరుగవగానే రామచంద్రాన్ని
ఆశని దైర్యపాహుపాలికి ఆశినందిం
చడం ప్రారంభించాడు "కవం చచ్చిపో

యందని వార్డెన్ నే హడలగొట్టేశావురా.
గట్టివాడివి కవం చచ్చిపోవడం అంటే
ఏమిటిరా?" అన్నాడు ప్లేహితులు.

ఇప్పుడు అర్థమయింది రామచంద్రానికి
తన తప్పు. మనిషి చచ్చిపోయాడు.
కవం తగలకుతోంది అనడానికి మాటలు
తవబడి. కవం చచ్చిపోయింది అన్నాడు.
వార్డెన్ ఏమనుకున్నాడో గాథరావుట్టింది.
కాళ్ళు వణికాయ. వెళ్ళి వార్డెన్ తో చెప్పు
కుందామనుకున్నాడు. కాని దైర్యంచాలక
కాదతో. చిరునవ్వు నవ్వి. ఏదో నమయ
స్ఫూర్తిగా "కవం చచ్చిపోయిందంటే
మనిషి చచ్చిపోయి కవం అయ్యాడు అన్న
మాట. కంట్రాక్టర్ ఫర్ ది కంట్రాక్టుస్ట్.
ఓ అర్థాలంకారంలే అన్నాడు. వార్డెన్ నే
ఎరించి ఆయన తికమకనడే జవాబు
చెప్పిన మొనగాడని రామచంద్రానికి ఆ
రాత్రికి రాత్రే పేరొచ్చేసింది ఇది అతని
నాయకత్వానికి ప్రదమ సోపానం

ఓ వారం రోజులు తిరక్కుండా
ఆశని నాయకత్వం అఖిరిమెట్టు ఎక్కి
పోయింది. ఓ రాజకీయ నాయకుడొచ్చి.
విద్యార్థులను కూడా సత్కాగ్రహ నమ
రంలో పాల్గొనవలసిన అవకాశకవని
గురించి ఉపన్యాసమిచ్చాడు. కెట్టి హోటల్లో
వేడివేడి పెనట్టు ఉన్నా నందుకుంటూ
తినడానికి వెళ్ళిన రామచంద్రం ఆ మీటిం
గుకి హాజరవడం లేదు. రామచంద్రం
తిరిగొస్తూ వుంటే గుంపులు గుంపులుగా
విద్యార్థులు తిరిగిపోతున్నారు, మరునాడు

కాలేజీలో నమ్మే జరుగుతుందని పుకారు పుట్టింది. పీరియంట్ అది వరకుండా చెయ్యడానికి. ఆపవా ఎవరెవరు నమ్మేలో చేరకారో తెలుసుకుందామని. రాత్రి వది పూర్తికి. హాస్టలులో రూము రూముకి బయలుదేరాడు వార్డన్. రెండు రూములయిపోయాడు. అండులో విద్యార్థులు నమ్మేలో పాల్గొనడం లేదని ఆభయమిచ్చారు. మూడో గది రామచంద్రాది. అతడు గార విద్రలో పున్నాడు వార్డెన్ నాచగుమాట్లు తలుపు తట్టితేనేగాని రామచంద్రం తలుపు తీయలేదు. కళ్ళు మలుపుకుంటూ వింటున్నాడు. ఆ విద్రలో ఎదురుగుండా ఉన్నది వార్డెనని కూడా గుర్తు తెలిలేదు.

"ఏం కావాలి?" అన్నాడు ధీమాగా.

"మమ్మ రేపు నమ్మేలో చేరుకుతున్నావా?" అన్నాడు వార్డెన్.

"అలా చిస్తాను" అన్నాడు రామచంద్రం.

"నమ్మే రేపే. ఎప్పుడు ఆలోచిస్తావు."

"రేపు ఉదయం కావరిపంతక పై ముంది. రాత్రి విద్రపోవడానికి ఆలోచింపడానికి కాదు. నాకు విద్రరగా ఉంది. నాకు కుంటా వెళ్ళండి." అని గబుక్కున తలుపు వేళాపాడు రామచంద్రం. తెల్లబోయి. రాత్రి పటిరోధన చాలిండుకుని. ఇంటికి తిరిగిపోయాడు వార్డెన్.

హాస్టల్ ఆవరణలో పెద్ద గొడవ.

విద్రవట్టక బయటకొచ్చాడు రామచంద్రం. విద్యార్థులందరూ చుట్టముట్టేశారు. అతని ధైర్య పాపసాలకి అరిగం

దించారు. పాతికేళ్ళ ఈమధ్య. వార్డెన్ ఈ విధంగా హడలగొట్టిన మనిషే లేవ్నాడు. రేపటి సత్యాగ్రహానికి ముగిసా నాయకధివన్నారు. రామచంద్రాకాళ్ళు వోణకాయి. విద్రలో లేచెయ్యడం పల్ల. మత్తులో. అలా మాట్లాడడం క్షమించారి. అని వార్డెన్తో చెప్పుకుంటు ముకున్నాడు వా మొహం నేనేం నాం కట్టి. నాకు సత్యాగ్రహం వాడు. ఏం పడ్తు. ఇలా బతకవ్వండి అని అరిగం మున్ను విద్యార్థులతో బెయదామమి వ్నాడు. భయంచేతో. గాభరావల్లనే నోరు పెగల్లేడు.

హాస్టల్లో రాడి మున్నున్న "నాకం" గొప్పవారినిరా అని. రామచంద్రాది ఎగరేసి. భుజం మీదికి ఎక్కించుకున్నాడు హాస్టలు ఆవరణంకా పూరేగించాడు

రామచంద్రానికి ముచ్చె ముచ్చె అబోళాయి.

తాని. ఏం చెయ్యగలడు?

నాయకుడయిపోయాడు!

గౌరవరసిన ఉత్తరాలు

4

జనవరి 4, 1852

ఏమి మహారాజ్ :

మనీషాహెద్ ముషాయరా విన్న అనంతరం నువ్వు నన్ను పూర్తిగా మర్చి పోయావను .. చూకావా మరి . అరీఫుద్దికి మవ్వొస్తున్నట్లుగాని పెడుతున్నట్లుగాని బొత్తిగా నకు తెలియలేదు. మంచిది. ఏంచేస్తాం. నేనే మంచి వ్రాస్తున్నాను.

ఇప్పటికయినా నువ్వే నకు ఆక్కడి పూర్తి వివరాలు వ్రాస్తావని ఆసిస్తున్నాను. ఏ దస్తురీజ్ వున్న బాబాసాహెద్ కవిత్వం నేను చదివాను. కాగున్నాయ్. వీటిని ఏం చెయ్యాలో తెలియక మైరాన వడుతున్నాను అగ్రా పత్రిక్కి పంపకుని అత నన్నాడుగాని నా కివ్వలేదు అతను టబత్ షూర్ నచ్చినదాకా వాటి పలాగే ఉంచుతాను

కనీసం నువ్వు త్రాగయినా కవిత్వం వ్రాయ వదిలాలని వుంది

అనదుల్లా

5

21 ఏప్రిల్ 1852.

చిరకాల మిత్రుడైన హరీ:

నీవు చల్లగా ఉండాలి—నీవు లక్నో వెళ్ళి కవి సమ్మేళనంలో పాల్గొన్నట్లు విన్నాను—నీ చిరునామా తెలియనప్పుడు ఎక్కడికి వ్రాయాలో తెలియక ఉడుకువాను. ఈ ఆయోమయంలో నా కాగితాల్ని ఏం చెయ్యాలో తెలియక అలాగే వుంచాను. నీవు అక్కరావాదు వస్తున్నట్లు ఇవ్వక తెలిసింది. అందుకే వెంటనే నీ ఉత్తరం వ్రాస్తున్నాను. ఇవ్వక 18, 21 నాటికి యీ ఉత్తరం అగ్రా చేరుతుంది.

అ త

బాబాసాహెబ్ కీ కూడా యీ ఉత్తరం చూపించు—అక్రద్ధ చేయకుండా ఉత్తరంలో విషయం అమలుచేయండి.

సరే అది అయిపోయింది.

హరచంద్ ఉద్ధేశం లో ఏమోగాని మనం మాత్రం క్రతువుల్లో బాష్పశ్వాన్ని గూడా గౌరవించగలం అనే అనుకుంటాను. మనకి విరోధి అయితే అతనిలో గొప్పతనం లోపించాలి ఏమిటి? వాళ్ళు అనుకున్నాగాని మనం నవ్వంగా ప్రవర్తించి నంతకాలం పురవాలేదు. మనం వ్రాసికేదాంట్లోగాని అలోచించినదాంట్లోగాని తప్పు లేదు. ప్రపంచ ప్రజల నీతి అచినితులతోనూ విజాయితీతోనూ నీకూ నాకూ ఏం పని!

పంస్కార పర్యవేక్షణను మన స్నేహితుల వరకూ పరిమితంగా ఉంచే చాటు.
వీట నేను ఇదివరకు చాలాసార్లు చెప్పాను. ఇప్పుడు మరోసారి చెప్తున్నాను.
ఎవరినాడు ఏదో చేసాడని నీవు విచారించటం మానెయ్యి... ఈనాటి నీ స్థితి ఒక
శిఖరాన్ని చేరింది.

అనదుర్లా.

6

22 మార్చి 1852.

భూకళాభివృద్ధి :

వస్తే మంచిదే—రాకపోతే అంతకంటే మంచిది....పుట్టంకూడా అంతే వయ్యా స్వామీ.. నా కాలంలో ప్రేమ ఎక్కువగా వుంటే నీ కాలం వచ్చేవరకీ వమ్మ తంకూడా తగిపోయింది.

మన మానవత్వం....దయా నమ్మకం ఎక్కువ తక్కువ. ఇవన్నీ ఎప్పుడూ ఉన్నవే.

పిచ్చివాడు భగవంతుడని యీసి ఇలా అన్నాడని ఒక కవిత ఉంది. ఓ భగవంతుడా నీకూ నాకూ భేదం ఏమిటంటే నీలో ధైర్యం లేదు. నాలో ధైర్యంవుంది. నేనుకూడా భగవంతుడిలో అదే అంటాను. నేను అబ్బుడనీ ప్రకాశిస్తున్నానని కదా అని నీవు నన్ను గమనించకపోతే ప్రకాశవంతమైన నీ నేత్రాలకి సోరణగండ్లకి భేదం ఏమిటి అని;

బ్రతుకు నరకం కాదని ఒక హిందూకవి అన్నాడు గాని నేను అతనితో ఏకీకరించలేకపోయాను. నరకం అవుతుందని అంటున్నాను.... ఇది వ్రాద్దామా అని అనిపించిందిగాని మళ్ళీ విచారించుకున్నాను.

నీవు వ్రాసిన ఉత్తరం త్రాగి వ్రాసినట్లు కనిపించి సంతోషించాను. నా కవిత్వం మీద నీ విమర్శకూడా విచిత్రా పురికి. ద్రుతుకుగురించి ఎన్నాళ్ళు మొరపెట్టుకోగలం చెప్పు. తరగ వ్రాసిన ఆ కవికవి తిరిగి పరికించు.

ఆ పుస్తకంలో వ్యాకరణపు గొడవలు విడిచిపెట్టబడ్డవి. వ్యాకరణం వ్రాయడం తన్నా విడిచిపెట్టడం మరింత కష్టం—పెద్దవాళ్ళ తప్పులు ఎన్నుకొడదు మరి. మనం తప్పులు పట్టేవాళ్ళం చేపలు పట్టేవాళ్ళం కాదు.

హాపిట్ ఆన్నట్లు....కుంఠం జరిగే చోటికి దురదృష్టవంతుల మార్గం చేరదు.

వరే సీయమిత్రమా మన కవిత్వం గురించి కాలం కట్టయాస్తుంది. తప్పు పట్టేందుకే మనం బ్రతకడంలేదు.

యవ్వనపు పొంగుల గురించి సన్యాసికి తెలియదు. ఒక్కొక్క ప్యక్తి కీర్తికి కీర్తి తేగలదు చెప్పలేం, కనక వేనూ వివారిచినా మెదలకుండా పూరు కున్నాను. విమర్శకికూడా ఒక ఆర్థం వుండాలి కవి కీర్తికి మన్న లేవటమే విమర్శ కుడు సవిగా పెట్టకోకూడదుగాని అతను పెట్టుకున్నాడు మరి ఏం చేస్తాం ?

సూర్యచంద్రులు నశించి కాలం అంతం అయినా కన్నీటికోసం యాచించ వచ్చు.

వేను కాలాసాహెబ్ యిద్దోంచి వచ్చి చిన్నదిస్తో వుంటున్నాను. అద్దె ఇవ్వలేకపోవడమే కారణం కాదుగాని... వరే ఈ కడవ వ్రాసే ఉత్తరాలు ఈ చిరు వామాకి వ్రాయి. బాబాసాహెబ్ ఎలాగున్నారు ఏమైనా మారారా? అజ్ఞీరు నుంచి ఆమాకి ఎప్పుడు వెడతారా? నలాంటి.

అనదుల్లా.

7

18 జూన్ 1852.

హరీ: గబ్బోపెట్టిన చంద్రుడా!

తమరు ఏమేం చేస్తున్నారు ఇప్పుడు... బొత్తిగా తీరకుండా వుంది మీకు.

జై నల్ కొడుకుల్ని నీవు ఎరుగుదువా? ఆ పిల్లల బాధక ఇప్పుడు వామీద పడ్డది. గర్భకోకంతో పాటు ఒకదొకటి. జై నల్ పోయిన దిగ్గరనుంచి దైర్యంగా వుండాలనే ప్రయత్నిస్తున్నాను. ఒట్టు.

కవికా వాసులయితే బాధలేదుగాని ఈ వారిను లలాకాదు. అన్నం తినే వివ్వరు. మధ్యాహ్నం నిద్రపోవ్వరు. అందులో ఒకడు కీళ్ళు పొంబోస్తాడు. మరోకడు వరుపు చింపుతాడు .. అయితే వాళ్ళనే ఏనుక్కో-ను నేను. ఇక కవికా వార నుల్ని గురించి కియం దేవీకి బొత్తిగలేదు. వెంటనే ఆ కవిత్వాన్ని పంపితే చూస్తాను.

నీ కవిత్వాన్ని ఈశ్వరుడు ఆశీర్వాదించాలని ఆశీర్వాదిస్తున్నాను. బాబాసాహెబ్ ఉత్తరం కూడా ఈ ఉత్తరంతో పంపిస్తున్నాను. అయిన కియ్య. మీ ఆమీ వ్రయా కాన్ని గురించి నకు తెలియబరుస్తావు గదూ? వీలయితే రావటానికి ప్రయత్నిస్తాను.

అనదుల్లా.

తెలుగు శిఖరలు

(గత సంచిక తరువాయి)

ఆ రోజు—

సాయంత్రం అయింది

మూర్తి కాఫీ అందరూ వెళ్ళిపోయారు

నేను వుత్తూరిపై చూసుకుని అర్జెంటిన్ నా మద్యంలు యివ్వవలసిన వాటికి జవాబులు యిస్తుండటం వల్ల ఆలస్యం అయింది

అపీసు కిగితాలన్నీ వర్తి ద్రావడంలో పెట్టి గవి తలుపులు తాళంపేసి బైటికి వచ్చాను

మద్యంనంగారి తర్వాత ఆయన పాద్య తలపై స్వీకరించిన నేను ప్రతి చిన్న విషయంలో క్రద్ధగా జాగ్రత్తగా వుండసాగాను

అపీసులో మొట్టమొదట అడుగు పెట్టే వ్యక్తివి నేను.

సాయంత్రం అందరికంటే ఆలస్యంగా వెళ్ళే వ్యక్తివి కూడా నేనే.

క్రమశిక్షణ కార్యాచరణ యీ రెండూ వాకెట్ యివ్వం

నానూ యివ్వం అపీసులో మిగతా అందరికీ చాలా యిబ్బందిగా అనిపించింది

దవి నాకు తెలుసు.

తలుపులు మూసి పరిధ్యానంగా అలోచిస్తూ బైటకు వచ్చేసరికి అక్కడ వర్కర్లు అంతా కూర్చుని వున్నారు.

నమయ్య కాని సహాయంలో ఏదో అరైట్ పని వుంటేగాని అపీసువాళ్ళు యీలారాదు. అందులో మూడువ్యక్తుడిగా అందరూ ఒక్కసారి వచ్చారు.

నేను మొదట వాళ్ళందరినీ ఒక్కసారి కలియ చూశాను.

ఏదో అయిందే. అందరి ముఖాల్లో భయాందోళనలు స్పష్టంగా ద్యోతికమౌతున్నాయి వాళ్ళందరినీ చూడగానే ఒక్కక్షణం అగాను

కానీ ఇళ్ళి వాళ్ళ కోసమే నేను ప్రత్యేకం ఆ గివట్టు గాకుండా జేబు తడముకుని ఏగరెట్ వెలిగించి వెలిగి చూపాను

వాళ్ళు కూడా నేనెదో చాలా ముఖ్యమైన పని చేస్తున్నట్టు ఏగరెట్ వెలిగించుటనే వరకూ క్రద్ధగా గమనిస్తూ నిలిచారు

సీరియల్

“ఏమిటి విశేషం?” అన్నాను అగ్గి పుల్ల అవకల పారేస్తూ.

“మన ప్రెస్ మూసేస్తున్నారంటగా బాబూ!” వాళ్ళందరికీ పెద్దయిన ఒకతను అడిగాడు.

“ప్రెస్సా! మూసేయటమా? ఎవరు చెప్పారు మీకి కట్టు కదలు!”

‘భాస్కరం బాబు, మధ్యాహ్నం వచ్చి మీ పని అయింది. ప్రెస్ అమ్మేస్తున్నారు. నెత్తిన గుడ్డలు కట్టివారినిదే అంతా అన్నారు.

భాస్కరం అన్నాడు! నాకు వాళ్ళ మూర్ఖత్వానికి జాలివేసింది.

నేను విచ్చిన యీ కొద్ది రోజులకే భాస్కరంలో పున్న చాతుర్యం బాగా గ్రహించాను, కానీ కథలు కల్పించటం, గాలిమాటలు పూజారుగా నృప్తించి ఎప్పుడూ ఎవరినో ఒకరిని ఏడిపిస్తూ వుండటం అతనికి సరదా!

“ఆయన మాటలు మేనుకగా నమ్మ లేదు అనుకోండి అయితే తామో!

ఎవరికి తెలుసు! అసలే దబ్బు యిబ్బులలో పున్న మనుష్యులయ్యే!

వాళ్ళిష్టం! అది అబద్ధమో, విజమో మీరు చెబితే మాకు నమ్మకంగా వుంటుంది”

నా పట్లవాళ్ళకి గల విశ్వాసానికి ముగ్ధుడిని అయ్యాను.

“నాకింతవరకూ తెలియదు. నేను కష్టక్కువి రేపుచెబుతాను.” అన్నాను.

నేను అప్పేనునుంచి నరాసరి పెదర్ప వంగరింటికి వెళ్ళాను అనిదలేదు! గుడికివెళ్ళింది!

ఆయన ఒక్కరే వున్నారు మంచం

మీద కూర్చుని పేనరుదడుపుకుంటున్నాడు.

నన్ను చూడగానే ‘రా!రా!’ అంటూ ఆహ్వానించారు

ఎందుకోగానీ ఈరోజు ఆయన చాలా హుషారుగా వున్నాడు.

నేను ఆయనకెదురుగావున్న కుర్చీలో కూర్చున్నాను.

ఇంతక్రితం వర్కర్స్ వచ్చి నన్ను విలదీసిన విషయం ఆయనమూడు ఎలా బైటపెట్టటమా అని మాటలకోసం వెతుక్కుంటుండగా ఆయనే అనేసాడు.

“రవీ! ప్రెస్ కిమంచి ఆఫర్ వచ్చింది! అమ్మేస్తున్నాను!”

నాకు ఎదురుగా పిడుగు వద్దంత దిగ్భ్రాంతిగా చూసాను! ఆయన గుండెల మీదనుంచి పెద్దభారం దిశపుకున్నంత తేలికగా మాట్లాడుతున్నాడు.

“నా ఆరోగ్యం కుదుటపడేది ఒట్టి మాట ఒకవేళ కాస్తో కూస్తో లేచి తిరిగితే ఆ ఎగుడుదిగుళ్ళు. ఆ హోదా నేను వదలేను. నేను దాగా అలోచించే యీ కర్తవ్యానికి వచ్చాను. యీ ప్రెస్ అమ్మేస్తే పున్న అప్పు తీరిపోతుంది. నా ప్రాణం అటుయిటు అయితే అవిదకి దబ్బు చిషయంలో విక్రీంతగా వుంటుంది. దాదాపు పెట్టి అయిపోయినట్టే రేపునస్తారువాళ్ళ!”

ఆయనవార, అవేదన నాకర్థమైనాయి.

ఆనారోగ్యంతో అలసిపోయిన మనస్సి విస్వహాయంగా భాదను బలవంతంగా తెచ్చుకునే వైరాగ్యం!

ఆయనకి ఆ ప్రెస్ కి ఎంత అవినా భావ సంబంధం వుందో సుభద్రమ్మగారు అప్పుడప్పుడూ నాకు చెబుతూనేవుంటారు.

ఆయనా సరే! దానిమీద మమత

వంతెళ్ళు చేదించుకుని, దాన్ని అమ్మటానికి సిద్ధం అయ్యాడు.

ఇందులో నాకో నలహా సంప్రదింపులు జరపలేదని నేనేం బాధ పడాల్సిన పనిలేదు. వాళ్ళకి మిగతా వర్కార్స్ అంతా ఎలాగో నేనూ అంతే! అందుకే ముందుగా సూచనప్రాయంగా నైనా వా చెవిని వేయలేదు.

నేను ఈ విషయం విన్న తర్వాత అట్టేసేపు అక్కడ కూర్చోలేకపోయాను.

ఈ కొద్దికాలంలో యీ వత్రిక నాలో ఎన్నెన్ని ఆశలు రేపిందో, ఎన్ని వేం కలలని సృష్టించిందో ఆ భగవంతుడికే తెలుసు. విడుద్యోగపు కల్లోల నముద్రంలో

వదు! పగవళ్ళకి కూడా యీ బాధవదు. అలోపస్తు తీరే -దృష్టం లేనప్పుడు అవి మొలకెత్తనే కూడిదు.

సుదర్శనంగారి యింటినుంచి గోపాలం యింటికి వచ్చి ఎలా వద్దానో వాళి తెలియదు. ఆ యింట్లోంచి బైటకి రావటం, బస్ స్టాప్ దగ్గర విలబడటం బస్ ఎక్కటం దిగడం, యింటివరకూ వదిలి రావడం యివేవీ నాకు గుర్తు లేదు! శరీరం అలవాటయిన యీ వసులని యాంత్రికంగా చేసేసింది. నన్ను చూడగానే గోపాలం హాడిలి పోయాడు.

చప్పున దిగ్గరగా వస్తూ 'రవీ! ఏమిటి! ఏమైంది! అన్నాడు ఆచార్యుడు.

యద్దనపూడి సులోచనారాణి

దిక్కుతెలియకుండా కొట్టుకు పోతున్న నాకు అపయత్నంగా దొరికిన యీ ఆధారం కేవలం బేపుడు యిచ్చిన వరమే నమెకున్నాను.

దీని ద్వారా ఒక తీరం చేరుకున్న నేను, నా హృదయంలో పడిలంగా భద్ర పరుచుకున్న అశలశిఖరాలని అదిగమించ గలననే అనుకున్నాను. నా ఆశలు దురాశలయ్యాయి. నా చేతికి అందినట్టే అంది నాలో యిన్ని కలలు సృష్టించిన యీ ఆధారం నన్ను వెక్కిరిస్తూ, ఒక్క తోపుతో మళ్ళీ వట్టి వడినముద్రంలోకి త్రోసినట్టుగా వుంది మళ్ళీ వుద్యోగం కోసం అన్వేషణ!

మళ్ళీ నిరాశ! మళ్ళీ విస్మయ! ఓహో!

జ్యోతి

'ఏముంది! భూమి గుండ్రముగా వుండును!' అక్కడున్న బర్ఫీలో కూలబడతూ విస్మయపుగా అన్నాను

'ఏమిటి నీ వుద్యోగం?' సందేహంగా చూసాడు

నేను క్లుప్తంగా జరిగింది చెప్పాను. గోపాలం యింట్లోనా ఆ ప్నట్టుగా చూసాడు

"పోతే పోవీ! దానికింత బాధపెందుకు! నేను మొదటే ఆ వత్రిక కుంటి గుర్రం పడకలా అప్పుకో వడతూ లేస్తూ నడు పోంది అంటే నువ్వు విన్నావు! యప్పు డైనా తెలిసింది! పోతే పోయిందిలే! యది వరకు పంపితులు వేరు. యప్పుడే నేను. నీకు వుద్యోగం దొరికే వరకూ నీ బాధ్యత

నాది. సరేనా!" నా భుజం తడుతూ హామీ
యిస్తున్నట్లుగా అన్నాడు.

నేను విస్మయంగా తలెత్తి గోపాలం
పైపు చూపాను.

అతని కళ్ళు మేహపూర్వకంగా
వచ్చాయి.

గోపాలం నన్ను పొరపాటుగా అర్థం
చేసుకుంటున్నాడు అనిపించింది. కేవలం
తిండికి బట్టికె యిచ్చింది పడపోతానేమో
ననే బాధ కాదు నాది. వంటిరివాడివి.
ఏం తిన్నా ఎక్కడన్నా కాలం యిచ్చే
గడిచిపోతుంది. పూరి గుడిసెలో వున్న
పూటకీ గతిలేని దరిద్రుడికి. ఆగర్భ
క్రమంక్షణ్ణే బంగారు తుగుటుయ్యాలలో
పూగుతున్న మడిపికి ఒకేరకంగా కాలం
వెడుతుందీ నిజమే! కానీ ఆ అనభవాల్లో
వున్న వైవిధ్యం! ఆదెంత అవరూప
మైనది!

నేను గోపాలం బలవంకం మీద ఆ
రాత్రి అక్కడే పడకున్నాను మంచం
మీద కళ్ళు మూసుకుని పడుకున్నానన్న
మాటేగానీ కంటి మీదికి కనుకు రాలేదు.

ఎలాగైతే నరే యీ ప్రెస్సి ఆమ్మ
వివ్వకూడదు. కానీ ఎలా? యజమాను
రైవసాళ్ళు. నాళ్ళకేదో అవసరం
వచ్చింది ఆమ్మకుంటున్నారు. మధ్యలో
నేనెవరినీ కాదనటానికి ఏ అధికారంతో
వారిని నేను అవగలను! ఆలోచించి
ఆలోచించి నా బుర్ర వేడెక్కటం మినహా
వాకే పుసాయమూ తోచలేదు. చాలా బరు
వుగా బద్ధకంగా తెల్లవారింది.

మర్నాడు అపీసుకు వెళ్ళాను.

కర్మ. మూర్తి ఎవరూ రాలేదు

జవాబు వ్రాయాలివన పుత్తరాలు

కొన్ని వున్నాయి.

వాటిమీద పెద్దగా ఆసక్తి లేకపోయినా
కాలం గడవటం కోసం అవన్నీ తిని
వరవగా చూడసాగాను

12 Cell అవుతుండగా కర్మవచ్చాడు
మూర్తి రాలేదుట కానీ అస్టికేషన్ తెచ్చి
యిచ్చాడు. వాళ్ళిద్దరూ వేరే చోట ప్రయ
త్నాలు చేసుకుంటున్నట్లుగా చెప్పాడు.
కర్మ వచ్చి వెళ్ళిన తర్వాత నాకు పని
చేయబద్ధి కాలేదు

మోచేకులు బేబుల్ మీద అనించి
కుడి చేత్తో తల వట్టుకుని కూర్చున్నాను.
మననంకా ఒకరకమైన నైరాళ్యం! ఏం
జీవితం అనే విసుగుదల! జ్ఞాన జ్ఞానం
అది గమననా జారి పడుతూ. లేస్తూ
ఎన్నాళ్ళలా బ్రతకటం! ఎంత కాలం అని
చీట్లో వెతుక్కులాడుతూ వెలుగు దొరుకు
తుందో దైర్యం తెచ్చుకోవటం! ఈ
వెతుకులాటలోనే. యీ ఆకా నిరాళం
మధ్య పూగినలాడుతూనే జీవితం తెల్లారి
పోతుంది కాబోలు

"రమీ!" వున్నట్టుండి వినిపించింది.

పులిక్కిపడి తలెత్తాను

ఏప్పుడొచ్చారో అవిడ అడుగుల
చప్పుడు నేను గమనించనే లేదు. గదిలో
నా ఎదురుగా సుభద్రమ్మగారు నిలబడి
వున్నారు.

"మీరా!" కుప్పీలో నుంచి చప్పున
లేచాను.

"కూర్చో. కూర్చో" వన్న వారిస్తూ
అవిడ నా ఎదురుగా నున్న కుప్పీలో
కూర్చున్నారు.

"ఎమిటి! అలా వున్నానే! ఒంట్లో
భాగ లేదా!"

జరిగిన కథ

అనాధకరణాలయంలో వచ్చిన పుద్యోగంలో యెంతో కాలం విలవలేకపోయాను. ఇంట్లో పూర్తి వెళ్ళిన నాకు గోపాలంతో పరిచయమైంది. ఉన్నట్టుండి గోపాలానికి సుస్థి చేయడంవల్ల అతని డ్యూటీ నేను చేపట్టి అవిధి నిర్వహణలో వమాజంచే దొంగగా ఉపాంపబడ్డాను.

బాబాయి ఏదో సంబంధం ఉన్నదని ఆరువేల కట్నం ఇస్తారనీ దాంతో తన బాకీ తీర్చవచ్చని ఉత్తరం రాశాను. నేను ఆ సంబంధం చేసుకోను. వీ బాకీ తీర్చలేని అసమర్థుడనే అని ఉత్తరం రాశాను. గోపాలం ఆరోగ్యం కొంత కుదుట పడింది. గోపాలం బలవంతమీద సినిమాహాయి గేటు కీపరుగా చేరడానికి ఒప్పుకున్నాను.

అక్కడ తలపని తలంపుగా పాత వరిచయస్థురాయి కాంతి తటస్థపడింది. ఎగ్గుతో కుంచించుక పోయాను గతమంతా స్మృతి వశంలో తిరగడం మొదలైంది.

తరువాత 'స్వాలాముఖి' ప్రతిక నుండి ఇంట్లో పూర్తి వచ్చింది. ఎడిటర్ అదరంతో ఆ ఉద్యోగం నాకే యిచ్చారు.

ఒకరోజున కాంతి నా కోసం గోపాలం ఇంటికి వచ్చి వాళ్ళ స్పాక్టరీలో మేనేజరుగా చేరమని కోరింది. నాకు వేరే ఉద్యోగం దొరికింది మీ దగ్గర చేరలేను అని చెప్పాను. అలా అన్నందుకు గోపాలానికి నా మీద కోపం వచ్చింది. తరువాత గోపాలం ఆ ఉద్యోగంలో చేరాడు. 'స్వాలాముఖి' సర్క్యూలేషన్ పెంచాలనే ఉద్దేశ్యంతో 'జిడి మనదేళం' అన్న హెడ్లింగుతో ఒక శీర్షిక ప్రారంభించాను.

—ఇక వదలండి.

“బాగానే వుంది.” నవ్వు తెచ్చి పెట్టుకుంటూ అన్నాను.

“రవీ! ఓకో ముఖ్యమైన విషయం చెబుచామని వచ్చాను” ఎంతో నెమ్మదిగా అన్నారవిడ.

ఆవిడ చెప్పబోయేదేమిటో నాకు తెలిసి పోయింది. సరిగా నేను అనుకున్న మాటలే ఆవిడ వోటివెంట వచ్చాయి.

“రవీ! డ్రెస్ అమ్మటానికి ఓళ్ళ యిండుకున్నారాయన.

నేను ఫైర్స్ చూస్తున్న నెపంతో క్రిందకి చూడసాగాను.

“జేరం కుడిరిందని తెలిసింది” నాకు తెలియకుండానే నా కర్రంలో కరినత్వం జేర తొంగి చూచింది.

క్షణంపేపు ఆవిడ ముట్లాడలేదు.

ఏం చెప్పాలో నాకూ తోచలేదు.

కొద్దీసేపయం తర్వాత ఆవిడ ఓట్టార్పు విడిచారు.

తర్వాత అడిగారు

“రవీ! ఈ విషయంలో నిన్ను సలహా అడగటానికి వచ్చాను.”

“నన్నా! సలహానా!” విచిత్రంగా చూసాను.

“అవును. ఈ డ్రెస్ అమ్మటం వా కిష్టంలేదు. సరిగ్గా ప్రసాద్ పుట్టిన రోజున యీ డ్రెస్ కొన్నాం. యిది, యిందులో పని చేస్తున్న వర్కర్స్. వాళ్ళ సాధక భాదకాలు నాలోఒక భాగమైపోయాయి. ప్రసాద్ పోయిన తర్వాత యిదే నా జీవితం అయిపోయింది - యిది కూడా కాకపోతే—” ఆవిడ కంకం ఒడికింది.

డ్రెస్ అమ్మడం యిష్టం లేదు!

ఈ మాట విసగానే వాలో ఆక వాడ స్వరం విన్న నాగుబాములా తలెత్తంది. ఆవిడ చెప్పసాగింది.

“అనారోగ్యంతో ఆయన మతిపోయింది. యిక తను మామూలు మనిషి కాలేనని ఆయన నమ్మకం. తన కేదయినా అయితే, భాస్కరం నాచేతికి ఒక్క కానీ దక్క వివ్వడని. కాను అన్నివిధాలా యిబ్బందిపడిపోతానని ఆయన భయం. వర్కర్స్ ఎవరికీ నెల నెలా అనుకున్న సమయానికి జీతాలు యివ్వడం లేదని ఆయన బాధ!”

“కానీ, వర్కర్స్ ఎవరినోటి నుండి ఎప్పుడూను అనంతృప్తి విందినమాటలు వినలేదు.”

“అ సంగతి నాకూ తెలుసు. వాళ్ళు దరిపి దావావు మా దిద్దల్లా చూస్తున్నాం. ఆ కృతజ్ఞత వుంది వాళ్ళకి. ఆయన అనే డేమంటే ఈ రోజు భాకపోతే యింకా కొన్ని రోజులకై నా యిది మూసేయాలిందే! దానికోసం వాళ్ళని ఎందుకు యిబ్బందిపెట్టాలి అని. వాళ్ళ కష్టానికి తగిన ప్రతిసరిం యివ్వలేనప్పుడు మనం వుండుకోడం అనవసరం అంటారు. అది అన్యాయం అంటారు. నేను ఆయనకి నచ్చచెప్పలేకుండా వున్నాను రవీ!”

బాగుంది! యజమానులు జీతాలు సరిగ్గా యివ్వడం లేదనో, పెంచడం లేదనో వమ్మెలు చేసి, కేకలుపెట్టే వర్కర్స్ నాకు తెలుసు!

యొక్కడ యిది పూర్తిగా వ్యతిరేకంగా వుండి:

“రవీ! నీతో ఒక విషయం చెప్పటానికి వచ్చాను. నేను ఎక్కడైనా ఒక పాతికవేలు అప్పుతెచ్చి మాకున్న అప్పు తీర్చేవి. మిగతాది కాంక్ లో వేసి, పత్రిక మీద డబ్బు వచ్చినా రాకపోయినా వర్కర్స్ కి నెం నెలా జీతాలు అందేలా చేయాలని చూస్తున్నాను. దానిలో నీ సహాయం కావాలి నాకు.”

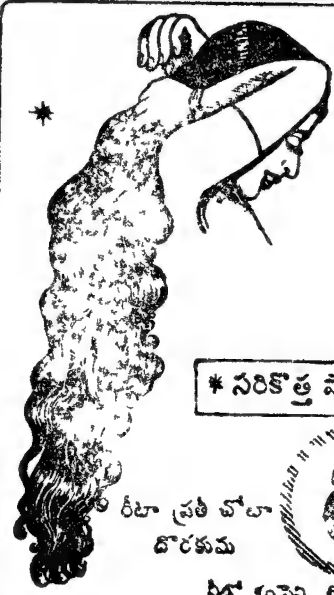
“నేనా! మీరేది చెప్పినా చేయటానికి సిద్ధంగా వున్నాను.” మనస్ఫూర్తిగా వింటు మనసుతో అన్నాను.

“నేను డబ్బు అప్పుగా తీసుకుంటా

నంటే సుదర్శనంగారు ఒప్పుకోరు. నీ కథ్యంతరం లేకపోతే ఆ అప్పు తీసుకోవడం, ఆ నోటు వ్రాయడం అంతా నీ పేరు మీద జరుగుతుంది. నీ కేమీ అభ్యంతరం లేకపోతే..”

“నా కథ్యంతరమా? యిందులో నా కేం కష్టం వుండి? ఎంతో ఆనందంగా చేస్తాను! అంతేగాదు, మీరు ఎక్కడో తెస్తున్న ఆ అప్పు పాద్యమైనంత త్వరలో తీర్చటానికి నా కాయక్తులా ప్రయత్నిస్తాను.” అన్నాను.

“కృతజ్ఞురాలివి రవీ! నేను నీ పేరు మీద ఎందుకని అంటున్నానో తెలుసా? నువ్వు యీ రకంగా మాకు సహాయం

* మీ కేశ సంపదకు

ఒకరి కోరిక పొందడంయూ మరొకరి ఆనందమూ అమోఘమైనవి. అవివరం లేదు. రీటా దాని మీద ఉంది. బొటాగ్నాన్ని వృద్ధిపెండ్లకొని మీ కోరికలు ఎప్పుడూ ఉత్తమంగా నిగవిగలాడుతూ ఉన్న వందలవేలలక్షల అంకముంది చేయదలసినదేమీలేదు.

* నరికొత్త ప్యాకింగుతో వస్తున్నది

రీటా

రీటా ప్రతి చోటా దొరకును మీద కంపెనీ, కొరియో కలకత్తా మద్రాసు

వట్టుంటే. యికముందు ఎప్పుడూ నుద
నంగాడు ప్రెస్ అమ్ముతానని అనలేరు.
దీనిమీది వర్వాదికారాలావుటాయ
డబ్బు నువ్వు యిచ్చి యందులో
స్వామిగా చేరుతున్నానని. యిది నీ
వచన అని ముదర్చన గారికి చెబుతాను
ఈ పంగా అయితే ఆయన తప్పకుండా
ప్పుకుంటారు నువ్వు కొవలంటే ఆలో
చుకో. నేను సాయంత్రం వస్తాను”
“ఆలోచించటానికి యింట్లో ఏం
ధరికబాధా ఉన్నాయని. నాకు తప్ప
దా అంగీకారమే!”

“అయితే నే విన్నవించి యింట్లో వెళ్ళ
నే ఈ విషయం ఆయనకి చెబుతాను.”

“అలాగే!”

అవి ధరెమ్మా, కిట్టార్పు విడస్తూ
న్నరు.

“నా పెళ్ళి అయిన యిచ్చి పంపత్తు
లో ఆయన ధగ్గర అడ్డం అడతం
దే మొదటిసారి. యిది ఒకవిధంగా
గోచిస్తే ఆయనకోసం చేస్తున్న పనే.
అనారోగ్యంతో వివిగిపోయి యీ
క్యూర్కీ బాధ చూడలేక. యీ అప్పు
దంకోసం అమ్మేస్తానని అన్నా
ర్విత చాలా బాధపడ్డారు. ప్రెస్ మీద
ంటే కూడా ఆయనకి ఎక్కువ మను
రం.”

నేను ఆవిడతో బైట వరకూ వచ్చి
గనంపాను.

ఆవిడని పంపి తిరిగి వస్తుంటే అర
ట క్రితం నా తం మీద కొండంత
రంగా వున్న బరువు హఠాత్తుగా దిగి
యివట్టుయింది.

రాత్రినుంచి వస్తువిరాళా, విన్యూహతో
కీర్తి పం చేస్తున్న నైరాళ్యం గారికి చెల్లా
చెదురుగా ఎగిరిపోయింది.

ఒకసారి ఆ పరిసరాలన్నీ కలియ
చూసాను.

ఎందుకోగానీ నా కాళ్ళదారిలో యీ
పాత భునానికి. నా జీవితానికి ఏదో అవి
నాభావ సంబాధా వున్నట్టుగా తోచింది.

మర్నాడు.

ఉదయం - నేను అవీసుకి వెళ్ళిన అర
గంటకి పోన్ మోంది.

డిసీర్ తీసాను.

సుభద్రమ్మగారు మాట్లాడారు.

“రవీ! డబ్బు దొరికింది! మధ్యా
హ్నము కాగితాలు పంపిస్తాను సంతకం
పెట్టి పంపించు.”

“అలాగే. డాంక్ గాడ్! వేచింత
త్వరగా దొరకజేమోనని భయపడ్డాను.
ఎవరిచ్చారు?”

“నాకు దూరం చుటాదు. మధ్యా
హ్నం నోటు తీసుకుని నేనే వస్తాను.
వుంటాను” ఎవరో వచ్చివట్టున్నారు.
ఆవిడ జవాబుకోసం అశంపకుండానే
పోన్ పెట్టేసింది.

మధ్యాహ్నం ఆవిడ వచ్చాడు.

నోబుమీద సంతకం పెడుతుంటే
నాకు తమాషాగా అనిపించింది. నా
ముక్కు మొహం తెలియని ఆ వ్యక్తి
ఏవరో నాకు పాతికవేలు యిస్తున్నాడు.
యిందులో ఒక్క పైపాకూడా తీసుకోని
నేను పాతికవేలకి అకవికి ఋణపడు
తున్నాను.

అవిడ నోటు తీసుకుని వెళ్లారు.

ఈ విషయం మా యిద్దరి మధ్యా పుండేట్టు నిర్ణయం చేసుకున్నాం. రెండు రోజుల అనంతరం సుభద్రమ్మ గారు డ్రైవర్ కి వీటి వ్రాసి యిచ్చి పంపారు. అందులో డబ్బు అప్పు యిచ్చినవాళ్ళు పాపం త్రం టీకి వస్తున్నారని, వాళ్ళని పరివయం చేస్తానని వస్తు కూడా ఎప్పుడనుకుంటున్నారని, అలాగే వస్తానని కమిరు చేశాను.

పాపం త్రం అయింది.

'జ్వాలా ముఖి' దసరా పండగ

జ్వాలా

ప్రత్యేక సంచికగా. సర్వాంగ సుందరంగా తీర్చిదిద్దాలని ప్రయత్నిస్తున్న నేను అవంధర్యంలో ప్రచురించటానికి వ్యాసాది ఎన్నిక చేస్తున్నాను. ఆ వనిలో ముదిగి పోయిన నేను పాపం త్రం 6 గంటకి సుభద్రమ్మ గారింటికి వస్తానని చెప్పిన చూడే సుర్పిపోయాను.

6 గంట అవుతుండగా ఫోన్ మోగింది. యశలాపంగా రిసీవర్ తీశాను.

'హలో?' అనతల నుంచి మృదుమధురంగా పున్న స్వరం వినిపించింది.

'యస్?' అన్నాను

'రివీండ్రగారేనా?'

'అవును.'

'నేను సత్యాని మాట్లాడుతున్నాను.

'సత్యా' నాలో నేను అనుకున్నట్లుగా అన్నాను.

జలంపేపు నా చేతులో కాగితాలు నేను చేస్తున్న పని అన్నీ సర్వస్వం మరిచి ఆ కంఠ ద్వారా విసాంనే కోరిక కలిగింది.

అంటి ఓకోపం ఎదురు చూస్తున్నారు. వాళ్ళు టీకి వచ్చారు. నా కళ్ళు ఎదురుగా పున్న గోడ గదియారం వైపు తిరిగాయి. టైము 7 గం. కావసోంది.

"ఓ. సారీ, నేను యిప్పుడే వస్తున్నాను. పది నిమిషాల్లో అక్క-టుంటాను."

"సరి. అంటికి చెబితాను." ఆ అమ్మాయి పెట్టేసింది.

గదిగది కాగితాలు సర్దేపాను. నా చెవిలో యింకా సత్య మాట్లాడుతున్నట్టే వుంది.

ఆర గంటలో సుభద్రమ్మగారి ఇంటి

ముందు వున్నాను. అవిడే ముందుగా ఎదురు వచ్చారు నాకు.

“లా! యంత అంశం చేసావేం?” వాళ్ళు వచ్చి చాలా పేనయింది.

“క్షమించాలి.” లోపం అడుగు పెడుతున్న నేను గదిలో పెనుభూతం చూసినవారిలా అగిపోయాను.

గదిలో సోఫాలో పక్క పక్కగా కాంతి. కాంతి భర్త కూర్చున్నారు. నా కళ్ళు తిరిగివంత పన్నెంది; నా అనందం. అత్రుత ఒక్కసారి గలి తెగిపోయింది.

నోటమాట రానివారిలా పిళ్ళేస్తుడె నట్టు విల్పించి చూడసాగాను. సత్య చిరునవ్వుతో వరివయం చేసింది.

“రండి. ఇద్దరూ మా పింతల్లి కూతురు. నాకు అక్క అవుతుంది కాంతి. యాయన మా బావగారు కళ్యాణ సుందరంగారు. అందరూ సుందరం అంటారు.”

నన్ను నేను సంబాళించుకోటానికి రెండు నిమిషాలు వట్టింది.

అయినా యంకా తొట్రుపాటు తగ్గలేదు.

కాంతికి నేను ముంపే తెలుసు కాబోలు; కాలు మీద కాలుపేసుకుని చిరు నవ్వుతో, ధీమాగా చూస్తూ కూర్చుంది.

అయిన కరచాలనం కోసం అన్నట్టు చేయకూడదు.

నేను ఆ చేయి అందకోలేదు.

రెండు చేతులూ జోడించి ననుస్కరించాను.

“ఇతన! ఇతను నాకు తెలుసు సత్య; అందరులో మా యిట్లో వుండి చదువుకునేవాడు!” అంది కాంతి.

అయినేం మాట్లాడలేదు. ఎదురుగా టీసాయి మీద చిన్న పళ్ళెంలో పెట్టె పున్న ఒక్కపొడి చేతిలోకి తీసుకుపో దాన్ని పరీక్షచేస్తూ ఒక్కొక్క పదికే నోట్లో పేసుకోసాగాడు.

“కూర్చో” అంది కాంతి.

అలాగే నిలబడిపోయిన నేను అప్పుడే స్పృహ వచ్చిన వారిలా అక్కడున్న కర్చీలో కూర్చున్నాను.

కాంతి వీడ కూడా వడటానికి నహి ఉదవి నేను కాంతి దగ్గర సాతికవేయి అప్పు తీసుకున్నట్టు నోటు వ్రాసి యిచ్చాను. నన్ను నేను తాకట్టుపెట్టుకున్నాను.

సుభద్రమ్మగారు లోపలికి వెళ్ళి నాకు టిఫిన్ తెచ్చారు.

కూర్చున్న కొద్దిపేపూకాంతి, సుభద్రమ్మగారు వాళ్ళిద్దరే ఎక్కువగా మాట్లాడారు. సుదర్శనంగారికి యివ్వక బాగా పెంప రేవర్ రావడంతో అయిన పడుకుని వున్నారు.

కాంతి. కళ్యాణ సుందరం యిద్దరూ వెళ్ళటానికి లేవారు.

“ఎలాగూ తెలిసినవాళ్ళవే! ఈ రూపంగా యంకా దగ్గరగా ఆయాం. అప్పుడప్పుడూమా యింటికి వస్తూండు.” అంది కాంతి.

నేను అవుననలేదు. కాదనలేదు.

కాంతి. భర్త వెళ్ళిపోయారు.

కాంతి. వెళ్ళిపోయే ముందు వానైపు విసిరిన చూపులో విజయగర్వం వా అతి మానాన్ని నిర్దయగా, వాడిగా కాటు పేసింది.

నాకు కలి తిరిగి పోతున్నట్టుగావుంది.

ప్రొద్దుట నుండి నేను పొందుతున్న
జిల్చింక. ఆనందం ఏర్పరుచుకున్న
ఆకలు వాటియొక్క పువడలు కదిలి
పోతున్నట్టుగా కనిపించినాయి.

వరంజాలో వరద్యానంగా విలబడిన
వా దగ్గరకి సత్య వచ్చింది.

ఎల్లండి సాయంత్రం మీకు ఖాళీగా
వుంటుందా?"

"అ: ఏం?" ఆ అమ్మయినై పు
తిరుగుతూ అడిగాను.

"మా కాలేజీదే జరుగుతోంది. మీకు
ఏమంటే రండి." అంది.

ఇచ్చి కేసన్ యిస్తు.

"తప్పకుండా వస్తాను." వాగ్దానం
చేస్తున్నట్టుగా అన్నాను.

'పూరికే కాదు కెమెరాతో రావాలి.
మేం అనార్కలీ ద్రామా పేస్తున్నాం."

"అలాగే."

కాంతి మావులతో ఏర్పడిన మాలివ్యం
ఏదో సత్య అమాయకమైన కళ్ళలో కడి
గేసుకుంటున్నట్టు అనుభూతి పొందాను
నేను.

మూ దో రోజున సత్య కాలేజీదే
ప్రోగ్రాంకి సీక, గోపాలం పిల్లలనికూడా
వానెంట తీసుకుని వెళ్ళాను.

ప్రోగ్రాంకి మభద్రమ్మగారు, ఖస్క
రంకూడా వచ్చారు

కాంతి, భర్తవచ్చారు.

గోపాలం, కాంతి, కాంతి భర్త.
ఖస్కరం అందరూ ఒకే వరసలో
కూర్చున్నారు.

నేను సత్య అహ్వనంపై వేటివెనక్కి
వేళ్ళాను.

అనార్కలీ నాటకంలో అంకా అద

వారే పాల్గొన్నాడు.

సత్య అనార్కలీ వేసింది.

విజంగా మగవాణ్ణి నుమా అనే భ్రమ
కల్పించేటంత పొడుగు. తీసికొన్న
ఒకమ్మాయి నరీమ్ వేసింది.

నాటకం గొప్పగాలేకపోయినా మరీ
విరుత్తాహంగా మాత్రంలేదు. నేను నాట
కం జరుగుతుండగా వాయిదై దుసార్లు
పోదోతీసుకున్నాను. నా పే హేతుడైన
గోపాలం కాంతి వాళ్ళ కంపెనీలో పని
చేస్తున్నాడని తెలిపి సుబ్ద్రమ్మగారుఎంతో
సంతోషించారు.

దనరా సంచిత ముద్రణ ప్రాచంభ
మైంది.

నేను చాలా హడావుడిగా. క్షణం
తీరుబడి లేనట్టుగా వున్నాను

అనార్కలీ నాటకం పోదోతు ఆరోజే
వచ్చినాయి.

సత్యని నుంచి కోణాల్లో రెండు
మూడు విడిగా తీసాను

సత్య కళ్ళల్లో ఏదో విషాదం వుంది.
మూగవేదనని విక్కబ్బిం గ భరిస్తున్న
అమాయకత్వం ఆ కళ్ళలో తొంగిపూస్తూ
వుంటుంది! నాకు తెలిసినంతవరకూ ఆ
అమ్మాయికి అంత విపరీకమైన జాధ
లేవీ లేవు మరి.

పోదోతు చాదాపు అప్పీ బాగానే వచ్చి
నాయి, మభద్రమ్మగారికి పోన్ చేసి సత్యకి
చెప్పుమని చెప్పాను. కనరులో పెట్టి
ద్రాయరులో వుంచాను. సత్యకి ముఖా
ముఖీ యిచ్చి వ్యయంగా అభివందినలు
తెలపాలి! అది ఎన్ని రోజులు పట్టినా
నరే! అనుకున్నాను.

ఆ నెం దనరా సంచితకి ఎడిటోరియల్

వ్రాస్తున్నాను. నా యీ సంపాదకీయం చాలా బాగా రావాలనే కాంక్షతో వున్న నేను డబ్బావున్న పరిసరాని మర్చి. పూర్తి ఏకాగ్రతతో దానిలో లీనమైపోయి వట్లగా వ్రాస్తున్నాను.

ఇంతలో నా గది బైట అడగుల కప్పుక్కు. ఎవరో చాలామంది వస్తున్నట్టు కలకలం వినిపించింది.

నేను వ్రాస్తున్న వాక్యం పూర్తి చేసి కెర్రేలేలా పలే. చిండులాడతూ. ఏడు ఎన మండగురు అమ్మాయిలు ఒకరిని ఒకరు తోసకుంటున్నట్టు లోపలకు వచ్చారు. నేను పెన్ కేబిల్ మీద పెట్టేసాను

అడరి వెనకా. ఆఖరిన నశ్యవతి లోపలకు వచ్చింది.

నా కర్ణమైంది. ఈ బృందం అతా అనార్కలి నాటకం గుంపు. అందరూ గుండ్రంగా నా కేబిల్ డబ్బా వచ్చి నిలబడ్డాయి.

“మా ఫోటోలు బాగా వచ్చినాయటగా ఏమి?” సరీమ్ వేసిన అమ్మాయి అడిగింది.

“కూర్చోండి.” వారందరికీ నా ఎదురుగా వున్న కుర్చీలు చూపించాను. అక్కడ న్నవి నాకేగే కుర్చీలు.

నాకున్నది ఎనిమిదిమంది:

ఆ కుర్చీలు చూసి, ముఖాలు చూసుకుని అవసరం లేదన్నట్టు నిలబడ్డారు.

అందరూ అలాగే బెడకుతో నత్య నా కడివై వున్న కుర్చీ దగ్గరగా వచ్చింది అంత దగ్గరగా ఆ అమ్మాయిని చూడ

గానే నా గుండెలు ఒక్కక్షణం వేగంగా కొట్టుకున్నాయి.

ద్రాయరు సొరుగు లాగి ఫోటోను కవరు బైటకి తీసి ఒక్కొక్కటి నా ఎదురుగా నున్న కేబిల్ మీద పరిచాను.

“ఏమి? ఏమి? అంటూ అందరూ వంగి ఒకేసారిగా చూడసాగారు. అట్టగనన వున్న నత్య ఫోటో మాత్రం బైటకి తీయలేదు.

“అమ్మీ చాలా బాగా వచ్చినాయి. ఎడిటర్ గారికి గ్రాండ్ గా పార్టీ యద్దామే రేణు” అంది సరీమ్ వేసిన అమ్మాయి.

“ఓ తప్పకుండా! యింక ఎప్పుడు ఏ ఫంక్షన్ అయినా మనం యాయన్నే పిలిద్దాం.” అంది యికో అమ్మాయి.

“మీకు అంత బాగా నచ్చితే నాకు పార్టీ వద్దు. యికోట్ అడగులాను యివ్వండి.” అన్నాను.

“ఏమిటది చెప్పండి!” అంది ఆ అమ్మాయి.

అందరూ కుతూహలంగా చూసారు.

“మీరలా మా జ్వాలా ముఖికి ఒక్కొక్క నవనత్పరం చందా కట్టండి.” నవ్వుతూ అన్నాను.

అందరూ ఒక్కసారి హామని వవ్వారు.

“భలేవారే మీరు. సరి! నా చలా తీసుకోండి.” అంది సరీమ్ లాగ్ తెడమ్ము.

“నాది కూడా.”

“యిదిగో నాది.”

జేడర్ మీద గది గది దబ్బలు వడ్డాయి.

నేను అమ్మి రెక్క పెట్టుకుని వాళ్ళకి రిశీదులు వ్రాసి యిచ్చాను.

“సత్య! మేం అయితే చందా కట్టాం, మరి నీవూ?” అంది ఒక అమ్మాయి.

“అవలంధరిలోకి సత్యపొడోలే బాగా వచ్చినాయి.” యింకో అమ్మాయి కంప్లయింట్ చేసింది.

“నా కెమెరాకి అలాటి పక్షపాతాలు ఏమీ లేవు బాబూ! పున్నది పున్నట్టుగా చూపించింది.” అన్నాను.

అందరూ వళ్ళి ఒక్కసారి నవ్వారు.

నేను అన్నదాల్లో పెద్ద జోక్ ఏం లేదు.

అయినా వాళ్ళ వయసు అలాటికి!

చీకూచింత లేకుండా కిలకిలలాడుతూ అకాశంలో పక్షిల్లా హాయిగా జీవితం గడిపే ఆ విద్యార్థి ఒకే అటువంటిది.

“ఏదీలేకారూ! మేం ఒక్కో సత్య ఉగ్గరి కూడా మీరు ఏదయ్యా వసూలు చేయొల్పిందే!” ఒకమ్మాయి పేచీ పెను తున్నట్టుగా అంది.

నేను సత్యవైపు చూసాను.

నవ్వుతూ అన్నాను.

“పమాలు చేయండి నేనూ పూరు కోను. నా కెమెరాకే కాదు. నాక్కుడా పక్షపాతం లేదు. సత్య! నా తోపాటు వాళ్ళుండకీ కూడా నువ్వు ఎప్పుడై నా

మీ యింటికి ఏరివి మంచికాపీ ఇవ్వాలి.”

“వేరీ గుడ్. రైట్.” అంది ఒకమ్మాయి.

సత్య అలాగే అన్నట్టు కలవూపింది.

“రందే! పోకాం. చాలా అలన్యం అయింది.” ఫీల్మ్ దారితీసింది.

అందరూ అనుసరించారు.

అందు వెనక ఆ తిరిగా సత్య వెళ్ళింది.

సత్య వెళ్ళే ముందు వెనక్కి తిరిగి మళ్ళీ వావైపు చూస్తుండే మోవవి ఆశించాను. కానీ సత్య వెనక్కు తిరగలేదు. ఆ అమ్మాయి వెనక్కి తిరిగి చూసినట్టు యితే బహుశా వ్రాస్తూ అప్పుచేసిన ఆ సంపాదకీ మం నేను పూర్తి చేయలేక పోయేవాడినేమో!

సత్య! మళ్ళీ అదే అడిగింది. మెత్తగా. అణకువగా పున్న యీ అమ్మాయికి సత్య కగివ పేరు కాదు!

యింతేదయ్యా అయితే బాగుండేది.

(సశేషం)

మెత్తని మృదుమైన లేప్రాయపు ముఖవర్ధిస్తును ఇస్తుంది పౌండ్స్ వానిషింగ్ క్రీమ్

లక్ష్మణుని పౌండ్స్ వానిషింగ్ క్రీమ్లో కుండే ప్రత్యేక
పూజ్యమైనది. మీ చర్మానికి వసానంగా ఉండే చేతులు నేలలో
దామి గాక ఇప్పుడు వాతావరణము నుండి దూరం చేస్తుంది. నేలగా
చూడే మీ మెత్తని పౌండ్స్ వానిషింగ్ క్రీమ్ ఒకటి. ప్రత్యేకంగా
దానిని మృదుల గురించి పోషి మీ సెలవులను చెక్కుకోవలసిందిగా
చూడటానికి పాతర్ వానిషింగ్ క్రీమ్ ను వాడండి.
ఈ క్రీమ్లో లిప్స్ మృదుల వానిషింగ్ క్రీమ్ కలిపి ఉన్నది.
పాతర్ మీ—లాక్స్ మీ—మెత్తని మృదుల పౌండ్స్

పౌండ్స్ వానిషింగ్ క్రీమ్-లిప్స్ మృదుల పాతర్ వానిషింగ్ క్రీమ్

రిగ్జిస్టర్డ్ పౌండ్స్ ఇన్వెన్షన్ (ఎరిమిటైజ్ పాతర్) యు ఎస్ ఏ లో ఫ్లాంకము

శివుమూర్తి

పునఃసంకల్ప

ర్రలియుగే, ప్రదమపాదే, బంబూ, ద్వీపే, భరతవర్షే, భరతఖండే, అష్టిన్ వర్తమానేన వ్యావహారిక చాంద్రమానేన .. సంవత్సరాణాం.

నాదగు వేదాలా నమిలేవిన ఆ అగ్ర హరం ఒక కొండవార వీధలో ఉంది. అక్కడ అన్ని కులాలవాళ్ళూ తమ కుల వృత్తులు చేసుకుంటూ, ధర్మాన్ని పెంపొందిస్తూ, ఆధర్మాన్ని ఆనస్యాంచుకుంటూ, చల్లగా, హాయిగా జీవిస్తున్నారు ఏడాదికి

మూడు కుంబాలవర్షం, నడహారణాం సంహ వారికి మామూలు బహియేయ, కలి కాలం అయినా వారు ధర్మాన్ని పిరిక వట్టు కొని నాదగు కాళ్ళమీదా నడిపిస్తున్నారు. ఇది ఇలా ఉండగా ఆ ఊరు ఒకస్వామి వచ్చేరు. వారు వేదాల్ని, వేదాంగాల్ని ఏనాడో నమిలేసేరు. నకల కాస్త్రాలపీ విడిచి తాగేసేరు. నాకు చూపులకి బంగారం విసికి చేసినట్టు ఉంటారు. ఇన్ని ఉన్నా, వారికి 'నాదీ' అని చెప్పుకోదానికి తోపినం మనహ ఇంకేమీలేరు.

గంగిగోవు తలపై తేనెలికి దానికి దగ్గర్లోనే ఒక నల్లరాతిమీద ఒకవింతజంతువు నిలబడిఉంది. అది రాజాగర్లా దర్బాగా ఉండకమే కాకుండా. అప్పుడే విద్రలేచిన రాజాగరిలా బద్ధకంగాకూడా ఉంది.

గంగిగోవు అమాయకంగా ఆజంతువు వేపు చూసింది.

“నేను పులివి” అంది ఆ జంతువు.

“మిమ్ముల్నికలుసుకున్న నేను అదృష్ట వంతురాలిని” అంది ఆవు.

“నాకాకేకేపోండి” అందిపులి.

“పాలిచ్చేదా” అంది అమాయకంగా ఆవు.

“మేం పులిపాలు తప్ప తాగం అది కారంగా ప్రకటించింది పులి.

“ఇక్కడ గడ్డి చాలా రుచిగా వుంటుంది.”

“గడ్డి గోవులు తింటాయి” విరసనగా నవ్వింది పులి.

“మరిమీద....

“గోవుల్ని తింటాం. మీకూ. మాకూ వరస్పర విరోధం. కావలిస్తే పంచాంగం చూసుకో”.

ఆవుకి మాటరాలేదు. పులివిచూస్తే అది అబద్ధమాడేరకంలాలేదు.

“నామీద అబద్ధమేమో చూడు. విన్ను మెల్లిగా పంజాతో ఒక దెబ్బ కొడతాను. ఆ తర్వాత పూర్తిదెబ్బ తట్టుకో గలనేమోచూడు” అని అరనెకేందు అగకుండా గంగిగోవు తలమీద పావు బలంతో ఒక దెబ్బకొట్టింది పులి.

ఆవుకి యినవరాయితో తలమీద ఏవరో రాక్షసుడు కొట్టినట్లు అయింది. తల వగిలిపోయినట్లు రక్తం చిమ్మింది.

తక్కువలో రక్తంవడి ఎదురుగా ఉన్నపులి రక్తంలో స్నానంచేసిన దానిలా భయం కరంగా కనిపించింది.

“నువ్వు నల్లదానివి. అంటే మంచి దానినీ. తెలివైనదానినీ అన్నమాట. నేను నిన్ను అరక్షణంలో చంపగలనని యీ పొటికి గ్రహించే వుంటావు. ఇంతమంచిదానిని నిన్ను ఎక్కువ బాధపెట్టి చంపదలుచుకోలేదు. నువ్వు పెనుగుబాడకుండా ఉంటే మూళ్ళిమ పొల్లో పనిపూర్తిచేస్తాను” అందిపులి పనిలోకి దిగడానికి సిద్ధపడుతూ.

ఆవు నవిత్రమైన ఆక్రమ వాతావరణంలో పెరిగింది చావుఅంటే యీ బహిర బంధాలునుండి ఆత్మవిముక్తి పొందడం అని ఏనాడో గ్రహించిన దవడంవల్ల. పులి అన్నమాటకు జడవలేదు. కాని దానిమనసు ఒక్కసారి ముడిపడి నటు బాధపడింది తనపిల్లని తల్లుకోగానే.

అంచేత “ఓ పులి పుంగవా! నేను గోవుని, అంటే జీవరాసుల్లో పనిత్రమైన దాన్ని. నీ ఆకలి తీర్చేవనకాక ఇచ్చిన నీకు ఎలా దవ్యనాదాలు చెప్పుకోనాలో తెలియడంలేదు. నువ్వుకొట్టిన చావు దెబ్బతో నితకడం చావుకన్న దుర్భరంగా ఉంది. కాని ఒక్కనునవి. ఇప్పుడు నీ అంత ఆకలితోనూ నానిద్ద ఆక్రమంలో కిరకిరలాడుతూ ఉంటుంది. కాబట్టి నాకు వ్యవధియిస్తే దాని ఆకలి తీర్చి షణం లో వచ్చేస్తా. అప్పుడు నువ్వు కొమ్ముల్లో నహా తినేయ్యా అంది.

పులి అలోచిస్తూ కళ్ళుమూసుకుంది.

“నీకు దూతవుందని నేను నమ్మను” అంది కళ్ళుతెరవకుండా.

“అలా అయితే వమ్ముతా. కానినేగం
వచ్చేయ్” అనుమతించిందిపులి.

తర్వాత - ముందరూదనీ. తర్వాత
ఆవునీ తినేసింది.

అజ్ఞానానందం

క్రీడాటి ఈ కథకు నాయక,

ఐతే కళ్యాణిగుడిచి చెప్పేమిందు
తాతయ్య విషయం ఇక్కడ వివరంగా
చెప్పటం ఎంతో ఆసనరం తాతయ్య
పుట్టింది పురాతనయుగంలోనైనా అడవికి

కోరి

దానాతు అటవల్లే, మారిన కాలంతోపాటు
మనస్తత్వాలు మారినే మాటకారి
అదర్శవాదికాకుండా మారిన మనస్తత్వం
గల అనలైన అదర్శవాది మూఢా
దాదానను, మనవట్టిన పాతకానాను

కొద్దిగా నమ్మినా అవనకముప్పే ఆ వల నెట్టటానికి వెనుదీయని స్వభావి. తాతయ్య వద్ద నాకు చిన్నతనంనుండి జోర్ంత త చనువుంది. ఆయన నన్ను ప్నేహితుడిలా చూస్తారు.

పోతే కళ్యాణి విషయం - ఒకే మాటలో చాలా మంచిది. కాని ఈ ముక్కే మీరు తాతయ్యతో అంటే ఇంతెత్తుకప్పుమని లేచి రామూగార్చి లేపుకుపోదామని ప్రయత్నించిన వన్నె లాడి (ఏ.ఎ కూడానూ) అని అంటాడు. అని ఊరుకోదు. పెద్దింటికుట్టాడిపై కన్నేసింది కాబట్టే అదస్ర లేకుండా పరార్తైంది. ఏమైనా ఒకటిమాత్రం విజం మారాము అదృష్టవంతుడు. ఓ విషయం యంనుంచి విముక్తుడయ్యాడు' అని కూడా అంటాడు. వెంటనే ఏననిచేస్తున్నా తన పొన్నుకర్రతీసుకుని గదిగబా బయటకు వెళ్ళిపోతాడు.

మనం కొరుకున్నరీతిలో మనస్సుకు వచ్చినవిధంగా ఓ శిల్పం చెక్కబడిఉంటే ఆ శిల్పసౌందర్యం చూపి వంత్వ ప్తి చెందలేం. ఆరాధించి పూజిస్తాం. అండు జాటులో ఉంటే అశిల్పానికి ప్రాణంపోసి ఆ సౌందర్యాన్నికైవసం చేసుకుంటాం. కళ్యాణి విషయంలోకూడా అంతే జరిగింది.

విశాలనల్లుం ప్లీడరీ చదువుకు వెళ్ళిన కొత్తలో ఇంటివైపు వదే వదే వెళ్ళే ద్యానను మరోవైపు మళ్ళించే నెసంలో రోజూ వీచికు వెళ్ళటం. అక్కడ ఓ రెండు మూడు గంటలు గడవటం అలవాటు చేసుకున్నాను. నాలాగే నేను

కూర్చొన్న చోటుకు ఓ వది గజాల దూరంలో రోజూ ఓ యువతి కూర్చొనేది. తను కట్టుకున్న తెల్లచీర కుచ్చెళ్ళ అంచులు చిరుకెరటాల తాకిడిచే తదుస్తూంటే లక్ష్యపెట్టకుండా తీర్చిదిద్దిన అజంతా సుందరిలా సముద్రాన్ని తడేకంగా చూస్తూండేది. అపరిసర ప్రకృతిలో ఆమె కూడా ఓ భాగమై పోయింది. ఆమె అజంతా అందం నన్ను ముగ్ధుణ్ణి చేసింది. చిరునవ్వులతో ప్రారంభమైన మా స్నేహ లత క్రమంగా విరగబడి ఏవుగా పెరిగింది. మేం భవిష్యత్తులో విడిపోయి బ్రతక లేనంత దగ్గరికవం నేర్పరిచింది. అందుకే కళ్యాణిని నేను వివాహం చేసుకోవాలని విశ్చయించుకున్నాను.

• • •
“ఆ అమ్మాయి పేరు?”

“కళ్యాణి.”

“ఎంత కాలం నుంచీ పరిచయం?”

“రెండేళ్ళ నుంచి. వీచలో పరిచయమైంది. చాలా కాలం నుంచీ మీకు చెప్పాలని అనుకుంటూనే ఉన్నాను. క్రిందటి సారి వచ్చినపుడు ఇక్కడికి తీసుకొచ్చి పరిచయం చేద్దామనుకున్నాను.”

తాతయ్య ప్రాణప్నేహితుడైన రాఘవ రావుగారు విశాల వచ్చినపుడు వీచిలో నన్ను కళ్యాణిని జంటగా చూడటంతో పెరివలకు రాగానే తాతయ్య విలదీసాడు.

“ఉట్టి ప్నేహమేనా - ఇంతమైనా ఉండా?”

“ప్రస్తుతానికి ఉత్త ప్నేహమే. ఇక వైన మీ అనుమతితో ఆమెను వివాహం చేసుకోవాలనుకుంటున్నాను.”

హుంబును కేగింబు కలివటాని
అంత సిగ్గయితే తాపిల్దుల
ఎలాబ్రతుకుతావామ్మా!

“హీ! చాలా వరకు వచ్చింది:
ఎప్పుడూ చెప్పలేదేం?”

“అవసరం రాలేదు కాబట్టి చెప్పలేదు.
ఇప్పుడు నమయం వచ్చింది కాబట్టి చెప్ప
తున్నాను.”

“అ అమ్మాయికి తల్లిదండ్రు
లున్నారా?”

“తల్లి ఉంది, తండ్రి సంగతి తెలి
యదు.”

“అంకే?”

“కళ్యాణి అమ్మగారు పెళ్ళికాకముందే
గర్భవతయ్యారు పెళ్ళి చేసుకుంటానన్న
అ ప్రణాధుడు అమెను మోసం చేసి
ఎక్కడికో వెళ్ళిపోయాడు. అవిధమాత్రం
అతని పేరును వెల్లడించటానికి నిరాక
రించింది.”

“సరే. కళ్యాణి పొబ్బో నీ దగ్గ
రుందా?”

“ఉంది.”

“ఓసారి ఇవ్వు.”

ఇచ్చాను. ఓ క్షణం చూసి శేబులో
పెట్టుకుని గంభీరంగా అన్నాడు తాతయ్య.

“నీ నహనానికి హద్దు ఎన్ని మైళ్ళో
నీకు తెల్సా? నీ హృదయ వైశాల్యం
ఎన్ని చదరపు కిలోమీటర్లలో అంతనా
పేయగలవా?”

అవహేళనో. హృదయ మో తెలియని
అ ప్రశ్నలకు జవాబు ఏం చెప్పాలో
తెలియలేదు.

“పోనీ, ఈ ప్రశ్నలకు జవాబు చెప్పు.
నీ పెళ్ళాం ఓ వతిక గారాలపట్టి అవి పది
మంది నిన్ను వేరెత్తిహాయింది అనుక్షణం
చిత్రవధ చేస్తూంటే నహించే ఓపిక
నీకుందా? సంఘం - సమాజం, లోకం -
లోకులు ఏకమై నిమర్శించే విమర్శనలకు
తలనొంది. వెలివేస్తే భరించి ఉంటుందిగా

వెక్కుడ
లైఫ్ బాయ్
 పున్నదో అక్కడ
 ఆరోగ్యం
 పున్నది

లైఫ్ బాయ్
 మురికితో గల సూక్ష్మ
 క్రిములను కడిగివేస్తుంది

హిందుస్తాన్ లిమిటెడ్ వారి పరిష్కార ఉత్పత్తి

40 వా. 50-51, 60-77

జీవించటానికి అంకవి మనోదైర్యం ఉందా? నమాదానం చెప్పు!”

తాతయ్య వేచిన ప్రక్కలు ఓ నిమిషంలోనే జవాబులు చెప్పలేవివి. అందుకే ఏం మాట్లాడలేకపోయాను

“అది వరే. ఏమనుకోకు. మనలో మనమాట. అసలీ కళ్యాణి నంబరెంత?” గుబురుగా పెరిగిన మీసాల్ని విమురుకుంటూ చిరునవ్వుతో అన్నాడు తాతయ్య. నంబరెంతేమిటనుకొని పైకి అదే అడిగాను.

నా ప్రక్కకు తాతయ్య నవ్వుతూన్న నాదల్లా అగిపోయి నే నూహించలేనంత గంభీరంగా అన్నాడు.

“ప్రతి మనిషికి ఆకలి - ఆకయాలు. కలలు - కన్నీళ్ళు ఉండాల్సిందే. కాని ఎంత వరకు? మన మనోదైర్యాన్ని మించనంతవరకు భూమిలో పునాదులు లేనిపోకుండా గాలిలో మేడలు కట్టినంత వరకు. తాతే కన్నీరు రక్తంగా మారనంతవరకూ. కాని శ్రుతిమించి రాగాన పడితే మిగిలేది నలుగురిలో నవ్వులాటే. పుస్తకాలలో వ్రాయబడి ఆ వరించలేని అదర్భాది కొన్ని ఉన్నాయి. నీ వివాహ కలంపు అందులోకి చేర్చుచు. పది మంజిలో అగ్ని సాక్షిగా వివాహమాడి పెనిమిటితో ఏడడుగులు నడిచిన ప్రితి ఇవ్వబడే గౌరవం మెళ్ళో మంగళ సూత్రం కట్టించుకోకపోయినా తన సర్వస్వం వ్రేయబడి కర్పించి అతనినే ఆకాదిస్తున్న ప్రితి లభించదు. ఇద్దరూ ప్రితే. కాని హక్కుదారు. జాత్యతరూ వేరు. సంతుం వేసే ముద్రలు వేరు. ఏమంటావ్?” అంటూ నా వంక

చూపాడు తాతయ్య.

తాతయ్య చెప్పిన విషయాలు చాలా వరకు విషం:

కాని కళ్యాణిని నడులుకోటం ఎలా? తల్లి చేసిన తప్పుకు తనయకా కిక్కిరింపంద చేసిన మోసానికి మరో అమాయకురాలికా మచ్చ!

ప్రేమకు పర్యవసానం కళంకమా? అరాధనకు ప్రతిఫలం అవదించా? పెద్దల భూతకాల యవ్వన వేడికి పిల్లల భవిష్యత్ సులస్వస్నానం విలివకుపూత?

హూతం! అన్యాయం! అక్రమం! తాతయ్య నా అలోచనలు గమనించి చక్కా మొదలు పెట్టాడు.

“మనుషులు మారీ ఆశ్చర్యచతురులుగా రూపొందుతున్నారని. విశాల భావాలు పెంపొందించుకుంటున్నారని నువ్వు అపోహపడుతున్నావేమో. అది తప్పు! నాగరికత ఒక్కో మెట్టు ఎగప్రాకుతుంటే మానవత్వం ఒక్కో మెట్టు దిగజారుతోంది. మన భావాల వెనుకగా వెలిగే స్వార్థాన్ని మనం కప్పి పుచ్చుకుంటూ విశాల భావాలని అత్యుద్రోహం చేసుకొంటున్నాం. మానవుడు నలంబున అందుకే కళ్యాణిని నువ్వు వివాహం చేసుకునేందుకు వీలు లేదు. అవచన పదార్థానికో రుచి. కామానికో వరసా ఉండవు. జాగా అలోచించి ఓ విధయానికిరా. నా అస్తి. నా అంత పితు లేకపోతే నీ నెత్తిమీద అర్థ రూపాయ పెట్టి ఆదివారం నంతలో వేలం వేసినా బదు పై నల కంటే ఎక్కువ తాడు జాగ్రత్త.” అంటూ

చరచర విశ్వవ్యాధి

నేను ఓడిపోయాను !

కళ్యాణిని వివాహం చేసుకోలేకపోయాను. కాని అందుకు కారణం నా పనికి తనం. తాతయ్య ఎరగా చూపించిన అస్తి మాత్రమే కావు. చెప్పా చెయ్యకుండా కళ్యాణి ఆకస్మాత్తుగా తల్లితో సహా ఎక్కడికో వెళ్ళిపోయింది. ఈ వలాయ నంతో అంతర్ధారం నేనంతగా అప్పట్లో అర్థం చేసుకోలేక పోయామగాని ఇప్పుడు కళ్యాణి వరాధికు మూలకారణం తాతయ్యే నని నా ప్రగడ నమ్మకం. ఎంతోమంది చేత అదర్శవాది అని అనిపించుకున్నా

తాతయ్య నా వివాహ విషయంలో వెనుకంజవేసి నాకు తీరని అన్యాయం చేసాడు

నే వివుడు మా ప్రాంతంలో కెల్లా పేరు మోసిన క్రిమినల్ రీడింగు లాయర్ని కారడ అనే లక్ష రూపాయల అస్తికి తాళిబట్టి ఇద్దరు పిల్లల్ని కూడా కన్నాను. పెద్ద పిల్ల 'కళ్యాణి' బిడ్డో క్లాసు వదువు తోంది. బాదిగాడు విన్నే ఒకటో క్లాసు పుత్రకం కానాలని తెగమారాం చేశాడు. అస్తివంపకాలు- హత్యలు. విధాకులు. దోపిడీలు లాంటి అనేక రకమైన కేసులతో నాకు ఓ క్షణం కూడా ఖాళీ దొరకటం లేదు. విరుద్ధోగ నమన్యవల్ల కాబోలు ఇద్దరు బి. యి. ల నా దగ్గర గుమాస్తాలుగా చేరారు. మెల్లిగా వలుకు బడి సువయోగించి ఓ నాలుగు పెద్ద కంట్రాక్టులు సంపాదించి వాళ్ళను సరిగా వాడుకోవారి. ఎందుకై నా పనికి వస్తారని టిజిలు ఓ ఆర్డర్ డజను కొని అద్దెకు—అద్దె గురించే కాదనుకొండి— తిప్పేతున్నాను. కార్మికులు మరీ మొహమాటం పెట్టటం వల్ల వాళ్ళ యూనియన్ లో ఓ అనరరీ పోజీషన్ ను విర్వహిస్తున్నాను. ఈ మధ్యే ఓ సర్పంచి హత్యా కేసులో నా వాదనా పటిమవల్ల దోషు రిద్దరు 'పరిస్థితుల ప్రభావం వల్ల. అత్యరక్షణార్థం ఆయుధాలు ప్రయోగించటం జరిగింది' అనే నెవంత్ విరోధులుగా విర్యయంప బడటంతో నా స్థాయి కొంచెం పెరిగింది. నా శ్రీమతి శ్రీ కారదాదేవి ధర్మరేనువు గుర్తుతో మునిపవర్ ఎలక్షనులో పోటీ చేసే నెగ్గింది వచ్చేసారి జనరల్ పోజీలో

మూలశంకకు
త్వరగా
నమ్మక మైన
హెడన్ సాటో
చీకత్తును సాందండి
-శస్త్రచీకత్తు
అనసరములేదు !

005-227/1 70

అదే గుర్తుతో విండుదామని అనుకుంటున్నట్లు కూడా ఎప్పుడో చెప్పిందనే నాకు జ్ఞాపకం. ఇంత గజిబిడి గతుకుల జీవితంలో నాలోని మరో తావుడు అన్యుడవ్వడూ మేల్కొని కళ్యాణిని జ్ఞాపకం చేసి కాస్త విక్రాంతి విస్తాడు.

“ఏదండి తావుడుగారు? ఏఏటిలా దయ చేసారు?”

“ఏముంది. మామూలే.”

“అంతా కుళలమేనా?”

“అ! తమరి దయవల్ల.”

“అహ! అలా అనకు. ఈ మధ్య చాలా పెద్ద వాడినై పోయావు కదూ. ప్రజలు మొహం మీద ఉమ్మేసినా తుడి చేసుకుని ‘వరాయి పొమ్మా! మన ప్రజలదే కదా!’ అని చిరునవ్వుతో సమాదాన పడేంతటి రాజకీయ వేత్త నహా నాన్ని కూడా సంపాదించేసుకున్నావ్.”

“వేళాకోళం చేస్తున్నావా?”

“అబ్బే ఎంత మాట! మర్చి పోయావా?”

“ఎవర్ని?”

“ఎవరేమిటి? అజంతాని సుగుణాల అనివి. నీ పరికితనంకు బలై పోయిన ఓ అబలను.”

“నా కళ్యాణివా?”

“అబ్బా! పేరు కూడా జ్ఞాపకముండే.”

“చాలా మోరంగా మాట్లాడుకున్నావు. నా సంగతి నీకు తెలియదా? ఆమె జాడ తెలిస్తే రెక్కలు కట్టుకుని రాలతాను.”

“అసలు బ్రతికే ఉందంటావా?”

“చి చీ! అనేం మాటలు ప్రతికే

జోడి

ఉంటుంది. చూస్తాను. ఎప్పటికైనా ఆమెను చూసి తీరతాను.

“ఏఏటా సమ్మకం?”

“చెప్పలేను.”

“సరే. కళ్యాణి ఎలా వదువుతోంది?”

“సంబర్ వనగా కళ్యాణిలో నాకు కళ్యాణి కనిపిస్తుంది.”

ఆ పేరు పెట్టినందుకు తాతయ్య ఏవేవరేదూ?

“లేదు. అదే ఆశ్చర్యంగా ఉంది.”

“ఆశ్చర్య మేముందిలే. తాతయ్య చాలా మంచివాడు.

“అ! గొప్పే. ఆయన మంచితనం మువ్వే చెప్పాలి. నాకు వసుంది గాని మళ్ళా కనిపించు. గుడ్ నైట్.”

“వేరే నైట్.”

* * *
“కళ్యాణికి సీరియస్ గా ఉండటం వెంటనే వెళ్లాలి వద.” అంటూ తాతయ్య చాలా కాలానికి వలకరించి. హడావిడిగా అజ్ఞాపించే సరికల్లా నేను తెల్లబోయాను.
“ఎక్కడుంది?” అంటూ అతృతగా ప్రశ్నించాను.

“వివరాలు తరువాత. వెంటనే బయలుదేరు. నీ గురించి కలవరిస్తోందట. కనీసం ఆఖరు చూపుకైనా అందుకోవాలి.” అన్నారు తాతయ్య

ఉన్నపాటున వంద మైళ్ళ దూరంలో ఉన్న గమ్యస్థానంకు బయలుదేరాలామో.

తాతయ్య కూడా కళ్యాణిని మరిచి పోలేదన్న మాట:

నా ఆనందానికి హద్దులేకుండా ఉంది నా అజంతాను కొన్ని సంవత్సరాలైన

తరువాతేనా చూడబోతున్నాను. కావి మరుక్షణంలో నన్ను విపాదం ఆవహించింది. కళ్యాణి నా గురించి కండు కాయలుకాసేలా విరీషించి మరణాయ్యపై ఎదురు చూస్తోంది.

విరాళ. విప్పునూ. దైన్యం. పగ్గా త్రాసం నన్ను దహించి వేస్తున్నాయి. ఒక్కసారి ఉన్న పాటున కళ్యాణి కాళ్ళ మీద వది బోయన విలపించి. నా కన్నీటితో ఆమె పాదాలను అభిషేకం చెయ్యాలనిపించింది. నా తెలివి తక్కువతనం. తాతయ్య ఎరగా చూపించిన ఆప్తి. భవిష్యత్తుపై నేను స్వార్థంతో పెండుకున్న బంగారు కలలు. అచరణ కందవి ఆశయ సూక్తులు నన్ను మోసం చేసి నాకళ్యాణిని నాకు అంకితవంత దూరంగా విసిరివేళాయి. విసిరినేయబద్ధ కళ్యాణి వెర్రిగా చూస్తూ. నాకోసం ఆక్రోశిస్తూ. సొమ్ముపిల్లి కొన ప్రాణంతా ఎదురు చూస్తోంది.

లేదు! నా కళ్యాణి చచ్చిపోటానికి పిల్లేను. ఆ అజంతా అందం మట్టిలోకలనటానికి నేను ఒప్పుకోను. ఎవరేవి ఆ పౌండర్య పెన్నిధి పాతర పాలనటాన్ని నేను సహించను. నా ఆప్తి. నా పరువు. నా ప్రతిష్ఠ. నా సర్వస్వం కళ్యాణికి అర్పిస్తాను. ఆమెను కాపాడుకోలేని జీవితం పెరర్థకం.

విరుద్ధ భావాల సంఘర్షణతో నలిగి పోయిన నా మనస్సు నా స్వాధీనం తప్పిపోయింది.

* * *
నే వెళ్ళేసరికి అంతా ఆయిపోయింది. కళ్యాణి చచ్చిపోయింది. కాదు. కాదు! నిర్దాక్షిణ్యంగా విలు

వునా హత్య చేయబడింది. దారుణంగా అవనిందలతో ఖాసీ చేయబడింది. కర్కోటకంగా మానసికంగా నలిపివేయబడి నేలకూల్చబడింది.

ఆమె మృతదేహం చూడగానే నాకు వివరీతమైన వైరాగ్యం కలిగింది. ఎంత ప్రయత్నించినా ఓ కన్నీటి బొట్టు కూడా రాలారేక పోయాను. ఎవరీ కళ్యాణి? ఏమిటి మా అనుబంధం?

నే నెందుకు ఎవరికోసం బ్రతకాలి? నాలాంటి ఓ చిన్న అల్పజీవి నృప్తిలో లోపిస్తే వచ్చిన నష్టం ఏమిటి? మానవ నృప్తి లేనపుడు ఈ లోకం ఎలా ఉండేది? మనుషుడు ఎందుకు నృజీంపబడ్డాడు?

నా ఆప్తి. తాతయ్య. కళ్యాణి. కారడ. ప్లీడరీ ఏమిటివన్నీ? వీటివల్ల నే సాధించే దేముంది?

అంతా మిథ్య.. సర్వస్వం మాయ! ఎవ్వరి ఫింగ్ ఈజ్ నఫింగ్! ఈ లోకంలో ఎవరూ ఎవ్వరికీ ఏమీ కారు.

అంతా స్వార్థపరులు. వంచకులు. ద్రోహులు! మెదడు తిమ్మిరెక్కి పని చేయటం మానేసింది.

లే తమలపాకులాంటి కళ్యాణి పెదవులు ఆర్థవంధ్రాకారంగా వంగి 'రామూ' అంటూ తియ్యగా కలవరించి నన్ను ఏలు స్తున్నట్లుగా అనిపించింది.

నాకు ఏం మాట్లాడాలో తెలియటం లేదు. నిర్లిప్తంగా కూన్యంలోకి గజకళ్ళతో చూస్తూ కూర్చోండిపోయాను.

"నన్ను క్షమించు రాము! కళ్యాణి మరణానికి నేనే కారణం. నా పాపానికి

విష్కృతిలేదు." అంటూ తాతయ్య చిన్న పిల్లాడిలా వలవలా ఏడవటం నాకు ఆళ్ళ ర్యాన్నే కలిగించింది.

"కళ్యాణి ఇంకా బ్రతికి నాగురించి ఎదురుచూస్తోందని నాకు ఎందుకు తెలియ జేసావు తాతయ్య" అంటూ వాదగా ప్రశ్నించాను.

"అవసరం ఉంది. ఇదిగో కళ్యాణి వ్రాసి నీ కిమ్మన్న ఉత్తరం వదిలితే నీకు అర్థమవుతుంది." అంటూ తాతయ్య నాకు ఓ ఉత్తరం అందించాడు.

డియర్ రామూ:

నీ అజంతా వ్రాసే కథసారి ఉత్తర సారాంశం ట్రాజెడీయే ఐనా మన సాంప్రదాయానికి కామిడీయే అవుతుంది. చరిత్రకు పునరుక్తి లక్షణం ఉండటం.

విజయ విప్రులాంటిది. కప్పబద్ధ విప్రుడు ఎప్పటికో ఆప్పటికి ఎగరాల్సిందే. ఓ రహస్యం చెప్పతాను. అశ్వర్యపోకు! అనప్పిండుకోకూ! పూర్వకాలంలో ఈజిప్టుదేశంలో అన్నాచెల్లెళ్ళు అధికారం

కోసం వివాహంచేసుకునేవారట. నాథర్తగా పూహించుకున్న చిన్న నా నోడతో మరో వరసపెట్టి పిలవలేను అందుకే ఈజిప్టుకు విదాకు లిస్తున్నాను. వచ్చే జన్మలో వద్దన్నా నీ భార్యగా పుట్టిపెరతాను.

అమ్మను మోసం చేసి నా జన్మకు కారణభూతమైన నా తండ్రి నీకు పెడ నాన్న. తాతయ్యకు వెరచి. అమ్మకు సరియైన సంజాయిషీ ఇవ్వలేక పరా రయ్యాడు. ఈ కథ చెప్పి తాతయ్య నన్ను పరారుచేయించాడు. జీవచ్ఛవలలా బ్రత కడంకంపే హీనమైంది మరోటి ఉండదు. అశ్మహత్య పాపమని నాకు తెచ్చి. ఐనా తప్పదు. ఇంక పెంవ. నీ

కళ్యాణి.

ఉత్తరం వదిలిన తరువాత నా కళ్ళ లోంచి రాలిన రెండు రన్నీటి బొట్టు కళ్యాణి గురించో లేక హైందవ సాంప్రదాయానికి మచ్చ ఎర్పడకుండా నన్ను కాపాడి కొయ్య ఐపోయిన తాతయ్య గురించో నాకు తెలియలేదు!

అనిచారట్లకు విజయకావలెను

RUBBER STAMPS రబ్బరు స్టాంప్స్

PRINTING BLOCKS ప్రింటింగ్ బ్లాక్స్

HOARDINGS, CINE SLIDES హోర్డింగ్స్, సినిమాస్లైడ్స్

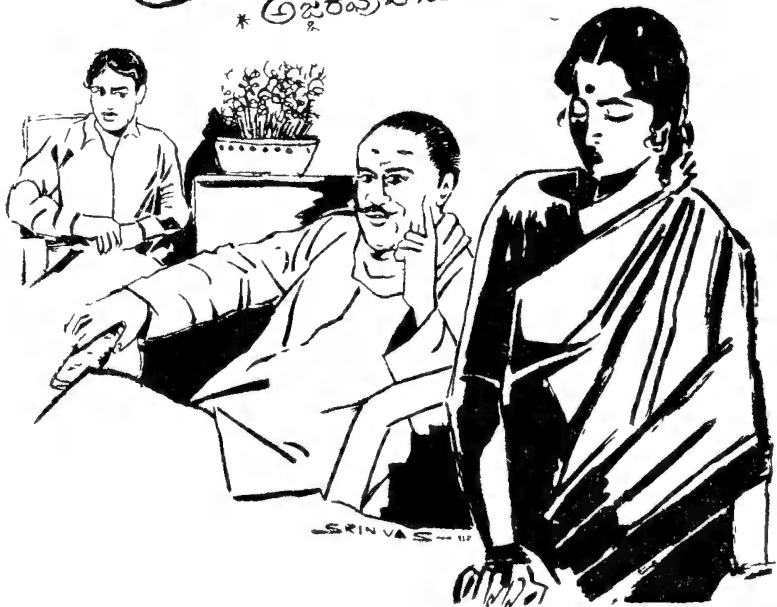
FLOWER SENT TINBOARDS, ఫ్లోరసెంట్ టిన్ బోర్డు

S.V.S ANAND ARTS ఆనంద్ ఆర్ట్స్

హైదరాబాద్, తెలంగాణ రాష్ట్రం, 500002

ఆదర్శాల అంబున

* అజ్ఞరపు సామంతరావు *

శ్రీరద్యతువు.....

సాయం క్రంత అయిదు గంటలు దాటింది. ఎర్రటి వింత కాంతి లీను కున్న భామవితో ఆ భాగం పల్లిమడిక్కు ఎర్రటిపట్టువీర కట్టుకుని. ప్రియుని ప్రదమ నమాగమంకోసం ఆరుటిమ దాల్చి న చెక్కిళ్ళలో కులికేనన నదువులావుంది. కిటికీలోంచి ఆ దృశ్యమే చూస్తూ అపీ సులో పద్ద క్రమ మర్చిపోసాగాను. అప్పన్నవచ్చి.

“కారేణి తీసుకెల్లున్నా బాబూ....” అంటూ హొదలుకెళ్ళిపోయాడు. అప్పటి

దాకా పడవంలో పరవళ్లు తొక్కిన పల్లిమనడచు ప్రియుడు వెళ్ళిపోవడంతో ముఖం అంతా చిలుచీకట్లు పులుముకుని చిటవటలాడుతోంది... అస్సురం బూ వెనక్కివాళాను.... గదిలో క్రమంగా చీకటి చిక్కిబిడుతోంది. లైటు వెయ్యి దానిక్కుడా బద్దకం వేసి అలాగే కూర్చుండిపోయాను.

మనస్సంతా చికాగావుంది. ఈవూరి కొద్ది వారంరోజులైనా యింకా ఎవ్వరి వరిచయంతాలేదు. వచ్చిన మొదటి రెండు రోజులు రూముకోసం తిరగడంతో వరి పోయింది. అపీసువాళ్ళ దర్శనూ.. అని

అది క్రమరేకుండానే దొరికింది. అప్పనవ గానే హాటల్లో కాపితాగి. రూముకొచ్చి ఈజీచెయిర్లో బయటికి చూస్తూ కూర్చో వడంతప్ప ఈ నాలుగురోజుల్లోనూ మరే వనీలేదు. ఇంటివాళ్ళ పనివాడు అప్పన్న 'కారేజీ కి కుదిరాడు. ఏడున్నరకల్లా బోజ నం ముగించి తొమ్మిదిగంటలదాకా పేవరు వడవుకోడం. వడుకోవడం-అదీ నాసాయం దినవర్య. విజయవాడలోవున్న పుడు హాయిగా గడిచిపోయేది. ఆలిండి యారేడియో ఫ్లాట్ ఆర్టిస్టు పూర్నబిందు నారూమ్మేటుగా వుండేవాడు. ఇద్దరం కలిసి ఆయిదేళ్లు ఏ బీకూ చింతా లేకుండా కాలక్షేపం చేశాం. తీరికవేళల్లో పూర్న బిందువి ఫ్లాట్ వాయింపనువి వేపుకు తినేవాణ్ణి. విసుగులేకుండా ఎప్పుడడుగుతే అప్పుడు వాయించేవాడు తను. అగానంలో మైమరచిపోయేవాణ్ణి. చిన్నప్పట్నుంచి సంగీతం అంటే చెప్పలేని అభిమానం నాకు. పూర్నబిందు సాంగత్యంలో అది మరింత బలపడింది. రూములో రోజూ సాయంత్రంవేళల్లో క్రొత్త క్రొత్త రీతులు ప్రాక్టీస్ చేసేవాడు పూర్నబిందు. క్రమతో అలిసి వచ్చిన నేను ఆ మృదుల మనో హర వేణుగానంలో మైమరచి, పరవ శించి పోయేవాణ్ణి. అతను గంటలు తర బది మైమరచి గానం చేసేవాడు. నేను కూడా వళ్ళు మరచి వింటూ మరో లోకంలో విహరించే వాణ్ణి. సాధన పూర్తయిన తరువాత 'అబ్బా ...అప్పుడే తొమ్మిదైంది. అంటూ నన్నీ లోకంలోకి తీసుకువచ్చేవాడు. పూర్నబిందు, ఇద్దరం కలిసి బోజనం చేసేవాళ్ళం.

పూర్నబిందుతో కలిసి అనేకమంది

బోజి

పెద్ద పెద్ద విద్యాంసుల కచేరీల కళ్ళెవాణ్ణి నేను. నా సంగీత తృప్తి చూసి. ఒకసా రన్నాడు పూర్నబిందు.

"ఏం స్వామీ! సంగీతం అంటే నీ కింత యిష్టం కదా—నీ సంగీత సరస్వతి నేనా పెళ్ళిచేసుకోకూడదా! నువ్వు అప్పను నుంచి రాగానే సంగీతంతో విన్ను మైమరపిస్తుంది. నాకు క్రమా తగుతుంది.

"అలాగే కానీ.. పిల్లని చూపి నువ్వు నర్తిపై చేస్తే అమ్మాయిని చూడకుండానే తాళి కట్టేస్తాను .." అన్నా.

"విజంగానా?" అన్నాడతను.

"ఏం! అనుమానిస్తున్నావా?" నవలే చేశాను.

"నేనా అమ్మాయిని సంగీతంలో ఎప్పుడో నర్తిపై చేశాను. కాని నువ్వా అమ్మాయిని మాత్రం చేసుకోవు."

"వేళాకోళం ఆడకు బిందూ! ఆయనా చేసుకోనని నువ్వేలా అనుకుంటున్నావు!"

"చేసుకోవు. అంటే!"

"అమ్మాయి అందంగా ఉండదా!"

"అప్పురస..."

"వయస్సులో నాకంటే పెద్దదా?"

"నీకంటే ఆయిదేళ్ళు చిన్నది!"

"పోనీ ఆ అమ్మాయి నడత మంచిది కాదా!"

"ఓ... చాలా మంచిదా అమ్మాయి!"

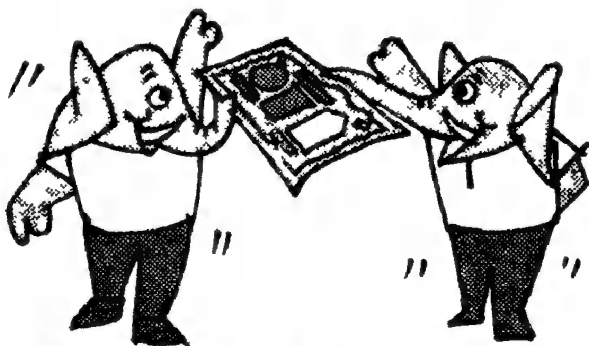
"బాగా బీదవాళ్ళా . వాళ్ళు!"

"ఏం బీద పిల్లయితే చేసుకోవా!"

"ఏమోలే! బీదపిల్లయితే చేసుకోకూడ దని నా అభిప్రాయమని దురుద్దేశవడు తున్నావేమోనని .."

"కాదు ...మధ్య తరగతి కుటుంబం వాళ్ళది "

సరసమైన ధరలకి వస్త్రాలు?

హార్వే
ట్యూన్ టస్కర్

డ్రీల్లు . పాప్లినలు . గాబర్డిన్లు మొదలైనవి

మదుర మిల్స్ కంపెనీ లిమిటెడ్, మద్రాస్

1386 TEL

“మరేమిటి చెబుతూ నన్ను వంపక.”

“అ అమ్మాయి మూగడి...”

శ్రుశ్శివద్దను.

“అవును స్వామీ వయొరిన్ అదృశ్యంగా వాయిస్తుందామో; అందరిలో అవ్వరను; కాని...పాపం మూగడి; మా పూజోవుంది; చేసుకుంటావా మరి?” అన్నాడు నవ్వుతూ పూజ్చించిడు.

నా కెక్కడలేని పొరుషము వచ్చింది.

“ఈ శబ్దం నడు మీ పూరికి ...నేనా అమ్మాయిని చేసుకోడానికి ఏర్పడం...” అన్నాను. లేస్తూ.

“అంతా వట్టిదే స్వామీ ...మమ్మేమంటావోనని నరదాకికల్పించి చెప్పానులే!” అంటూ లేలేకాడు. పూర్చించిడు.

నా ఉత్సాహం అంతా చచ్చగా చల్లారిపోయింది.

“బిందు... నన్నెంత తక్కువగా అంచనా వేకావు; అంతటికు సంస్కారిగా కనుపించానా నేను; నాకూ ఆదర్శాలున్నాయి. అటువంటి కన్య కనుపించాలే గాని, మూగతేతాడు కురుపి అయినానరే వివాహం చేసుకునితీరతాను; నాక్కావం పినది సంగీతం; అందులో ప్రావీణ్యం గడించిన కన్య;” అన్నా. ఆవేశంగా.

“అయ్యాం సారీ... స్వామీ; ఏమన్నాపించాను; నన్ను శమించు...” అన్నాడు పూర్చించిడు నొచ్చుకుంటూ.

ఆ తరువాత నారం తోజాలకే నాకు ట్రాన్స్ఫర్ అంది.

పూర్చించిడు ఎలా ఉన్నాడో ...!!

“బాబూ! కారేణీ...” అన్న అప్పన్న విలుపుతో ఈ లోకంలో కొచ్చాను.

• • •

శోభి

సుసరిదిగము. నాకత్యంక ప్రేయము అయిన హంసధ్వని రాగం సుతారంగా చెవులదితాకేసరికి అప్రయత్నంగా మెలకువ వచ్చింది; అలాంటి ప్రైంప్స్ పావుతక్కువ పిడు సూచిస్తోంది. ఆకర్షణపోతూ దిగున తేచి కూర్చున్నాను. ప్రభాతసమయపు నక్షరి కిరికిలా లావాని చీల్చుకుంటూ వస్తున్న ఆ వీణానాదం ఎక్కడినుంచి వస్తున్నదో తెలుసుకోవాలని మనస్సు అత్యుత్సాహపాసింది కిటికీ తలుపు తెరిచాను. తెరిచి మంచుతో ప్రకృతి కాంత తెల్లటి కొదినీచీర కట్టుకున్నట్టుంది; రాగాలాపనపూర్ణయి ‘వాతాపిగణతంత్రే ..’ కీర్తననెత్తుకుంది వీణ. నారం వదిలొజ్జలై సంగీతానికి కరువైన నామనస్సు మీదగానం పూరివాన కురిపించింది. తన్మయత్వంతో వింటూ అలాగే మంచంమీక కూర్చుండిపోయాను. కిటికీలోంచి సూర్యకిరణాలు ఎర్రగా చురుకుడిపించాయి ... గానం ఆగి ఎంతవేసయిందో తెలియక బయటికి చూశాను తెల్లగా తెల్లవారిపోయింది... వీరి తలుపు ఎవరో తట్టడం వినిపించి. గదిగది తువ్వాయి పైమీద వేరుకురి తలుపు తీశాను. కాపిగ్లాసుతో లోపలికొచ్చాడు. అప్పన్న. గ్లాసు చేతులు మీదుంచి చీపురుతీసుకున్నాడు.

“అప్పన్నా ..” బూత్పేస్తు బ్రష్ మీదవేస్తూ విశిషాను.

“ఏంటాబూ ..” తుడుస్తూనే అడిగాడప్పన్న.

“ఈ చుట్టు ప్రక్కలెవరేనా వీణ వాయించేవాళ్లున్నారా?”

“లేకేటిబాబూ .. ఎదురింట్లో పెద్దమ్మాయిగో దురోజా పొద్దన. సంతో

వాయుత్తునే ఉంటారు....." అన్నాడు అప్పన్న.

సందేహవివృత్తి అవదంతో మనస్సు తేలికపడ్డట్టుంది ..

సాయంత్రం రూము కాచేసరికి అయిదున్నరయింది .. ప్రొద్దుట విన్న పీజానాదం యింకా మనస్సులో మెదులు తూనే ఉంది. సాయం సమయాల్లో కూడా అవిడ వాయిస్తుందని అప్పన్న చెప్పాడు. వాయిస్తుండేమోనని పీజానాదం కొనం చాలాపేవు ఎదురుచూశాను. కానీ అలాంటి ఛాయలేవి కనుపించలేదు. రూము లో కొంతపేవు అటు యిటు పచారు చేశాను. మనస్సులో ఒక ఆలోచన చటుక్కున

మెదిలింది. వెంటనే బంగిమీదే బినిసు. క్లాకు పేసుకుని ఎదురింటికి బయలుదేరాను. గేటు దాకా వెళ్ళి. తలుపు పై నుంచి చూశాను. దాదా ముందు పవారాలో ఈజీ చెయిర్లో కూర్చుని ఒకాయన పేసరు చదువుకుంటున్నాడు. వయస్సు ఏటయి. అరవై మధ్యలో ఉండవచ్చు. మొహం కనుపించటంలేదు. నే న్ను ది గా తలుపు తెరచుకుని లోపలి కెళ్లాను.

"నమస్కారం అండీ " అన్నా.

పేసరు ప్రక్కకు తొలగించి, పైకి లేస్తూ....

"నమస్కారం .. రండి!" అంటూ కాయాన్ని ముందుకు కదిలించి. ప్రక్కనే ఉన్న కుర్చీలో కూర్చోమన్నట్టు చెయ్యి చూపించా రాయన.

కూర్చున్నాను.

"మీ ఇంటి ఎదురుగా ఉన్న జాకాలో అదే కుంటున్నాను! నా పేరు స్వామి!" నన్ను నేను పరిచయం చేసుకున్నాను.

ఆయన ప్రకాంతంగా చిరునవ్వు నవ్వారు.

"అవును! రోజూ మిమ్మల్ని చూస్తూనే ఉన్నా! ఏ డిపార్టుమెంటులో పని చేస్తున్నాడు!"

పేసరు మడిచి ప్రక్కనే పెడుతూ సర్వసౌధారణంగా అడిగా రాయన.

చెప్పాను.

ఆ తరువాత మా యిద్దరి మధ్య మామూలుగా ఇద్దరు కొత్త పరిచయస్థుల మధ్య జరిగే సలహాషణి జరిగింది. మాటల్లో ఆయన పేరు భైరవమూర్తిగా రవి తెలిసింది.

"అయితే మీకు సంగీతం అంటే

తను భ్రాన్తిపైరు కానిపెట్టక వెళితే -
 నేను తెచ్చుకో తోననుకున్నాడే
 గామోసు, నన్న!! -

వారా ఆనక్తి అన్నమాట..." అన్నాడు
 భైరవమూర్తిగారు నవ్వుతూ.

"అవునండీ! ప్రత్యాకరేడియా
 అర్థిస్తు పూర్నబిందు నా రూమ్మేటు!
 అతన్ని వదలివచ్చిన దగ్గర్నుంచిపిచ్చెక్కి-
 నట్లుగా ఉంచినాడు ..." అన్నాడు.

"ఆ తృప్త అల్లాంటిది రెండి...."
 అవి, కాపేసాగి-మల్లా అన్నారాయన....
 అయితే పూర్నబిందుగారు మీరూమ్మేటు
 న్నమాట! అతనంటే మాకెంతోగౌరవం!!
 మావీణనంగతి సరే సరి: ఎంత రాత్రు
 యినా సరే రేడియోలో ఆయన ప్రో
 గ్రాం మాత్రం విడిచిపెట్టవది. "

"వీణంటే ...!!" ఆనక్తి ఏమాత్రం
 పైకికనిపించవీయలేదు. నేను.

"మాపెద్దమ్మాయి రెండి ..." అవి,
 "అమ్మా వీణా...." అంటూ గట్టిగా
 విరిచారాయన. నాకళ్లు అతృతగా ద్వారం
 వేపు మళ్ళాయి...కర్తెనుమీద చెప్పలేవి

కోసం వచ్చిందన్నాడు. నాకు ప్రొద్దుట
 తనగావమాకుచికో ముంచెత్తిన అమె
 మూర్తి ఎలా ఉంటుందో చూడాలన్న
 అర్థితో మనస్సు తహతహలాడింది.
 అంతలోనే రెండు తెల్లటి పాదాలు కర్తెను
 ప్రక్కకి అలవోకగా తొలగింది బాగుం
 దదేమోనని చూపు మళ్ళి భైరవమూర్తి
 గారి వేపు మళ్ళించాను.

తండ్రి ప్రక్కగా వచ్చి నిలుచుం
 దామె ...

'చూడుకల్లీ! ఈయన స్వామిగారవి
 ఎదరింట్లోడిగారు. ఇక్కడకు రాకపూర్వం
 విజయవాడ లో ఉండేవారట! రేడియో
 అర్థిస్తు పూర్నబిందు ఈయనకి రూమ్మే
 టుట. "

అన్నాడు భైరవమూర్తిగారు. నన్ను
 పరిచయం చేస్తూ.

సవ్వగా, తెల్లగా సవ్వకాణి మొగ్గలా
 ఉందామె! తలంటిపోసుకున్న నల్లటి

కుడు విశాంమైన పప్పుటి
పాలకాగం మీద గత్తరగా అల్లరి
చేస్తుంటే, వాటితో వృథా ప్రయానదేవు
న్నాయామె నవ్వుటి, తెల్లటి వేళ్లు...
తండ్రి చెప్పిన మాటల కామె చిరునవ్వు
నవ్వి, సోగ కన్నులతో ఓరగా నావేపు
చూసింది. ఆ చూపుకి నా మనస్సు మల్లు
మంది... ఏదో సూటిగా వచ్చి నా మన
స్సులో మెల్లగా నాటకున్నట్లుంది.

“నమస్కారం అందీ....” అన్నా.
నేనే ముందుగా....

ప్రతి నమస్కారం చేసిందామె!
అప్పుడామె గాఢా గల గల లాడాయి.
ఆ కల్లం ఎంతో హాయిగా ఉంది నా
చెవులకి.

“మీరు వీణ బాలాబాగా వాయిస్తారు!
ఎవరి దగ్గర నేర్చుకున్నారు?” అన్నా.

అంతే!!

ముగ్ధమోహనమైన అమె రూపం ఏదో
కంఠరపాటతో కంఠజారింది. కనూత
విలువెల్లా కంపించింది. కంపిస్తున్న పేద
పులమె అడుపులోకి తీసుకుంటూ బాబాపు
వరిగెడుతున్నట్లు లోనలికి వెళ్లిపోయింది.

ప్రావృధిపోయాను.

నే నడిగినదాంట్లో తప్పే ముంది!
గురువుగా రెవరని అడగడం తప్పా!

అయోమయంగా భైరవమూర్తిగారి
వేపు చూశాను. ఆయన ముఖం వల్లగా
మాడిపోయి ఉంది!!

వాళ్ళ ప్రవర్తన నా కర్ణం కాలేదు.

గంభీరమైన మోనముద్ర వహించా
రాయన. ముళ్ళమీ దున్నట్లుంది నాకు....

“నస్తానందీ.... నమస్కారం....”

అవి వింటుంటే నచ్చేవాను. రోతంతా చీక

టిగా ఉంది. గలగలా రోడ్డు దాటి రూము
కొచ్చి వడ్డామ.

మనస్సుకూడా బయటి ప్రకృతిలాగే
చీకటిగా తయారైంది. అప్పున్న వచ్చి
దీపంవేసి. ‘కాలేజీ’ పెట్టి వెళ్ళిపోయాడు.

... ఆ రాత్రంతా నిద్రవట్టలేదు. నేను
వేసిన ప్రశ్న కెందుకామె వదనం అల్లా
వాడిపోయింది! ఎందుకలా నమాదానం
యవ్వకుండా వెళ్ళిపోయింది! మునలా
యన ఎందుకలా మోనముద్ర వహించాడు!
అన్న ప్రశ్నలే నమాదానంకోసం
మనస్సు తికమక పడి అల్లరి కెప్పుడో
నిద్రలో కొరిగింది.

ప్రొద్దునే మళ్ళీ హంసద్వవిరాగంతో
మెరుకున వచ్చింది. రాత్రంతా నిద్ర లేక
పోవడంవల్ల కళ్ళు మండుతున్నాయి....
తల నొప్పిగా ఉంది. మళ్ళీ విన్నటి
నంపుటన మనస్సులో కలుక్కుమంది!
చెవులు సంగీతం వివదానికి వత్కాగ్రహం
చేశాయి. అపీనుకి వెళ్ళబుద్ధి పుట్టలేదు.
తెలివు రాసి అప్పన్నచేత అపీనుకి సంపించే
చేశాను. కళ్ళు మూసినా, తెరిచినా వీణ
ముగ్ధమోహన రూపం సాక్షాత్కరిస్తోంది!
వారం రోజులు గడిచాయి ..

అలోచించాలోచించి చివరికొక నిర్ణయ
యాని కొచ్చాను. పూర్వబిందు వర్ణం
టుగా బయటదేకి రమ్మవి చెల్లిగ్రాం
యబావును.

మర్నాడు సాయంత్రానికి పూర్వబిందు
వచ్చాడు.

“ఏం గురూ! ఏం జరిగింది! ఆరం
టుగా రమ్మన్నావు....!!” అన్నాడు.
వస్తూనే.

జరిగినదంతా చెప్పాను పూర్వబిందు

దుతో

“వీణలేందే నేను బ్రతకలేను బ్రహ్మః
ఈ విర్ణయం క్షణికమైన దనుకుంటున్నా
నేమో—వారం రోజులు అలాగే చించి చురీ
ఈ విర్ణయాది కొద్దిగాను వీణ వాది
కాకపోతే ఏర్పివాణ్ణి బోలానేమో! అమె
నా కోసమే వుట్టింది నీందూ! అది
కానేపాగి—

“నువ్వంటే వాళ్ళకి వివరీతమైన అభి
మానం గొరవమూను జాకా-నా అన్న
నానూ లేదు! నువ్వే వెళ్ళి యీ విష
యము తెలిసి వెళ్ళికి వాళ్ళ నొప్పించాలి!
అన్నాను అవేగా

అన్నీపివి నిట్టూర్చాడు పూర్వమిందు

“నువ్వే వెళ్ళి కదనలేకపోయావా ”

అన్నాడు కానేపాగి

“అదైత్యం వాడు లేకనే విన్ను రన్ను
వ్చది రే! ప్రొద్దున్నే నువ్వవెళ్ళి విష

యం సానుకూలంచేసుకు రావాటి ”

అన్నా

అలాగేనన్నాడు పూర్వమిందు
మర్నాడు ప్రొద్దున్నే హంసభర్తవి
రాగం మమ్మల్నిద్దరినీ మేల్కొలిపింది

“అ దృష్ట వంతుడివి స్వామి
మవ్వన్నుకున్న అమ్మాయి విజంగా
సంగీత పరవ్వతే!

అన్నాడు కృతిశూర్తిగా పిన్న తరు
వాత పూర్వమిందు

గర్వంగా తృప్తిగా నవ్వాడు. స్నా
నం ముగించి ఎదురింటికి వెళ్ళాడు.
పూర్వమిందు ఏమనాడు తెక్క-పెడుతూ
కూర్చున్నాను

గంట గడిచింది

పూర్వమిందులాలేదు! మనస్సు పరి

పరి విచారి పరుగెత్తపొగింది పూర్వ
మిందు అనలునంగీతి యింకా చెప్పలేదా!

దీర్ఘరోగులకు ఉత్తమ వైద్యము

హస్త ప్రయోగం, అంగము చిన్నదిగను
నంబోగ కాలమందు అకస్మాత్తుగా కృపించి అనం
తృప్తి చెందుట కుక్క నష్టము, నష్టంపకత్వము. (ఒక
దోసెతో ఎన్నడు కనివిచి ఎరుగనంత వీర్యస్థంబున
కర్ణి హాయిచిచ్చును. ప్రీతితోడు ప్రతి పురుషుడు

వాదతగినది వ్యస్తము) ఉబ్బసము (దమ్ము) బోదకాకు కున్న బొర్లి
దర్మవ్యాధులు కడుపునెప్పి చెవుడు బొప్పివ్వారా గ్యాళంటి చికిత్స
చేయబడును

శ్రీ బాలాజీ వైద్యశాల, డా: పి కుమారస్వామిదేవర

ట్రావెలర్సు బంగళారోడ్, తెనాలి (ఎ పి)

క్లిర్టోన్ కెటిల్ కొనండి-
కాలమును, డబ్బును
మిగుల్చుకోండి.

క్లిర్టోన్ కెటిల్, లోతల పెండియూజ్, ఓయల్ బ్రేక్ గుయిమ్ ఫురాలడి
పరిమితి 1 1/2 లీటర్లు (10 నుంచి 12 శవ్వలు) 230 ఓల్డ్ టాయి ఎస్/డిఎ 750 ఐ బీలు

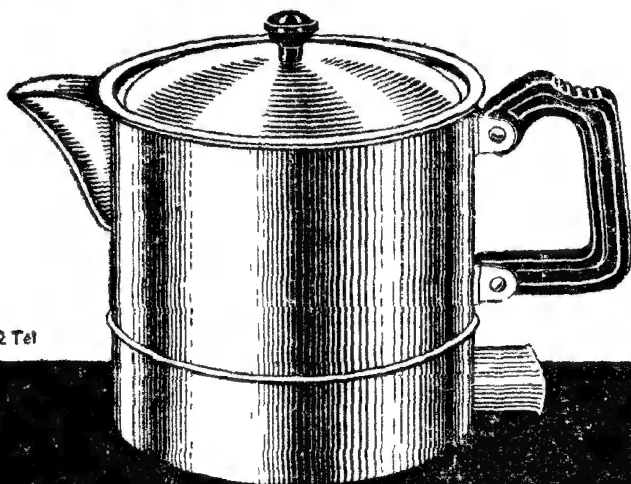
Kleerone

క్లిర్టోన్ సొటిలేని విద్యుత్ ఉపకరణాలు

ది నేషనల్ రేడియో ఎండ్ ఎలక్ట్రిక్ కంపెనీ లిమిటెడ్.

(నగర్ రేడియో ఎండ్ అప్లయ్స్ డిజిల్)

లోతల, కలకత్తా, దిల్లీ, మద్రాస్

ULKA KL 2 Tel

భైరవమూర్తిగాడు ఒప్పుకుంటారా : ముక్కు ముఖం తెలియని వాడికి పిల్ల వివ్వడం ఎలా? అని విచారించాడేమో! ఒకచోట ఆయనొప్పుకున్నా - పిల్ల యిష్ట పడుతుందా? యిత్యాది ప్రశ్నలు కందిరి గల్లా మనసుని కలవరపరచాయి.....

ఎదురుచూచిన షణ్ణం ఎదుట దూకింది. పూర్వమిందు లోపలికొచ్చాడు .. అతని ముఖం పరిశీలించాను. అతని ముఖంలో ఎక్కడా పుత్తాహంలేదు! "ఏం బిందూ... ఏం జరిగింది? ఏమన్నాడువాళ్ళు? అంగీకరించారా? ఏటికి నేనంటే యిష్ట మేనా? .." గుబగుబలాడే మనస్సుతో గబగబా అడిగా...

"అంగీకరించే వంతు ఏదే స్వామీ!"

అతని గొంతులోని విరాళ నన్ను ఆకర్షింపజేసింది. నా అంగీకారమే తుది విర్ణయమై నవ్వుకు ఇత నెదుటిలా వున్నాడు!!

"నే నెప్పుడో ఆమెను చేసుకోవాలని నిర్ణయించుకున్నాను కదా ..."

"ఎప్పుడో కాదు. యిప్పు డంగీకరించాలి. ఆ అమ్మాయి భవిష్యత్తు పీచేతుల్లో ఉంది స్వామీ. నిర్లిప్తంగా ఉన్న ఏటి మనస్సుని సువ్వేళ్ళు తెలియజేయాలి."

"పువ్వుల్లో పెట్టి పూజించుకుంటాను! మనసారా ఆరాధిస్తాను... నాక్కావలసిందల్లా ఏటి .."

"రైతు! కానీ సువ్వా అమ్మాయిని గురించి పూర్తిగా ఆరా తీయలేదనుకుంటున్నాను స్వామీ...."

"తెలుసుకోదాని కేముంది? వాళ్ళు పొంప్రదాయమైన కుటుంబం! మా కాల, వాళ్ళ కాల కూడా ఒకటే! వంగేతంలో

నరన్యతి! అందంలో అవ్వరని! చాలా... యాకేం ఆరా తీయనక్కరలేదు ... బిందూ! వాళ్ళంగీకరిస్తే నేను సిద్ధం."

"కానీ...." పూర్వమిందు కలకం వణికింది.

"కానీ ...!" భయం తయంగా అడిగాను పూర్వమిందు ప్రవర్తన నన్ను పూర్తిగా కలవరపరచింది. ఏం చివనలని నస్తుందోనని మనస్సు తత్తరపడసాగింది.

"ఏటి మూగపిల్ల... స్వామీ .."

పూర్వమిందు కంఠం శీరపోయింది. నెత్తిమీద పెద్ద ఇనవగుండు పడటయింది. కాళ్ళక్రింద భూమి పెళ్ పెళ్లుమని విడిపోయి పట్టయింది! గొంతుదాకా వచ్చిన ఏడుపు పైకిరాక దెక్కువటింది...

"ఏం స్వామీ! నీకంగీకారమేనా? ఒక సారి నేనేదో వేరొకానిని కంటే సువ్వే ఆన్నావు జ్ఞాపకంవుందా? మూగపిల్లనైనా చేసుకుంటానని..."

అతన్ని పూర్తిగా చెప్పనివ్వలేదు

"నాకు కొంత వ్యవధికావాలి బిందూ! ఇప్పుడప్పుడే నేనేమీ చెప్పలేను....." తలనడుకుని అలాగే మంచంమీద వారి పోయాను... ఆ మధ్యాహ్నం పూర్వమిందు వెళ్ళిపోయాడు.

మర్నాటినుంచి రూము బయటికి రావడం మానేశాను. బయటికొస్తే భైరవమూర్తిగారి కళ్ళపదాలి నేనేపెళ్ళి విషయం కబురంపాను. తీరా ఆయన పిల్లి. నా నిర్ణయం అడిగితే? ... అన్న భయంతో చితుకు చితుకులాడిపోయాను. వాకంరోజుల కరువాత పూర్వమిందు పేర ఒక షమాసణ పుత్తరం రాశాను. అదే

అతనికి నేను రాసిన అతిరి వృత్తం:

రిక్తేష్టాన్వయమీద రాజమండ్రి వచ్చి అప్పుడే ఏడాదిదాటింది. ఈ ఏడాది లోమా నాలో చాలా మార్పులొచ్చాయి. చాలా మారిపోయాను యిదివరకట్లా తాడు. యవ్వకు రోజులో ఎక్కువవేపు మాట్లాడవే పని. నలుగురితోటి కల్పించుకుని వాళ్ళొద్దనేవరకూ మాట్లాడం వేర్చుకున్నాను. కొత్తకొత్త ప్లేహులు పంపించాను. నాకింది వుద్యోగుల్ని డుట్టా కూర్చోబెట్టుకుని ఉపన్యాసాలిచ్చి 'పెటాష్' స్వామిగారన్నది విజం. అబ్బి .. ఎంత విషమంగా చెప్పారండీ. అనిపించుకుంటున్నాను. వాళ్ళలా అన్న వుడు ... 'అప్పనందీ: మనిషికి ఆదర్శం అందొచ్చు. అవి పాటించాంనెక్కడుండి: వపోజ్ ఒకటికి సంగీతం అంటే మహాయష్టం. అలాగవి నలుగుర్ని మెప్పించడానికి సంగీతం వచ్చిన ఒక అవిటి పిల్లని చేసుకున్నాడను కోండి. ... అహా! ఏవిఃత్యాగం: ఎంతటి అదర్శవంతుడు అంటూ లోకం వాణ్ని నేతిమీద పెట్టుకుంటుంది: అయితే తర్వాత వాడు అ అనిటి పెళ్ళాంతో వడే వాడ లోకానికి అబ్బలేడు. అంత రాంతరాల్లో వాడనుకవించే యాతన ఎవ్వరికీ వట్టమ. కాని అందరి దృష్టిలోనూ వాడు అదర్శ ప్రాయుడే!... ఎందుకొచ్చిన ఆదర్శం అది: అలాంటి ఆదర్శాలు పొటించి ఆత్మ

వంపన చేసుకునేకంటే వాణ్ని విస్మయించ డంలోనే వుంది గొప్పతనం: ఏవం టారు? "

యీలా సాగేవి నా ఉపన్యాసాలు:

"అంతేనందీ!.. విజమే మరి!..

అనేవాళ్ళు చాలామంది .

అంతే!.. అదే నాకు తృప్తి!.

సంతోషం! :

అయితే ఏది ఆత్మవంపన? వాళ్ళకి తెలీదుగా! నా ఆంతరాత్మకి మాత్రం తెలుసు! కాని దాన్నెప్పుడో జోకాట్టే గాను. అందుకే సంగీతం అంటే అన్నయ నా కిప్పుడీష్టం లేదు!.. అందులోనూ హంసద్వవి అంటే మంట!.. ఎక్కడ యానా వీణ వివిపిస్తే. నా పొట్టలోని ప్రేగుల్నే ఎవరో మీటుతున్నట్టు అని పించి. దూరంగా వెళ్ళిపోవడం నేర్చు కున్నాను.

ఆ రోజు ..

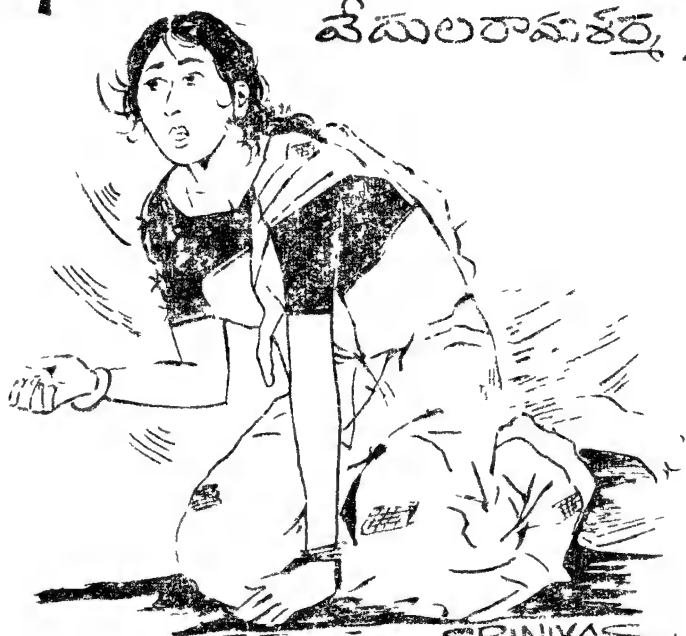
లండ ఇంటిత్వెల్లో పేదరు చూస్తు న్నాను. రెండవపేజీలో సూతన పదూ వరులకు మా శుభాకాంక్షలు. అన్న ప్రైజ్ లో. క్రింద పోటోలు వరుడు ప్రత్యాక పూబ్ ఆర్టిస్ట్ చి|| పూర్వమిందు!.. వరుపు చి|| సా|| వీడాదేవి !:

పేదరు ఆప్రయత్నంగా చెయ్యి జారింది: ఆ విషయం గురించి ఏమాలో చించడానికి నేను అనర్హుణ్ణి! అందుకే ఆ ప్రయత్నం విరమించుకున్నాను. *

ప్రొద్దుటలేదని దగ్గరనుంచీ, నన్నాయి పాదన చేస్తున్న రాఘవుల్ని చూపి చీదరించు కొంటున్నది భార్యనుజీ ఏదో నలుకొంటూ. ఇహ పనుగె త్తి. రాఘవులువాడ్యం అపి. ఏమిటే. ఏ నన్నాయి నొక్కలూ నువ్వునూ అవుతావా. ఆపవా' అని గరించేడు.

కృష్ణకమాలమ్మ

వేమలరామశర్మ.

“కొత్త రోడ్డు పార్..”

క్లివర్ ఏడవు బస్ బాడీ మీద అతను చేసిన చప్పుడుతో కలిసిపోయింది.

“టికెట్, టికెట్ పార్..”

“రైల్వే టెక్నీషియన్ వస్తుంది తొరగా పోనీ..”

బాంబు పడ్డట్టు ఉలికిపడి ప్రాంట్ యాక్షన్ తీసుకున్నాడు క్లివర్. పలికంగా నేను తయారైతే మూసిన కళ్ళు మళ్ళీ తెరిచేవరికి రీడింగ్ రూమ్ ప్లాన్ వచ్చేసింది. గణగణా బస్ దిగాను.

పేవమెంటు మీద అగివెనక్కి తిరిగే

నరికి బస్ వెళ్ళిపోయింది. ఓ డబ్బం స్థిమితంగా రోడ్డుకేసి చూసాను.

సెంట్రల్ కానిస్టేబుల్ మీద కాబు కుండుకనుకుంటూ మూలనున్న కిక్కి కొట్ట దగ్గరకి వెళ్ళి... అక్కడున్న చిన్నదానితో నరసారాడతూ వుండిపోయాడు.

ఇంకట్లోనే పాపం, అతని ప్రాణం తీస్తూ... రెండు కాల్లు చెరోవక్కనుంచి వచ్చి కీడుమంటూ నడవలేకపోతే అగాయి. కానిస్టేబుల్ పట్టికొచ్చాడు.

అప్పటికి నేనో పిగరెట్ వూరిగా అగిలేకాను నాకు కావల్సిన బస్ వచ్చి వెళ్ళిపోయింది. అందులో నేనానిదిన

వ్యక్తి మాత్రం దిగలేదు.

వట్టి వట్టి అడుగులేసుకుంటూ కనక మహాలక్ష్మి గుడికేసి నడిచాను నేను రోడ్డు రెండు వ్రక్కలా జాగర్రగా చూసుకుంటూ.

“కొబ్బరి కొయలండి! కొయ ముప్పా వలా!”

“బాబూ! పువ్వులండి!”

“ఊదత్తులూ, కర్పూరం తీసు కోరూ!”

జనం పల్కుగానే వున్నా అమ్మకాల హడావుడి తగ్గలేదు. మరో ఎక్కవ ముష్టి వాళ్ళు.

“బాబూ! పైసా!”

లిచెన్సా

వాడండి

OZ 1613 CR TG

“ధర్మం చెయ్యండి బాబూ!”

“ప్రసాదమన్నా పెట్టు తల్లీ!”

యిలా అలసిస్తున్నారు వాళ్ళు.

“ఈ కాయం తోయ్!”

నేనడిగానో కొబ్బరికాయ చూపించి.

“ముప్పావలా” పాత పాతేపాడారు.

“యిదో! చూడు! అంతా యిక్కో!

వోకున్నారు. యింకా...”

“రేపు వచ్చొస్తారు బాబూ” అతను నా కంటే కొంచెం ఎక్కువే తడివాడు. ఆ విషయంలో.

“మకయితే...”

“అరవయి పైనయి తక్కువ లేదు బాబూ.”

నేను దబ్బులిచ్చి ఆ కాయ తీసు కున్నాను.

“ఊదత్తులూ, కర్పూరం” అడిగాడు నా కప్పుడు జ్ఞాపకం వచ్చింది.

అనలు నేనివాళ్ళ గుడికి రావడానికి కారణం ఆ మధ్య నెప్పుడో నేను జ్వరం పడినప్పుడు చూ వాళ్ళు మొక్కు కున్నారు. ఆ తర్వాత, తర్వాత. ఆ మొక్కువి “రెస్యూర్” చేసుకుంటూ వచ్చి నన్ను గట్టిగా హెచ్చరించారు. అమ్మనాటికి పనులు కుంకుమా. రవికల గుడ్డా కూడా పెట్టాలన్నారు. కర్పూరం తప్పని సరిది సరే...నా చేతిలో మిగిలిన సరంజామా అంతా వుడి వాడి దగ్గర కర్పూరం తీసుకున్నాను!

“వెప్పలిక్కడ వుందండి బాబూ!” అన్నాడు

అలాగే చేసి గుడివేపుకి నడిచాను. ఆ గుడి చాలా నిరాడంబరంగా, పండిలిలా వుంటుంది. ఆ మధ్య నెవరో ఒకాయన

అవిడకి పెద్దగుడి కట్టించే ప్రయత్నం చెయ్యబోతే... కలలో కవివించి వద్దని వారించిందట. అది ఆనిడ నిరాదంబరత్వానికి చిహ్నమేమో.

గుడి ముందర గుంటలంతా తమ్ముకుంటున్నారు. ప్రసాదం కోసం. కొందరు లోవలే వంటిల్లో పెట్టుకుని వెళ్ళి పోతున్నారు. కొందరు ఎవరికివ్వాలో అర్థం గాక యివ్వటం లేదు. ప్రసాదం పెట్టకుంటూ వెంటబడుతున్నారు వాళ్ళు. యంతలో ఓ కుర్రాడు ఎవరి చేతిలోదో ముక్క ఎగరేసుకుని పారిపోయాడు. అకలి అంతవని చేస్తుంది మరి. ఇంతలో ఓ పావుకాదుగాదు. అందరినీ పంచుకోమంటూ చిన్న ముక్క గాలిలో ఎగరేగాదు. అది కాస్తా ఎవరో నోట్లో వదేసుకున్నారు.

నేను ప్రదక్షిణం చేసే లో వ ల కి వెళ్ళాను. అమ్మవారికి అన్నీ నమర్పించి. కొబ్బరికొట్టి నైవేద్యం పెట్టాను.

"బాబూ! ప్రసాదం పెట్టావా" కట కటాల బయటనుంచి అమాయకంగా నవ్వుతూ. జాలిగా చూస్తోంది. ఓ వద్దాయిగేళ్ళ అమ్మాయి. పొడుగయిన జాస్తు. సంస్కారంలేక ఎర్రబడి. చిందర వందరగా. చింపిరిగా ముడివేసి పుంది. అప్పుడప్పుడే వికసించే అవయవ ప్రదర్శనని కాపాడుకోడానికి చిరిగిన బట్టలు క్రమ వడుతున్నాయి.

"బాబూ! ఆ అమ్మాయి జాలిగా మళ్ళా పిల్చింది.

"ఏ పేరేమిటి?" నేను వెనక్కి తిరిగి ప్రశ్నించాను.

"కనక మాలచ్చి" అంటి పెద్దవిచేసి.

"మీ నాన్న. అమ్మ... పేరు" అరం లేని ప్రశ్న వేళాన్నేను.

"కనకమాలచ్చి" యిలా అంటుంటే ఆ అమ్మాయి కళ్ళు లోపలి విగ్రహం కేసి అమాయకంగా చూశాయి భక్తిగా. బయట. నుంచే నమస్కరించింది. ఆ అమ్మాయిని చూసే నాకు జాలిపేసింది. అలోచిస్తూ ఆమెనే చూస్తున్నాను.

"బాబూ!" నా అలోచన ఆమె అకలి తీర్చదన్నట్టు హెచ్చరించింది.

అలోచించకుండా నా చేతిలో కొబ్బరి కాయ ముక్కని ఆమెకి అందించాను. అలా చేస్తుండగా జీర్ణావస్థలో పున్న ఆమె జొకట్టు చూడాలి వచ్చింది.

కనకమాలచ్చి కూడా కన్నెవడుచే నంటారు. అటువంటి ఆమె నజీవమైన ఈ పిల్లదూవంలో కచ్చిస్తోందని భావించు కున్నాన్నేను. కాకిపోయినా ఓ కన్నె నడుచు మానాన్ని కాపాడటానికి తన బట్టి పునయోగిస్తూంటే ఆ దేవి అగ్ర హిస్తుందా?

చటుక్కున ఆక్కడ నేను పెట్టిన గుడ్డతీసి ఆ అమ్మాయి చేతిలో పెట్టాను. ఆ అమ్మాయి విచిత్రంగా చూసి. చేతులు జోదించింది. ఆ గుడ్డని. పంతగా. వంటి విండా కప్పుకొంది. యంతలో, చుట్టూ కుర్రాళ్ళు వచ్చి ఆ అమ్మాయి దగర గోల ప్రారంభించారు. ఆ పిల్ల తన చేతిలో పున్న కొబ్బరి ముక్కని. కట కటాలకి పున్న యానువ కమ్మికి వేసికొట్టి. ముక్కలు చేసి అందరికీ పంచేసింది. క్రమంగా ఆమె చేతిలో రవికం గుడ్డ ఒక్కటే మిగిలింది.

"తినండి. తినండి" అంటూ

నవ్వతూ వాళ్ళనుదాటి ముందుకి బయలు
దేరింది.

“హూ! ఏచ్చిది” ఆ కు రాక్ష
కొబ్బరి నములుతూ ఆ పిల్లని చూసి
నవ్వకుంటున్నాడు. నేను బరువెక్కిన
హృదయంతో బయటకి వచ్చాను.

“ఏయ్! ఏచ్చిదానా? ఆ గుడ్డ ఎక్కడ
ఎత్తు కొస్తున్నావ్!” ఎవరో దబాయస్తు
న్నారు.

ఆ అమ్మాయి. లేదన్నట్టు భయ
నడుతూ. నా వేపు చూపి నంజు చేసింది.
నేను వక్కనే వున్న పెంటలో కిక్కి
కొట్టు దగ్గరికి వచ్చి అటే చూస్తూ నిల్చు
న్నాను.

కొందరు ఆ పిల్ల చుట్టూ చేరి ఏదేదో
గోటిచేస్తూ అల్లరి పెడుతున్నారు. కొందరు
పిల్లలు చిన్న చిన్న రాళ్ళు ఆ అమ్మాయి
మీద విసురుతూ వినోదిస్తున్నారు. ఆ
అమ్మాయి ఒక్కసారి నవ్వుతోంది.
ఒక్కసారి బాధతో చూస్తోంది

ఈ లోపులోనే నా పక్కగా ఓ కాదు
అగింది. అందులోంచి ఓ కార్యకర్తలూ
నలుగురు పిల్లలూ దిగి గుడివేపు నడిచారు

“ఏమండీ ప్రదక్షణం చెయ్యండి”
అంటున్న దావిడ మళ్ళీ కటకటాల దగ్గ
రికి వెళ్ళి తన స్థానంలో విల్చింది కనక
మాలిచ్చి.

“ఏచ్చిది. ఏచ్చిది” లోపలనుంచి
అయన పిల్లలు వినోదంగా కేకలు వేస్తు
న్నారు

“అమ్మా! ప్రసాదం పెట్టవా?” యదా
ప్రకారం అర్థించింది.

మాటాడకుండా. ము క క్క ల ప్పి
వంటిలో పెట్టుకుంటున్న దాయన బాద్య

“అమ్మా! చిన్న ముక్క- తట్టి!
ప్రసాదం” జాలిగా బతిమాలుతూ వెంట
బడింది కనకమాలిచ్చి.

మిగిలిన పిల్లలు పేళ్ళు పెట్టేవాటం
కొదమకున్నారేమో దూరంగా వెళ్ళి
పోయారు.

“అబ్బ! ప్రాణం తీసేస్తోంది. చిన్న
ముక్క పారేడ్చూ” అన్నాడాయన. అవిడ
ముక్క బయటికి తీసింది. అది చూస్తూనే
కాకుల్లా చుట్టూ మూగిపోయాడు పిల్లలు
అవిడ ముక్క పెట్టేదేమో.

ఇంతలో ఎటు చూసిందో కెప్పు
మంటూ అరిచింది కనకమాలిచ్చి మరు
క్షణం అక్కడలేదు. ఆ మరో క్షణంలో
నేను చూడగలిగినదేమిటంటే.

ఒక గేదె-ఆ కార్లో అయన పిల్లాణ్ణి
పొడవబోతోంది. అదే సమయంలో కనక
మాలిచ్చి నెట్టిన నెట్టుకి ఆ పిల్లవాడు
తిన్నగా వచ్చి వాళ్ళమ్మ చేతుల్లోపడ్డాడు.
మాలిచ్చి గేదె పోట తిని దాని కాళ్ళ
కింద వద్దది.

“అయ్యో!” అనుకున్నానేను.

గేదెకూడా అప్పుడు చూపించేమో
తాను పొడిచింది తన ప్రత్యర్థినికాదని.
తప్పుకుని బుగ్రవంచుకుని వెళ్ళి
పోయింది.

యదిలా వుండగా ఆ కార్లో అయన
మాత్రం. రెండు క్షణాలు ఆ పదిపోయ
నమ్మాయిని అదే పనిగా చూసి గబగబా
కారెక్కి వెళ్ళిపోయాడు పిల్లలతో. ఆ
గేదెకాలాకు మనిషెవరో పాపం. కనక
మాలిచ్చి దగ్గరికి వచ్చి పేళ్ళ బయటోంది
మొహం మీద.

“అంతా బగమంతుడి యిప్త్రం.

తను కూడా అదే కాదురో తిరగ నర్చిన
నిల్లి ఏం పెట్టాం కాలమైను" స్వగ
తంలా అనుకున్నాడు కిక్కి బద్దితాత.

"ఏమిటి తాతా!" అక్కర్లంగా అడి
గాను నేను.

"యంటావా బాబూ!" వేదాంతం
చెప్పన్నట్టు అన్నాడు.

"యన్నాడా గేదె కింద పడింటే ...
ఆ బుల్లి అకార్లో ఎరి నాయనకి కూతురు
కానేటి పేద్రాం ఈ విజానికి సావంలేడు.
మనసూలేడు. తండ్రి ఎవడయితేనేమి.
ఏం తల్లి అడు పదిమందిలో పెళ్ళి చేసు
కున్న పెళ్ళాం కాదు. అండుకవి యిది
క్కడ. అల్లక్కడ" నేను విజంగా
మూర్ఛితుణ్ణియ్యాను.

ఆ కాదులో పెళ్ళి నాయనకి నేనెవరో
తెలియకపోయినా, ఆయనెవరో నాకు
తెల్పు. ఆ పూళ్ళో పెద్ద వ్యాపారి. మంచి
పలుకుబడి వున్న మనిషి. నాదగయిదు
నంనలలో గౌరవనభ్యుడు. ఆయన తల్పు
కుంటే ... సూటిగా కాకపోయినా ఎవరి
వ్యారానయూ ఏ విధంగానయినా ఆ నిల్లికి
అంతో యంతో పాయంచేయవచ్చు. ఆమె
కోవచ్చు. తండ్రిగా కాకపోయినా. దార్మి
కడుగానయినా "మరి వాళ్ళమ్మ యంతకి
ఆయనకి నంగతి తెల్పా!" అన్యవ్య
స్థంగా అడిగాను.

అనుభవజ్ఞుడిలా నవ్వాడు తాత.

"అమ్మ! యిది పుట్టగానే నచ్చింది.
కాబు .. ఆదూ చచ్చినట్టే దీని యిక
యంలో .. ఎందుకంటే అడికి యివ
యం తెల్పు. ఎలా తెల్పింది అడక్క
నాబూ. తెలుసంటే" ఏదో బాధతో అన్నా
డతను.

నామనస్సు వేదెక్కిపోయింది.

"ఒరే! ఏమిటా అలా నిబ్బంది
పోయావ్. యిక్కడ కూడా ఆలోచన
లేనా."

నేను ఎదురు చూచిన వ్యక్తి వచ్చి
భుజం చరిచే నరికి మళ్ళీ ఈ లోకంలోకి
వచ్చాన్నేను. అయితే పూర్తిగా కాదింకా.

"నువ్వ గుడిలోకి వెళ్ళి వచ్చావా!"
అడిగాడు.

"ఆ నువ్వకూడా వెళ్ళిరా యిక్కడే
నిబ్బంటాను." అన్నాన్నేను. వాడు
వెళ్ళాడు అమ్మవారి దర్శనం చేసికుం
డుకు. అయితే ఈ సారక్కడ కనకమా
లమ్మ లేదు. ఆ వెలి తి నాకు మాత్రం
కచ్చించింది. ఆ క్షణంలో నేనాలోచిస్తున్న
విషయం...

యందాక ఆ కుర్రాణ్ణి రక్షించి గేదె
పోటు తినడంలో కనకమాలమ్మకి బలం
చినదేమిటి?

పుణ్యమా?

ప్రత్యుపకారమా?

సానుభూతా?

కృతజ్ఞతా?

ఆ కార్లో ఆయన చూసిన చూపుకి
అర్థం ఏమిటి?

కృతజ్ఞతా?

సానుభూతా?

ఆతిమానమా?

ఆమె ప్రశ్న. యంకా అక్కడే పది
వుంది కనకమాలమ్మ.

ఆమె బ్రతుకుకుందా?

బ్రతకాలా?

బ్రతకడమంటూ జరిగితేదేదికోసం!!

సుభద్రావిజయం

A. శ్రీధర్

“తృప్తి!”

వరదకొన్నట్లు వర్షగడ్డివైవ. చేయి చెక్కిరి కావించి. అకాకం. భూమి కలుసుకొన్న దూలాన్ని లెక్కిస్తూ. ‘అం

వోకగా. పడకొని ఉన్న కృష్ణారావు ప్రక్కనే మోకాళ్ళ మీద తం పెట్టుకొని తీరబడిగా విచారిస్తున్న విజయ్ వం. సాలోచనగా చూస్తూ. “లేరా విజయ్!”

కోకిలి

అది. అతడు ప్రధానం చేసేవాడి భంగి మలో. 'విర్స్' పాకెట్లోని 'చార్ మీనర్' వెలిగిస్తూ అన్నాడు.

"ఈ నమస్య మరి విదే మారమే లేదా" వీరై నంత విస్ఫుహతో తనలో తాను గొణుక్కుంటున్నట్లుగా వాపో యాడు విజయ్

"ఎందుకు లేదు" సిగరెట్టు డమ్ము గట్టిగా లాగాడు కృష్ణారావు.

నమ్ముకం లేనట్లుగా కృష్ణారావు వంక చూసి, సిగరెట్తో పాటు ఆలోచనలని కూడా వండుకున్నాడు విజయ్.

వీళ్ళద్దరినీ ఇంతగా కలవరపరిచే 'బ్యాక్ గ్రౌండ్'లోని అనలు కథ ఏమిటి అంటే—

పదిహేను రోజుల క్రిందటి శుక్ర వారం అది.

ఇంటికి పోయే చారి నగంలోనే మొదలై న నన్నది. వర్షపు జల్లుని నెట్టు కొంటూ, గంగబా రోడ్డు మలుపు తిరిగి విజయ్, అనుకోకుండా అగిపోయాడు.

ముందుగా కొన్ని గజాల దూరంలో. పుస్తకాల బరువుతో గుండెల్ని గట్టిగా హత్తుకుంటూ, తొందరగా ఇంటికి చేరు కోవాలనే ప్రయత్నాన్ని వదలకుండా కాళ్ళని ముద్దు పెట్టుకొంటున్న తడిపిన పీక; అద్దు తగులుతుంటే. మాటి మాటికి కుచ్చెళ్ళు నరుకుంటూ నగు పోయింది. అందమైన అమ్మాయి. నగం నగం తడిపిన పీక కరిరం మీద ఒంపుల్లో అక్కడక్కడ అతుక్కుపోయి ఎవేవో ఆలోచనలని లేపి, 'షడన్ బ్రేక్' వేసే ఏది విజయ్ వదకకి.

ఎంతో తొందరగా ఇంటికి చేరు

కొంచానుకొన్న వాడల్లా. ఆ అమ్మాయికి, తనకి మధ్య దూరం ఏ మాత్రం దగ్గరవకుండా ఎప్పుడూ తేనెంత వింపా దిగా నడవసాగాడు విజయ్.

మరో రెండు మలుపులు తిరిగి, తనకి బాగా పరిచయమైన ఇంట్లోకి ఆ అమ్మాయి వెళ్లేనకి. అచ్చక్కం రెటింపు అయి. ఆ రోజంతా విజయ్ ఆలోచనలని తన వశం చేసుకొంది.

మర్నాడు కృష్ణారావుని విలడిసి అడిగితే తనకి చెల్లెలు వరన అని. ఇన్నేళ్ళు మామయ్యగారింట్లో ఉండి చదువుకొనే దనీ. కొన్ని రోజుల క్రిందటే ఇక్కడికి వచ్చిందని చెప్పాడు.

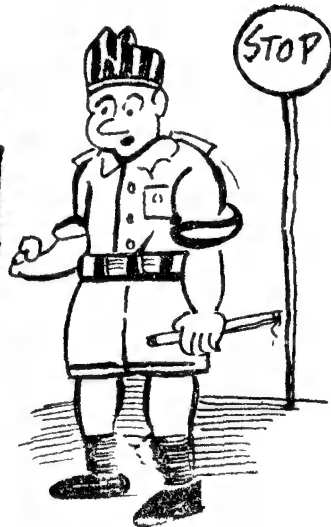
అంతే.

ఆ రోజు నుండి. విజయ్ మనసు పాడేసుకొని, అది ఆ అమ్మాయి దగ్గర ఉన్నదని తెలిసినా. అడిగి తెచ్చుకొనే సాహసం లేక తన బాధని ఎవరికి వ్యక్తం చేయకుండా ఒంటరిగా కొన్నాళ్ళు గడిపాడు.

ఎంతో కష్టం మీద మిత్రుని ఆవేశనని తెలుసుకొన్న కృష్ణారావు ఆలోచనలో పడిపోయాడు. విజయ్ వ్యత సహజ మైనదీ. సమంజసమైనదీ అనే అనిపించింది కృష్ణకి. విశానికి విజయ్, సుభద్రకి తగిన 'మేచ్' అనడంలో... సందేహం ఉందనక్కరలేదు అయితే ఆ మాట సుభద్ర ఒక్కగా నొక్క అన్నయ్య. 'బలరామయ్య'కి అనిపించాలి కదా.

బలరామయ్య బాల విభార్పయన మనిషి. అతనికి ఈ కాలం కుర్రాళ్ళ పేషన్లలా ప్రేమలూ అంటే. ఎంత మాత్రం ఇష్టం. నమ్ముకం లేవు.

బొద్దున్నుంప
దిక్కుబాటుకూడా
యగలేమెసురూ
సమామాలు
సాయంకాలం
ప్రస్తావే...

పది సామకూలం చేసుకోవాలంటే
జలరామయ్యని మంచి చేసుకోవటం తప్ప
మరో ఉపాయం తోచలేదు కృష్ణారావుకి
ఆ మాటే అన్నారు విజయ్ తో.

“కాని ఎలాగూరా; నువ్వే చెప్పావుగా
వాలంటి వాళ్ళంటే అగిమీద గుగ్గిలం
వేసినట్లు అవుతాడని” దీపంగా అన్నారు
విజయ్.

“మా అన్నయ్యకి. కథలన్నా. నాది
కాలన్నా. గుట్టపు వందలన్నా చాలా
ఇష్టంరా; ఒక పని చేస్తే బాగుంటుంది.
విన్నోక రవయితగా పరివయం చేస్తే.
నీ మీద ఆదోమాటికగా ఇష్టం ఏర్పడి
పోతుంది.”

“అమ్మ బాబోయ్!” అదిరి పడ్డారు
విజయ్. “తెలుగు కాంపోజిషన్ కాపీ
కొట్టేవాణ్ణి రవయిత నెలా అవు
తామరా!”

“నాకు తెలుసు లేనోయ్; రవయిత

అన్నంత మాత్రాన కథ వ్రాసి చూపించ
మనదులే. అయినా శాంత పేర్లతో
కథలు వ్రాసేవాళ్ళు ఇవాళ రేపు ఎంత
మంది ఉన్నాటలే. ఏదో పేరు పెట్టేసుకో
‘విజయక్రీ’ అనో ‘కరుణక్రీ’ అనో
బెడద వదిలిపోతుంది?”

“ఆ పేర్లు మాత్రం వద్దురా; మరి
అంత పరివయమైన పేర్లు అయితే
చికాకే; ఏదో ‘మోడరన్’గా ఉండే
పేరేదో చెప్పు” ఉత్సాహం తెచ్చుకొంటూ
అన్నారు విజయ్.

“నీ ముఖం. మోడరన్ గా ఉండే
పేర్లంటే అనలు వడదు. పాత పేర్ల
లోనే ఎవరూ పెట్టుకోని పేరేదన్నా
పెట్టుకో?” ఆలోచనలో పడ్డారు కృష్ణా
రావు.

“ఇంటి నుండు కాంపౌండ్ లో ఈజీ

చైర్ మీద కూర్చోని దీక్షగా ఉన్నతం

దువుకుంటున్న బలరామయ్య గేటు తెరిచుకొన్న 'కిర్రు' చప్పుడుకి తెప్పరిల్లి పీచి పైపు దృష్టి నిలిపాడు.

ముందు కృష్ణారావు. ఆ వెనుక పిరియినంత వరులై వ. తెలివి బట్టలతో విజయ్ లోపలికి ప్రవేశించారు.

'ఎవరో కుర్రాడు' అన్నట్లు చూడూ బలరామయ్య తన వైపే వస్తున్న కృష్ణారావు వంక.

దగ్గర్లోనే ఉన్న రెండు కుర్చీలు తెచ్చి, విజయ్ని ఒక చాంట్లో కూర్చోమని చెప్పి, మరో చాంట్లో తను కూర్చోంటూ ఇది వరకు పీతో చెప్పాను కదా అన్నయ్యా; 'వ్యాస' అనే పేరుతో కథలు వ్రాస్తుంటాడని. ఇడుగో ఇతనే మా 'క్లాస్ మేట్' అన్న మాట, అసలు పేరు. 'విజయ పాఠశాల' ఒక్క గుక్కలో పాఠం చెప్పినట్లు చెప్పారు కృష్ణారావు.

"అలాగా" అన్నాడు బలరామయ్య. విజయ్ వంక కరుహారంగా చూస్తూ.

??!! చదివాడా!! ??

భూమిని భూమిని భూమిని

సచిత్ర కథల మాస పత్రిక

విశిష్టత మా 1/- సంగ్రహం మా 10/-
అర్థ సం. 500 మా 5-50
పొలంట్టు లేని పోస్టల్ పొలంట్టు కెయిం

భూమిని 24 నామినేటర్ల ద్వారానే
విక్రయించబడుతుంది.

కృష్ణ ఎప్పుడూ చెప్పిన జ్ఞాపకం లే పోయినా. ఆ మాట బయటకే చెప్పడానికి ఇష్టంలేక;

విజయ్ చూపులు కాంపౌండ్ లోని గద్దెని చిల్చుకొని. భూమిని గుల్లచేసి పాతాళంలోకి దిగబడి పోయాయి.

ఒక మాటు నఖిల వర్త్యంతం విజయ్ని పరికిరించి. తృప్తిగా అన్నాడు బలరామయ్య. "ఇడుగో ఇప్పుడే వరువు తున్నాను మీ కథల సంపుటిని. 'పరాజితులు' కథ చాల బాగుంది లేండి!" అని.

ప్రక్కలో కాంటా ప్రేరినట్లు అదిరి పడ్డాడు విజయ్ అంత వరకు బల రామయ్య నగం చదువుతూ స్టూల్ మీద పెట్టిన పుస్తకం వంక చూడనందుకు విచారిస్తూ.

కృష్ణారావు కూడా బలరామయ్య మాటలకి 'పాక' తగిలి పుస్తకం వంక చూపాడు.

పుస్తకం పేరు 'సుమ వర్షం'. కథల సంపుటి రచయిత 'వ్యాస'.

'పరాజితులు' గురించి ఇంకా ఏదో మల్లాదబోతన్న నాడల్లా. ఇంకా అతిథి మర్యాదలేసి చెయ్యలేదన్న విషయం గుర్తుకి వచ్చి. "సుభద్రా!" అని కేక వేసాడు బలరామయ్య.

వతాజతునిలా ముఖం దించుకొన్న విజయ్. కొంత తెప్పరిల్లి. సుభద్రా లోకనా తత్పురుడై దృష్టిని గుమ్మం వంక నిలిపాడు.

మొలుపు మెరిసినట్లు కాపీ కప్పులు విరిపిన 'ఛే'తో బయటకే వచ్చింది సుభద్ర. విజయ్ మనసుతో 'సుమవర్షం' కురి

పింది. స్టూర్ మీది 'సుమవర్షం' కృష్ణారావు జేబులో చోటు చేసుకొంది.

"విజయ్ కథలు వ్రాయడమే కాదన్నయ్యా! నాటకాలలో నటిస్తుంటాడు కూడా అప్పుడప్పుడు. అదేమిటది! 'చింతామణి'లో 'సిల్ల మంగళుడా!'" మాట మార్చాడు కృష్ణారావు. విషయాన్ని 'సుమవర్షం' మీద నుంచి తప్పించాలి.

"బిల్వ మంగళుడు" రేచీయో ఆన్ చేసినట్లు చింతామణి మీద వ్యాఖ్యానం మొదలెట్టాడు బలరామయ్య.

బలరామయ్యని ఆలా వాగించడమే తనకి ఆరోగ్యకరం అని తెలుసుకున్న విజయ్ మధ్య మధ్య అతని మాటలకి అయ వేస్తున్నట్లుగా ఆడిస్తూ. "హి. ఆ" అన్నవస్తు అంటూ చాల క్రద్ధగా వినడం మొదలెట్టాడు.

* * *

ఒక్కసారి మెలుపులు మెరిసి. ఆకాశంలో మేఘాల సంరంభం ఎక్కువయ్యే సరికి. చికాకుగా తల ఎత్తి చూసాడు బలరామయ్య.

ఇంటి దగ్గర బయలుదేరేటప్పుడు ఏమీ లేదు. దారిలో మొదలవుతుండేమో! ఏం చెయ్యడం? అన్న ఆలోచనకి గురైన బలరామయ్యకి. 'హఠాత్తుగా దగ్గర్లోనే ఉన్న 'శకుని' ఇల్లు గుర్తకి వచ్చింది.

'శకుని' అనలు పేరు 'శాస్త్రి' శకునం మీద నమ్మకం ఉండటం. తనేకాక తన ఆనుమాయులచేత కూడా వాటిని 'కు. చ' తప్పకుండా పాటించ చేయడం వల్ల. మిత్రు లందరూ కలిసి అతనికి 'శకునం శాస్త్రి' అని విడుదు ప్రస్తా

వించారు. కాలక్రమాన శకునం శాస్త్రి శాస్త్రాన్ని 'శకుని'గా మారిపోయింది.

బలరామయ్యని అల్లంక దూరంలోనే చూసిన శకుని పరుగెత్తుకొంటూ వచ్చాడు "మీ ఇంటికే వెళ్ళమనుకొంటున్నానోయ్! ఇంతలోకే వర్షం వచ్చి పడింది" అంటూ

ఇంట్లోకి వెళ్ళేసరికి అంత వరకూ ఏదో పేవరు దీక్షగా చదువుతున్న ఒక 'అబ్బాయి' వాళ్ళిద్దరినీ చూడగానే. లేచి ననుస్కరించాడు.

"సుయోధనం అవి! మా పేనల్లుదోయ్! విజయనగరం హైస్కూల్లో చదువుతున్నాడు. పెరివులకవి వచ్చాడు" పరిచయం చేసాడు శకుని.

బలరామయ్య 'సుయోధనం' వంక చూసాడు. వన్నగా ఒక్క పరిచగా ఉన్నా ముఖం మాత్రం అక్కడేయంగా ఉండి సుయోధనం తిరిగి వసుస్కారం చేసాడు. రెండు పెదురు కట్టలు 'క్రావ్' చేసినట్లున్న ఆ వంకన్నా అందుకొంటూ అన్నాడు బలరామయ్య.

"మా సుభద్ర కూడా అక్కడే చదువుతోందోయ్! వాళ్ళ మామయ్య గారింట్లో ఉంటూ!" అని.

"అయి! ఆ సుభద్ర భాగ తెలుసు నటలే! వాళ్ళిద్దరూ క్లాస్ మేట్స్ కూడా నటలే!" అంటూ. "చూడు సుయోధనం ఆ చెక్కేడ్ అతనికి చూపించు మారుతుండేమో చెప్తాడు" అన్నాడు శకుని.

"చెక్కేమిటి!" అడిగాడు బలరామయ్య.

"అజేలే! మానాడు అప్పుడప్పుడు శాంతిపానికి కథలు వ్రాస్తూ ఉంటాడులే!

రెమి R

శాండల్ టాల్క్

నవ్యోత్సాహం చేకూర్చి
రోజంతా ఉల్లాసంగా వుంచగలదు

Sarath-RST-3 TEL

ఈ మధ్యనే ఏదో కథకి ఆ వక్రికల
వాళ్ళు పారిపోయినట్లుగా ఒక 'చెక్కు-
పంపించారు దానిని ఎలా మార్చాలో
అని తికమక పడుతుంటే పీకు చూపిస్తే
అవుతుంటేమోనని అంటూ మేన
ల్లుడి చేతిలోంచి చెక్ అందుకొంటూ
దురం నుండే చూపించాడు కనువి

"అబ్బో! నాకు కూడా బ్యాంక్
ఎకౌంట్ లేదే! అయినా ఏ పేరుతో
వ్రాస్తూ ఉంటాడేం! "

నగంలోనే అందుకొని అన్నాడు
సుయోధనం ' వ్యాస అని ఏదో వ్రాస్తూ
ఉంటాను లెండి అని

తాయ కొట్టిపెట్టింది బలరామయ్యకి
' ఏమిటి? అంటూ బాహుంగానే
అశ్వర్యపోయాడు

'వ్యాసా! బలరామయ్య ముఖం
కంఠగడ్డలా మారింది "ఎన్నో ఎవడో
'తటాకోర్' పెదప వచ్చి తనే వ్యాస
నని చెప్పి వెళ్లాడే " ఆ పైప మాట
తాలేదు బలరామయ్యకి కోపంతో వళ్ళు
వట వట లాడాయి

"ఎవరూ! విజయ సారధి! తక్కువ
అన్నాడు సుయోధనం

"ఏమిటి! పీకు తెలుసునా! ' బల
రామయ్య అశ్వర్యం రెట్టంపు అయింది

"తెలియకపోవడమేమిటి! ఏదో చిన్న
ప్పటి ప్నేహితుడుకదా - అని ఊహకోప
డం గాని నా కలం పేరు వాడుకొని
ఇలా ఎంత నుండి వి ఇలా మోసం
చేసాడో!

"అలాగా! బలరామయ్యకోపం తార
స్థాయి వండుకొంది ' వద! ఈ నాట
కంలో మా కృష్టి కూడా భాగం ఉన్న

ట్లుంది ఇంటికి వెళ్ళి వాడి వని పట్టాలి
ఎందుకైనా నుంచిది నువ్వుకూడా రా!"
అంటూ సుయోధనం వెయ్యి పట్టుకొని
బయల్లోబోయాడు

వీల్లేదంటూ అడ్డుపడ్డాడు కనువి
ఈ కనువి కంఠంలో ప్రాణం ఉన్నంత
వరకు ఇలా అర్థాంతరంగా లేచి పోకూ
దదు కనునం చూసి బయల్లోబోయిందే నేను
పీడి గుమ్మంలో విలబడి కనునం చూస్తూ
ఉంటాను నుంచి కనునం కంటిబడగానే
గట్టిగా కేకపేస్తాను తక్షణం బయలుదేరి
రండి అంటూ

కోపం పీకడాకా వచ్చినా చేపేది లేక
తిరిగి కుర్చీలో కూలబడ్డాడు బలరామయ్య
పాపుగంటమీద పాపుగంట గడిచిన
మరో పాపుగంట తరువాత కనువి విజయ
ఇంచుమించు అర్థనాదంతా వినిపించింది
' అయ్యయ్యో! చాటిపోతోంది పేగరం
రండి" అంటూ

గతాంత లేవబోయిన సుయోధనం
కుర్చీతో నహా పెల్లకిలాపడ్డాడు

* * *

'ఈ సుయోధనం కథలు వ్రాయడం
ఎప్పటినుండి మొదలు పెట్టాడో తెలు
సునా!" సీరియస్ గా అడిగాడు కృష్ణ

' ఏ సుయోధనంరా! విస్తరించా
అడిగాడు విజయ హఠాత్తుగా రూమ్ కోకి
ఊడిపడి వచ్చి రాగానే ప్రశ్న వరంవర
మొదలెట్టిన కృష్ణని చూస్తూ

నాడేరా! చిన్నప్పుడు మనం ధనం
అని పిలిచేవాళ్ళం ' "

"ఓహో! నాడా! మొన్న హఠాత్తుగా
బజారులో కనిపించాడు విజయనగరంలో
కనిపించాడు కదా అని రూమ్ కి తీసుకు

నచ్చి...."

"అ తరువాత!" మధ్యలోనే ఆడు వట్టాడు కృష్ణ "నీ ప్రేమగర్భ అంతా వాడి ముందు ఏకరవు పెట్టావా!"

"మాటల మధ్యలో అంతా చెప్పే కానమకో! అన్నట్టు వాడే సలహా ఇచ్చాడురా! 'వ్యాస' అది పేరు పెట్టుకోమని."

వళ్ళు పట పట లాడించాడు కృష్ణ. "గాడిద కొడుకు! ఎంత పని చేసాడు! నీకు సలహా ఇచ్చినట్టు ఇచ్చి. మా అన్నయ్యతో. తనే 'వ్యాస'నని. సువ్వువట్టి మోసగాడినని చెప్పాడు.

"ఏమిటి!" అశ్రుర్యపోయాడు విజయ్ నాకదంతా విన్న తరువాత. కంగ్రాడ్యులే లేవన్న అని. ఏవ్ యూ నక్సెస్ అనీ. వీల్వైనంత సహాయం చేస్తానని అన్నాడు కా!"

"కొంచెం ముంచాడు." గట్టిగా అన్నాడు కృష్ణ. ఇప్పుడు మా అన్నయ్యకి అంతా తెలిసిపోయింది. సువ్వు కవిపై చితకకొట్టి. ఉన్న పాతర పెయ్యాలని చూస్తున్నాడు. తరువాత నీ ఇష్టం."

ఈ ఆవదనుంది. ఎలాగైనా గట్టున వదే ఉపాయం చూడరా! ఆసలింతవరకు తెచ్చిన వాడివి ముప్పే!" దీనంగా కృష్ణ రెండు చేతులా పట్టుకొన్నాడు విజయ.

"అ పట్టుకొనేదేదో మా అన్నయ్య చేతులే పట్టుకో నేనిందుతో చెయ్యగలిగింది. ఏమీలేదు" విసురుగా వెళ్ళి పోయాడు కృష్ణ.

కష్ట వెళ్ళిపోయిన చాలాపేషన్లవరకు కొమ్ములా అలాగే ఉండిపోయాడు విజయ్. తరువాత తేరుకొని. 'శకుని' ఇంటికేసి.

బయల్లేరాడు. 'సుయోధనాన్ని' వెతికి పట్టుకోవాలని.

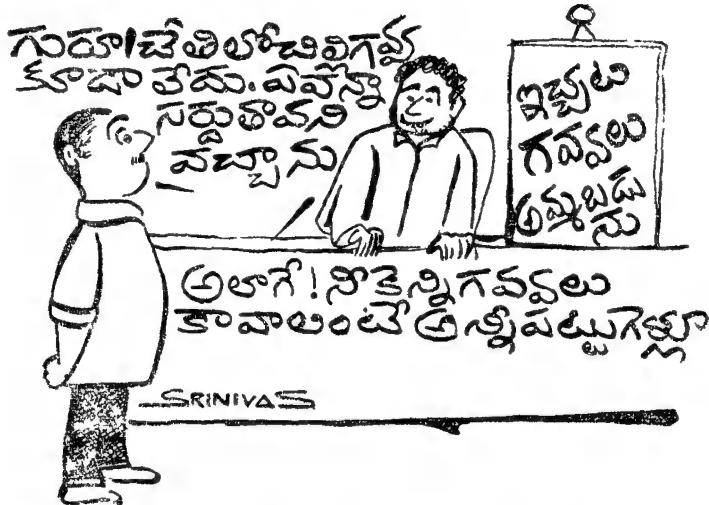
"* * *
"ఉండరా! పీతో చాలా విషయాలు మాట్లాడాలి!" ద్రెస్ చేసుకొని ఎటో బయల్లేకబోతున్న కృష్ణతో, కూర్చోమన్నట్లుగా కుర్చీవైపు వైగచేస్తూ అన్నాడు బలరామయ్య.

కృష్ణ కుర్చీలో నడుకొని కూర్చున్నాక అన్నాడు బలరామయ్య. వాల్లిద్దర్నీ అది వారంనాడు చూసే ఇంటికి పిలిచామరా!" అని.

అర్థంకానట్లు చూసాడు కృష్ణ "అదేలా" విజయ్ని. సుయోధనాన్ని. ఇద్దర్నీ పిలిచాను. చిన్న పోటీ లాంటిది ఏర్పాటు చేసామతే. సుఖద్రా పరిణయ పుట్టాన్ని" ఎవడు బాగా వ్రాయగలిగో చూద్దామని."

తన చెవులని. తనే నమ్మలేక అయోమయంగా చూసాడు కృష్ణ. 'విజయ్ కవి పిస్తే, నమిలిమింగేయాలన్నంత మూడో' ఉన్న ముప్పి ఒక్కసారిగా ఇలా మారిపోయాడేమిటి అని.

"విజయ్ మంచి కట్టాడే" ఉదయం అలా మార్పింగ్ వాక్ కవి తోడరాకా! వెళ్లి. దారిలో పర్సు పోగొట్టుకొన్నాను. అయిదునందల రూపాయల మొత్తం ఉన్నదిలే అందులో ఆదికాస్తా విజయ్ చేతిలో పడక పోయినట్లయితే డక్కి-ఉండేది కాదనుకో!" విజయ్ మంచితనానికి మురిసిపోతూ, ప్రవాహంలా చెన్నకు పోసాగాడు బలరామయ్య "విజాపతి విజయ్ కలం పేరు 'వ్యాస' కాదట 'వేదవ్యాస' అనే పేరుతో కాలేజీ మేగజైన్ లో కథలు

వ్రాసేవాడట. ఇంకా వత్రికంలో నడలేదట. ఆ రోజు అంతా చెప్తామనుకునే. పాపం! సిగుచేత, భయంవల్ల చెప్పలేక పోయాడట. విజయ పెద్దవాళ్ళుంటే భయం భక్తి ఉన్నట్లే కనిపించాడులే. మహా-ఇదయిపోయాడనుకో."

ఇదంతా ఎవ్వరూ జరిగింది. సగం రోనే అడ్డుకొని ఆశ్చర్యపోయాడు కృష్ణ.

"నిన్ననేరా!" తోటలో కలిపాడు. తనకి కూడా, 'మార్నింగ్ వాక్'కి వెళ్లే అలవాటు వుందట. రోజూ దామ్మ వైపు వెళ్ళేవాడల్లా ఆ రోజు ఎందుకో తోట వైపు వెళ్ళమనిపించిందట. అలా రాబట్టిగాని, లేకపోతే అయిదువందలు గంగలో కలిసిపోయేవే!"

"ఇంతకీ ఈ పోటీ ఏమిటి?"

"అదా! విజయ్ ఏర్పాటు చెయ్యమన్నదేలే! సుయోధనం విజయ్ ఇద్దరూ చిన్నప్పటి ప్రియమిత్రులు. సుయోధనం కథలు వ్రాస్తాడంటే తనకి నమ్మకంలేదట

అందుకే చిన్న పోటీలాంటిది ఇద్దరిమధ్య ఏర్పాటుచేసి చూడమని ఎవరూ బాగా వ్రాయగలరో దాంతో బాగా తెలిపాడుంటే అన్నాడు. 'నేను ఎందుకంటే అని అన్నా: "లేదు, ఈ ఆదివారమే ఏర్పాటు చేయమని ఇంనంతం చేశాడు. నేను నరేలే! అని చెప్పి వచ్చేసాను."

"మంచిదేలే! దీంతో ఎవరు ఎలాంటి వారో తెలిసి-పోతుంది! ఇంకా సుయోధనానికి ఈ సంగతి తెలుసువా?"

"తెలియకపోవడమేమిటి! కనువి ఇంటికి కబురు పంపించానులే! తప్పకుండా వస్తానని అన్నాడట."

"మంచిది. మరి నేను వెళ్లివస్తాను. అంటూ రేచాడు కృష్ణ. వివరీతమైన ఆశ్చర్యం అతని మనసుని ఆవరించుకొంది. విజయ్ లాడికెళ్ళి పూర్తి వివరాలు తెలుసుకోవాలని గొంగరా అడుగు రేపాడు.

“ఇదంతా ఏమిటి?” చాచాపు అరచి నంత వని చేసాడు కృష్ణ.

“అది అంతే బ్రదర్: వనిత్రమైన ప్రేమవి భగవంతుడు కూడా అవలేదని ఎవరో కవి అన్నట్లు జ్ఞాపకం. నాదీ. సుభద్రదే అలాంటి ప్రేమే! దీన్ని అపటానికి ఆ సుయోధనానికిగాని, శకునికి గాని ఎలాంటి అధికారం లేదు...”

ఇంకా ఏదో అలా చెప్పుకుపోతున్న విజయ వంకవిస్తుపోతూ చూసాడు కృష్ణ. “అది కాదురా! తెల్ల వారి తొమ్మిదిన్నరకి గాని విద్రలేవని సువ్యూ మార్పింగ్ వాక్కి వెళ్ళడం ఏమిటి! మా అన్నయ్య మీ మీద ఇంత ‘ప్లీజ్’ అయిపోవడం ఏమిటి! ఈ పోటీ ఏమిటి! సుయోధనంతో పోటీకి మధ్య విలబద గలనా! ఎవరో అన్నట్లు ఈ విషయంలో. అతగాడి కాలిగోరుకి గూఢా...” క్లాస్ చదువుకో లేదురా సువ్యూ! చదివి ఉండవులే! మీ నాన్నగారు ప్రివేటు పెట్టింది ఏకంగా దర్బాహారంలో ‘జాయన్’ చేసేసి ఉంటారు, లేకపోతే, తాబేలు, కుండేలు’ కథ జ్ఞాపకం ఉండకుండా ఉంటుందా’ వందెం వేసిన కుండేలు గతి ఏమయిందో తెలుసునా! ఆ వుస్తకంలోని ‘లా’ ప్రకారం తాబేలే గెలిచి తీరాలి! గెలిచి తీరలేమిటి! గెలిచి తీరుతుంది! అంతే!”

విజయ ఆవేశాన్ని గమనించాడు కృష్ణ. సంభాషణ ఇలాగే పాగించి నట్లుంటే, తనకి కావలసిన వివరాలు రాజకీయానికి ఈ రోజంతా చాలదని తెలి

సినవాడై. క్రితిమూలే దొరజీలో పడ్డాడు. “విజయ విజయ! తాబేలు గెలిచిన మాట విజయే! కాని చూడు వర్షు దొరికిన మాట ఏక్సిడెంట్ అనుకొందాం. మరీ ఈ పోటీ ఉన్నదే! దీంట్లో...”

“నో!” మధ్యలో అడ్డుపడ్డాడు విజయ “ఏక్సిడెంట్ కాదు ఇన్సిడెంట్ అ వర్షు విషయంలో సుభద్ర పాయం ఎంతైనా ఉంది.”

“సుభద్రా!”

“అవును సుభద్రదే! ఆ సుయోధనం ఆమెకి ఏ మాత్రం నచ్చ లేదని నాడి కన్నా నేనే వయం అనిపించానట.” చూశావా మారెంత వనిత్ర ప్రేమో అన్నట్లు కృష్ణ వంక చూసి. “చిన్న ఉత్తరలో మీ అన్నయ్య ‘మార్పింగ్ వాక్కి’ ఎటు వెళ్తాడో” వ్రాసి, అతగాడు బయల్దేరక ముందే, జేబులో వర్షు కొట్టేసి, మీ ఇంటి కాంపౌండులో నా కంబేలా విసిరేసి, అతగాడి స్నేహానికి దోహదం చేసిందన్న మాట, తరువాత కథ అంతా నేను అర్థిస్తాడే!”

విజంగానే కథలు అర్థేవాడిలా కవి పించి, విశ్రాంతి పాలు చేసాడు విజయ. కృష్ణారావుని.

మరి కాసేపటికి లేడుకాని, “అయితే ఇందులో ‘సుభద్ర’ ఇష్టం కూడా ఉందన్న మాట, మరేం అయితే! సువ్యూ బెంగవదాల్చిన అవసరం లేదు. ఆ సుయోధనంగాడు. అతడు పరీక్షతే

జనాభా లెక్కలు చేకరించే ఒక ఉద్యోగికి పెండ్లి సంబంధం చూద్దానికి ఒకరి యింటికి వెళ్ళారు. అమ్మాయిని తీసుకువచ్చి పెండ్లిచూపుతే కూర్చోపెట్టారు. ఆ ఉద్యోగిని (అంటే పెండ్లికొడుకుని) కూడా ఏమైనా ప్రశ్నలు అడగమన్నారట. ఆ ఆ ఉద్యోగి అలవాటు ప్రకారం వరుసగా "మీపేరుఏమిటి? "వయస్సెంత?" అని అడిగి "మీకు ఏర్ల లెంత మంది?" అనికూడా అడిగేసాడు.

—భమిడిపాటి సోమయాజి

రాకుండా. దారిలోనే అడ్డేనే ఏర్పాటు చేస్తాను నరేనా!" అన్నాడు కృష్ణ.

విజయ్ ఎగిరి గెంకేసాడు. "తెల్లారి ముండి కొట్టుకు వస్తున్నానురా! ఈ నమస్య ఎలా పరిష్కారం అవుతుందో నని. క్షణంలో తేల్చేసావ్! వద! అలా వెళ్లి కాపీ తాగి వద్దాం!" అంటూ కృష్ణా రావు చెయ్యి వట్టుకొని ఇంచుమించు వరుగులాంటి నడక సాగించాడు విజయ్.

* * *

ఇంకేముంది! పరీక్షార్థులలో ఒకరురాక పోవడంవల్ల విజయ్ కష్టపడి ఒక ఉభయ భాషా ప్రవీణుడి వద్ద కంఠతా పెట్టిన. 'సుభద్రా పరిణయ మట్టం లోని' పద్యాల దందాన్వయం వల్ల. మూడో క్లాసు పుస్తకంలోని. 'కుందేలు - తాబేలు' పెక్కనోలోని 'లా' వల్ల తాబేలు గెలిచింది.

కాని సుయోధనం పరీక్షకి రాకుండా. 'సుదర్శన చక్రం' అడ్డేయాలన్న అవ సరం మాత్రం కృష్ణారావుకి కలుగలేదు.

సుయోధనం కూడా అసలు వ్యాసుడు కాదనీ, చెక్కు మార్పుకోలేక, ఒక 'కవి మిత్రుడు' ఇచ్చిన దాన్ని ఇలా ఉపయో గించ దలచాడు. పరీక్షలో తన 'బండారం' బయటపడి పోతుందనే భయంతో, ఎవరికీ చెప్పకుండా ఆ ముందు రోజు సాయంత్రమే, తన ఊరు బండి ఎక్కి సాదన్న సంగతి మాత్రం 'శకునికి' తప్ప ఎవరికీ తెలియకుండా ఆజ్ఞాతంగా ఉండిపోయింది.

పై కారణం తెలియని విజయ్ కృష్ణారావు రిద్దరూ ఇప్పటికీ ఆశ్చర్య పోతూ ఉంటారు, విషయం జ్ఞప్తికి వచ్చి వప్పుతల్లా.

శ్రీ గోపాలకృష్ణరచన ప్రతిఫలం

“బ్రే సూరిగా! వంతులు రామకర్మ
గార్చి ఒకసారి నే రమ్మన్నానని
విజ్ఞుకురా! తొందరగా రా! దగ్గరుండి
తీసుకురా!” కోర మీసాంసు సాపు చేసు

కుంటూ వాలు కుర్చీలో కూర్చుంటూ
అన్నారు వెసిదెంటుగారు.

“సత్తంబాబూ! వంతులుగోరు విన్న
పడ్డేన్నం వట్టుం యెల్లారు బాబూ!”
చంకిచి కర్ర పెట్టుకొని. బుర్ర

గోక్కుంటూ విలలడుతూ వమాదాన
మిచ్చాడు సూరిగాడు.

“అహః! అయినా వచ్చేసి వుంటాడు
రా! వట్టంలో లాత్రి వుండిపోవల్సిన
పనులేవీ లేవే!”

“ఏత్తం బాబూ!”

“నువ్వు పోయా ఒకసారి చూసిరా!”
అన్నాడు చుట్టను తీసి వెలిగిస్తూ.

“బాబూ! యదొక్కటి పారెయ్యండి!”
అంటూ చిన్న నవ్వు నవ్వాడు ప్రసి
దెంటుగారిచ్చిన చుట్టను ముట్టించుకుని.
సూరిగాడు రామకర్మ గారింటికి వెళ్లాడు.

రామకర్మ ఎవరో రై తులతోమాటాడు
తున్నాడు. సూరిగాడు వెళ్ళి దండం పెట్టి
“బాబూ! తంవర్ని పెసిదెంటుగాడు
తీసుకు రమ్మన్నాడు!” చెప్పాడు.

“నన్నా! ఎందుకో! యిప్పుడు తీరు
బాటు లేదు. మధ్యాహ్నం వస్తావని
చెప్పలా!”

“అది కాదు బాబూ! పెసిదెంటుగోరు
యాయ్యారి కమానెల్లారట! ఆండుకవి....
మీతో ముక్కనయిన యానయం మూటా
బాటట! దగ్గరుండి ఒక్కసారి తీసుకు
రమ్మన్నాడు.”

“అహః! అయితే వుండు. వస్తు
న్నామ!” బుద్ధ పర్తు వేసుకుని రామకర్మ
గారు బయలుదేరారు. సూరిగాడు వెన
కాం నడుస్తున్నాడు.

“సూరిగా! ఎంజీరా నాతో మాట్లాడ
వల్సిన విషయం? ప్రసిదెంటుగారు ఏం
చేస్తున్నారు?”

“ఏవో బాబూ! నాటిటి తెలుసుద్ది;
అరు పిలవమన్నారు. నేనొచ్చాను.”

“పోవీలే!” అనేసి “ప్రసిదెంటు

గారు నన్ను పిలుస్తున్నారంటే యేదో
ప్రత్యేకత వుండక పోదు!” అనుకుని
చిన్న నవ్వు నవ్వారు. యంతలో ప్రసి
దెంటుగా రిల్లు వచ్చింది.

“నమస్కారమండీ! పంతులుగారూ!
యిలా దయచేయండి.” ప్రతి నమస్కా
రము చేస్తూ ప్రసిదెంటుగారు చూపించిన
కర్చీలో కూర్చున్నాడు. సూరిగాడు గడవ
దగ్గర కూర్చుని. చుట్ట కొన కొరికి
కొండ్రించి పక్కకి వుట్టేడు.

ప్రసిదెంటుగారు సూరిగాడికి ఏదో
పని పురమాయించి అక్కర్లేంచి పంపిం
చేశారు.

“అ! పంతులుగారూ! చిన్న వట్టం
వెళ్ళారుట! ఏమిటి వట్టం వార్తలు!”

“అ! ఏముంటాయా! మా తమ్ముణ్ణి
చూసి పద్దామని వెళ్ళాను.”

“నమితి ప్రసిదెంటుగారు వచ్చారా!”

“అ బోగట్లా నేను చెయ్యలేదు. నువ
కిల్లిబిడ్డి నక్కం చెప్పాడు యింకా రాలే
దని! యివాళో రేపో వస్తాడు!”

“అ! చూడండి. మీరు పెడవారు.
చదువుకున్నవారు. మీకు నేను చెప్పా
ల్సిన బేముంటుంది...” అంటూ ఒక్క
పెట్టిన నవ్వారు.

“అంటే ?” అయోమయంగా.

“అహః! ఏమీ లేదు. ఈ కాలంలో
నీతి, విజ్ఞానానికి స్థానం లేదు. యంతెం
డుకు ఒక్క అబద్ధమాదక పోబిట్టి కదా
హరికృష్ణుడు అన్ని కష్టాలకు గురయ్యా
వారు. ఆండుకవి....!” ప్రసిదెంటుగారు
అన్నాడు.

“అందుకే ఆండుక కీర్తి ఆచంద్ర
కారాకం పిల్చిపోయింది. చివరి కాల

మీరు కష్టపడి సంపాదించుకొన్న సొమ్ముకు సరియైన విలువగల సైకిల్ కొనదలచుకున్నారా? హెర్క్యులిస్

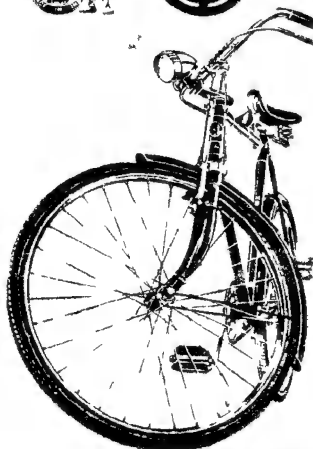

ప్రతిదినాకూడ మీరు కష్టపడి చమటకొచ్చి సంపాదించుకున్నాడు మీరు కూరబెట్టిన అమూల్యమైన సొమ్మును సరియైన విలువగల సైకిల్ మీద పెట్టాలి కదా? హెర్క్యులిస్ ను కొనండి దానికి మీరు ఆశించే అన్ని లక్షణాలున్నాయి — బరిష్టర సాఫీగా పోవడము కచ్చితము చేగము మన్నిక

లది కవాజుమే హెర్క్యులిస్ — ఆగ్నేయ ఆసియాలో అన్ని పోర్టాలు గల పెద్ద ప్యాక్టరీలో నిర్మించబడింది కలకాలం మీ జీవితమంతా మీకు సేవచేస్తుంది భారతదేశమందంతటా 3 000 000 మంది హెర్క్యులిస్ నే విశ్వసించేవారిలాగే మీరు హెర్క్యులిస్ ను విశ్వసించవచ్చు హెర్క్యులిస్ ఒక్క సైకిల్ కాదు. మీ 'జీవిత కాలపు సప్రము

భారతదేశములో తయారుచేయవారు టి బి సైకిల్స్ ఆఫ్ ఇండియా అంబత్తూరు మద్రాసు-53 (హైద్రాబద్ టూల్ ఇన్ వెస్ట్ మెంట్స్ ఆఫ్ ఇండియా లిమిటెడ్ అనుమతని పొందినవారు

* రిజిస్టర్డ్ డ్రోమార్కర్స్ - టి హెర్క్యులిస్ సైకిల్స్ & మోటార్స్ లిమిటెడ్ యు కె వారిడి

TIC-M 5423

మీలో మహేశ్వర దర్శనం లభించింది. కరిత్రలో వారి గౌరవ సువర్ణాక్షరాంతో లిఖించబడింది, వాళ్లు దైవసమానులు. నీటి మానవులంతా హరిశ్చంద్రుని ఆదర్శంగా తీసుకుని పత్యస్కంసరణ చేసిన వారు లోకంలో ఆరావకాలు వాటంతటనే అరికట్ట బడ్డాయి."

"అయినా చూడండి: పై అపీనరు నుంచి ప్యూన్ వరకూ, చివరికి శూరీ సర్కూలంవం తీసుకోవినాకు లేరు. విజ్ఞానాతీగా బ్రతకటానికి రోజులు కావు:..."

"యచ్చేవాక్యంకే పుక్కుకానే వాక్యం బారు. మనం యన్వడం మానేయడమే"

"మానేస్తే మన పనులు త్వరగా జరగవు. కాబట్టి:..."

"హిః! కాబట్టి:..." అర్ధోక్తితో మాటిగా.

"అహః ఏమీ లేదు అందుకని ఏదో కొంచెం వాళ్ళకి పారేసి మనం కొంచెం వెనక పేసుకోవాలి. ధరలు చూస్తే తారా మండలావృద్ధి గమిస్తున్నాయి. వాటి ధాకాకి మనం తట్టుకుని మన విత్తావసరాలు వెళ్ళబుచ్చుకోవాలంటే కొంత పైకం వెనకేసుకోవాలి నాలుగు పైసాలు ఆ గుమస్తా ముఖాన పారేస్తే మనపనులు చక్క చక్క చేసేస్తారు. అయినా పచ్చేది తక్కువయినా చాకిరి యెక్కువ ఆ గుమస్తాంటి, మనమిచ్చే డబ్బులు లేకపోతే వాళ్ళెలా బ్రతగ్గలరు?" దుట్ట పొగమ రావుగా లాగి వదిలారు, ఆ పొగ రామ కర్మ ముఖం మీదికి వచ్చింది.

చేత్తో పొగ నెట్టుతూ "అనలు చెప్ప సల్పిన విషయం సూటిగా చెప్పండి. యీ

అనవసరమైన ఉబోదాత మంతా దేనికి : అనవసరం." చిరాగ్గా.

"అహః! ఏమీ లేదు. సమానవియ్యం సమాన కయ్యం అన్నారు. ఆ శూరీ రైతులు మీకు పైసా కూడా యివ్వలేదు. అందుకని యిదిగో యిది తీసుకుని నా మీద యింటి పన్నులు అక్రమంగా పసూలు చేసినందుకు కేసు రాజీ చేసే య్యండి!" నోట్లకట్ట అందివ్పారు.

రామకర్మగారికి పళ్ళు మంటలు పట్టు కున్నాయి. కోపం తారా స్థాయి నండు కుంది. కళ్ళు కెంపులయ్యాయి.

"నెసిదెంటుగారూ! యిందుకానన్ను పిలిపించింది చాలా మంచిది. నచ్చేది తక్కువని అమాయకమైన ప్రజల మీద పడతారా! కాబట్టి కొట్టి గెద్దల వేసారా! పూటకి తిండిలేక, కట్ట బట్ట రెక్కాడితేకాని దొక్కాడని విరుచే పైన మీ అక్రమమైన దాడి! వా! అక్రమంగా, అన్యాయంగా, పన్ను రుద్దేది! వారు కట్టలేమని కాళ్ళా వే! పడి వేరుకున్నా దయాదాక్షిణ్యాలు లే! కేవలం నరరూప రాక్షసుల్లా పీడిస్తారా! గ్రామ పెద్దలు మీరు. ఏ ప్రజల ద్వారా యీ పదవికి యెప్పికయ్యారో ఆ ప్రజల కే అన్యాయం తలపెడ్తారా! అలా వెళ్ళి ఒకసారి చూడండి. ఎంతమంది జనం తిండిలేక ఆలమటిస్తున్నారో! యింత మంది ప్రజలు తిండిలేక వాడ పడుతుంటే మీరు చేసే పునకారం యిదేనా!" రామ కర్మ అవేళంతో పూగిబోతున్నాడు.

"పంతులుగారూ! తమరు కూర్చోండి వా మాట వినరుకదా సరిగ్గా." చెయ్యి

వట్టుకుని కూర్చోపెట్టారు ప్రెసిడెంటు గారు

“చూడండి: పదవిలో వున్నప్పుడు అమాత్రం చెయ్యక మానం. వాళ్ళకై గదా మొన్న చెరువుకి నాలుగు ప్రక్కల కళింగులు కట్టించింది: వాళ్ళకై గదా మొన్న అయిదు వందల రూపాయలు పైగా ఖర్చుచేసి కోటా తెచ్చింది. వాళ్ళ సౌకర్యం కోసమేగదా ప్రత్యేకంగా పంచాయతీ ఆఫీసు కట్టించి. రేడియో నలుగురికి వివరిద్దెట్లు వీలైన ప్రదేశంలో పెట్టాము.”

“ప్రెసిడెంటుగారూ: వాళ్ళకి కావల్సింది కలింగులు: రేడియోలు. పంచాయతీ ఆఫీసులు కావు: వాళ్ళకి కావల్సింది కలింగులు: వాళ్ళ కడుపు నింపేది కాని యివన్నీ కావు. యికనైనా శపి ఆ డబ్బు వాళ్ళ కిచ్చెయ్యండి. తేస్తే కప్పకుండా తేసును వుపరింపటానికి తగు యేర్పాట్లు చేయండి” గళాల్ని లేచారు రామకర్మ.

“యిదిగో పంతులుగారూ: నే చెప్పినట్లు చెవికెక్కలేదు. మా: నేనూ చూస్తాను. యీ వెసిరింపులకు లొంగే మనిషిని కాను నేను. వట్టుం పెళ్ళి తేసు కొట్టించకపోతే నా పేరు భుజంగరావు గారు: కాని నా మాటలు పెడ చెవిని పెట్టి మీ యిష్టానుసారం ప్రవర్తించినందుకు ప్రతిఫలం మీరు అనుభవించకపోరు: అఖిరి సారిగా చెబుతున్నాను.”

“మా: డబ్బుతో కొనలేనిదేదీ లేదని విల్లరేగే మీకు కన్ను తెరిపించే రోజు వస్తుందని మర్చిపోకండి: అంతమంది ప్రజల అర్థనాదాలు మీకు జయం కల్గించ

లేదు. స్వార్థపీడితులైన మీకు తగినకాన్ఫిడెన్స్ జరగక మానదు. పాలాక్షి డడ్డుదీనా వా విర్ణయానికి తిరుగు లేదు: మార్పు లేదు: ముమ్మాటికి మారదు:” లేచి చర చరా వెళ్లిపోయారు రామకర్మగారు.

రామకర్మగారు పోయిన డిక్కుగా చూసి. నోట్లకట్టజేబులో పెట్టుకుని లోనికి వెళ్ళిపోయారు ప్రెసిడెంటు భుజంగరావు గారు గర్వంగా నవ్వుకుంటూ.

2

“కరణంగారూ: ఏమిటి అన్యాయం: ఏమిటి దురుజం: ఆ డిక్కులేని వారి పైనా మీ కార్య కూరత చూపిస్తారు:” తిటువుగా అన్నారు రామకర్మగారు.

“యిదిగో పంతులుగారూ: అనతి మీ రనేదేమిటి:” కళ్ళజోడు తీసి తుడుస్తూ ఏమీ తెలియని అమాయకుడిలా అన్నారు కరణంగారు.

“మీరు చేస్తున్న పని మంచిది కాదు. అవివేది. అన్యాయం. అక్రమంతో గడించిన డబ్బు కార్యతంగా విలవదు:”

“అయితే ఏమిటంటావ్:”

“ఏమీ లేదు. గవర్నమెంటు మెమోరాండం ప్రకారం జంజరు భూములనువిరుపేదలయిన ప్రజావీకారికి పంచిపెట్టక ధనపంతుల పరం చేస్తున్నారని తెలిసింది. పైగా వాళ్ళు పచ్చి బ్రతిమలాడినా విష్వర్థగా. విర్యోహమాటంగా. వారిని తగిలి వేసారుట: పైసా లేకదే కలం పడదన్నారుట:” అనేకంగా.

“కర్మగారూ: అనేకపడుతున్నాడు. యీ రోజుల్లో డబ్బు లేకుండా ఎవడూ పని చెయ్యడు. చెయ్యబోడు. ధనం మూల మిథమే జగత్తన్నాడు.”

మూకు సంఘానం కురిగి తొ వికాండకి వస్తాం స్వామి! —

* టింసు *

“అందుకని పేదలపై నా మీ అప్ర
ప్రయోగం: యీ విషయంలో మీ విర్ణ
యము మార్చుకుని వారి కావరువులను
కల్పించి వారి కడుపును నింపండి.”

“యీ విషయంలో మీ జోక్యం అన
వసరం: వరాధికారం పైన వేసుకుంటు
న్నాడు:”

“లేకు. అవసరమయే జోక్యం కల్పిం
చుకున్నాను దిక్కులేవి. నిరాధారమైన
పీడిత ప్రజానికానికి మీరంతా కల్పి కల
పెడుతున్న ద్రోహం చూసి నా రక్తం
కత్తుకలాడుతోంది. అందుకే కల్పించు
కుంటున్నాను.”

“ఇదిగో నే చెప్పిన మాట వివండి.
వాళ్ళు వొట్టి చపటలు. వాళ్ళని వట్టు
కుంటే మనకి వచ్చేది సున్న. దీపం
వుంటుండగానే చక్క-బెట్టుకోమన్నాడు.”
అంటూ చుట్ట వెలిగించాడు.

“అయితే యీ విషయంలో మీ
విర్ణయం మారదా?”

“మారదు. నా విర్ణయం మారదు:”

“కరణంగాదూ! వివరీత పరిణామాలకు
మీ విర్ణయం వారి తీస్తుందని గట్టిగా చెబు
తున్నాను. పరిస్థితి విషమించిన పిదపయే
చేసివా. చేయదల్చినా. చేతులు కాలిన
విదన కాగితాల వట్టుకున్నట్లే. మీద పెట్ట
కుంటుంది: యీ విషయంలో తుదివరకూ
బోలాడి వారికి న్యాయం చేపూరుస్తాను.”

“ఓహో: యీ బెదిరింపులకు లొంగి
పోవల్సినవాడు కాదోయ్ యీ కరణం
పావయ్య: వీలాంటి వాళ్ళని వందమంది
చూపాను మొన్న మొన్న పుట్టిన నువ్వు!
దోయ్ నన్ను బెదిరించేసి!”

“యిది బెదిరింపులు కావు. నిజాలు.
జరగబోయే నిజాలు. ధనమనే అంధ
కారపు తెర కళ్ళకు తగిలించబడింది

అందుకే నా మాటలు మీకు రుచించవు. నరే మీరే అనుభవించాడు." శర్మగారు కోపంగా గుమ్మం దిగి వెళ్ళిపోయారు.

కరణంగారు గర్వంగా నవ్వుతూ. కోర మీసాలను మెలేసారు. 'యీ కరణం పాపయ్యను యెదిరించడం బ్రహ్మతరం కాదని యీ కుర్ర కుంకకేం తెల్పు; త్వరలోనే తెలియగలదని' స్వగతంగా అనుకుని తన పనిలో లీనమయ్యారు.

3

ప్రతాపయగంలో మానవులను చంపి తినే రాక్షసులు ఉండేవారు. వారిని చక్రవర్తులు విరించి కాంతిని నెలకొల్పేవారు. అలాగే నేటి కలియుగంలో డబ్బుకై మానవులను పీడించుకు తినే నరరూప రాక్షసులు లేకపోలేదు.

కాయ బాగా చండితేగాని రాలడు. అలాగే పాపం పూర్తిగా వండాలి. అవి పీతి. అక్రమాలు ఎల్లకాలం ఒక్కలాగే అచ్చిరావు. కాలానుక్రమంగా 'రాజే కింకరుడు' మారకపోడు. అన్యాయం ఒక నాటికయినా బయట వది న్యాయంచే పరాజయం పొందక పోడు.

రామశర్మ కృషి ఫలించింది.

ప్రెసిడెంటుభుజంగరావుపై వి.కరణం పాపయ్యగారిపై వ వారు చేసిన దురన్యాయాలకు సాక్ష్యాలను సేకరించి కేసు ఫైల్ చేసాడు. ఎంక్వయిర్ జరిగింది.

నేర ఓరూపణ జరిగిపోయింది. తత్ఫలితంగా ప్రెసిడెంటుగార్ని పదవి నుండి తొలగిస్తూ 1200 రూపాయలు జాల్మానా కట్టమని. కరణంగార్ని పదవి నుండి తొలగిస్తూ 1000 రూపాయలు జరిమానా కట్టమని కోర్టునాడు తీర్పు యిచ్చారు.

పట్నంలో రామశర్మకున్న పలుకుబడి శార్యదక్షత కూలిజనానికి రామశర్మ దేవుడే అయ్యాడు.

యీ విషయం జరిగిన తర్వాత రామ శర్మ సింహస్వస్థమయ్యాడు ప్రెసిడెంటు గార్ని. కరణంగార్ని.

4

'యెదిగో భుజంగరావు; యీ రామ శర్మ యెంత పని చేశాడు. వీడి పీడ ఎలాగయినా వదిలించుకోవాలి.' మెల్లగా అన్నారు కరణంగారు.

"అవునండీ! మనపై కక్ష బూని యీ విధంగా చేసినందుకు నాకు అహో రాత్రులు విద్ర పట్టడం లేదంటే నమ్మండి ప్రతీకార వాంఛ నన్ను దహించివేస్తోంది. యీ మోరావమానం భరించి పలుగురిలోనూ తలెత్తుకు తిరగలేక వస్తున్నానంటే నమ్మండి. బంధువులవద్ద తల వంపులు!"

'అవును! నాకూ అలానే వుంది. వీడిని ఎట్లా అయినా వదలొట్టి పుట్ట గతులు లేకుండా చేసి; యీ గ్రామానికి మకుటం లేని మహారాజులమనిసింహు కోవాలి. మన మాటకు తిరుగుండకూడదు.

"అవును. అందుకని చక్కని, చిక్కని ప్లాను వెయ్యాలి. బాగా ఆలోచించండి. మీకే తెలియాలి మరి!"

కాసేవు ఆలోచించసాగారు యిద్వరూ.

"అః జ్ఞాపక మొచ్చింది! దీనికి మరి తిరుగు లేదు." అంటూ పాపయ్య గారెంతో సంబరపడిపోయి ఏదో చెవిలో చెప్పాడు భుజంగరావుకి.

భుజంగరావు కరణంగారి ప్లానుకి చాలా పొంగిపోయాడు.

“అః బాగుందోయ్ కరణంగారూ! కావి యెదెప్పుడు చేస్తాః దీనికి యెవరు సమర్థులు?” ప్రశ్నార్థకంగా కరణం కళ్ళ లోకి చూశారు.

“దీనికి ముంది; మన సూరిగారు లేదూ! వాడికి కొంచెం మందు వదేస్తే అవరీలగా ఎదం చేత్తో చేసి పారేస్తాడు!”

“అహ! బాగుంది, యిక యెప్పుడు చేస్తాం? అన్నదే ఒక చిక్కు ప్రశ్న లాగుండే!”

“ః! రామకర్మ మవ్యాహ్నం పట్టం వెళ్ళాడు. రేపు సాయంకాలావికల్లా వస్తానని యెవరితోనో చెప్పుకుందగా నా చెవిని బడింది! అందుకని మన పూర వతరి ఈక తోపుణన్నాయి చూశారూ! అక్కడ మనవాళ్ళని వుంచురాం వస్తే అదే తోవన లావారి గదా! అప్పుడు వాడి పని వడదాం!”

“నరైంది అలాగే చేదాం మీరు వెళ్ళండి నేను మన సూరిగార్ని విరిపించి కాస్త మందు వదేస్తాను”

గర్వంగా యెదెప్పుడు నవ్వుకున్నారు. రామకర్మ పీడ విరగడవుతుందని!

5

“ఏరా శేఖర్, ఏంటి ఆలా అమొదం తాగినట్టుగా ముఖం పెట్టావ్?” భుజంపై చెయ్యి వేస్తూ అన్నారు రామం.

“అబ్బే ఎమీ లేదు.”

“అవునురా నేనొకటి అడుగుతాను చెబుతావురా?”

“అడగరా నండేహం యెందుకు?”

“మీ నాన్నగార్ని కరణం పుద్యోగం ముంది తీసేసారుట ఎం జరిగింది?”

“అః వాడెవడో రామకర్మట! పీడి

వియసు పడుడట. మా నాన్న బ్రైట్ తీసుకున్నట్టు లేని సాక్షాలు పేకరించి కేసు పెట్టాడట. పై అపీనర్లకి మస్తుగా తడిపాడు! వాళ్ళచే కేసు ఫ్రావ్ చేయించాడు. వాడి పని పట్టుకుండా పూరు కుంటారా?”

“అయితే మీ నాన్న బ్రైట్ తీసుకో లేదని పీజ తెలుసా?” సూటిగా ప్రశ్నం చాడు రామం

శేఖర్ యరకాటంలో వద్దాడు “ఎలా తీసుకోదని చెప్పేడి! తన కళ్ళెదురుచే యెంత కుంది వద్దో తీసుకున్నాడు! అయినా తమాయంచుకుని “తీసుకోదు! అ మాత్రం ఏదో చిక్కినపుడు తీసుకోక మానేవాడెవడు చెప్పు?”

“కొంచెం తీసుకున్నా. పెద్ద మొత్తం తీసుకున్నా లంచం లంచమే! అందుకే వాడలాగ చేశాడు.”

“పీడు తీసుకోవటం మానేశాడా? లోకంలో ఎవరూ దణ్ణు తీసుకోవటం లా పని చెయ్యటానికి! వెదవడి ఎమ్, ఓ తెచ్చే రన్నరుకు కూడా లంచం! రోజూ పుత్తరాలు తెచ్చే బండ్లోతుకి లంచం! కాలు కడిపితే లంచం! పెన్ను కడలా లంచే లంచం! లంచం తీసుకోని సత్యవంతుడి కలియుగంలో ఎవడు వున్నాడో చెప్పు చూద్దాం!” కాస్త పీరియన్ గా.

“యెదిగో శేఖర్! ఆ విషయం అటు విడిచిపెట్టు మన విషయాల్లోకి వద్దాం!” అంటూ రామం టాపిక్ మార్చాడు.

“అః ఎగ్జామినేషన్ పీజ కడ్డే సావా?”

“లేదురా!”

"అః లేదా! యెందులే లాష్ట్ర కే!"
 'అందుకేరా దికాకుగా వుంది. నాన్న
 తిన్నట్లే దబ్బు సంపాదించా వన్నారు.
 సంపాదించలేదు యంకా!"

'మరే తే యేం చేపావ!'

"అదే వేచూ అలోచిస్తున్నాను."
 కొంచెం సేపాలోచించి "అః! యావాళ్ళ
 కూడ చూస్తాను! దబ్బు లాకపోతే రేపు
 సాయంత్రం కాలేజీ విడిచిపెట్టివ తర్వాత
 పైకిరేపై యింటికి వెళ్లి దబ్బు పట్టు
 కొట్టాను. హోటల్ వాడిక్కుడా సే
 చెయ్యాలి!"

6

బహుళ అమావాస్య: కాదు చీకటి.

మధువు లేకుండా దబ్బు సంపాదించే
 వారికి కుడిభుజం : కక్షలు కార్పణ్యాలు
 తీర్చుకోవటానికి దోహదకారి: భర్తలను
 విడుదలవుచ్చి పరప్రియులతో కులికే కాంత
 లకు.....: సాయంత్రం లి గం||ం||
 అంతకాలం నలుమూలలా వ్యాపించింది.

సూరిగాడు. మరి ముగ్గురు కలిసి బంది
 కర్రలు పట్టుకుని యమగట్టుల్లా బయ
 లేరారు ఈత తోపుల వద్దకు! దారిలో
 గవర్నమెంటు సారా డుకాణం దగ్గర
 అగి ఒక్కొక్కరే ఒక్కొక్క అయిదు
 రూపాయల సారా వడ్డించారు.

తీవ్రగా మీసాలు త్రిప్పుకుంటూ బది
 తలు దుకాన కేసుకుని యాత తోపులు
 వదిలించారు. ఇటు యద్దరు. అటుత్రక్క
 యద్దరూ కాదుకుని తూటాన్నారు. బొంతి
 తాగున్నారు.

"తూః మానవులు. సాటి మానవుడి
 ప్రాణాలు తీయటానికి ఏ మాత్రం వెను
 దీయని నరరూప రాక్షసులు! దబ్బుకై

యేదైనా చేయటానికి సిద్ధపడే నైతిక
 పతనానికి దిగజారి బోతున్నారు!"

సమయం రాత్రి 8 గంటలు:

వికృష్టాన్ని చిట్టుకుంటూ చింతగీరులు
 రొద చేస్తున్నాయి:

ఇంతలో పైకిరే బెల్:

వంగుని చూశాడు సూరిగాడు:

వేగంగా. కత్తికొరిది పెడర్ వేస్తూ
 అదరాబాదరాగా వస్తున్నాడు ఒక వ్యక్తి.

చీకటి వలన దారిలో ఎవరూ కన
 వడటం లేరని బెల్ మోగించుకుంటూ
 కరవేగంతో వస్తున్నాడు.

సూరిగాడు బెల్ కబ్బం మళ్ళీ విన్నాడు.

"అదిగో! కర్మగోరు! వస్తున్నాడు.
 ఊః రదీ!" అని అందరికీ చెప్పినట్లు
 పై గ చేశాడు.

బదితలు పట్టుకుని సిద్ధంగా వున్నారు.
 కొంచెం వంగి చూశారు.

"నండేహం లేదు! కర్మగోరే! ఊః!
 కానియ్యండి!"

పైకిరే యాత తోపులు దాటి యావల
 కొచ్చింది.

సూరిగాడు బడేయ మని బదిత(కర్ర)తో
 బలంగా. సత్తువ పూనికగా ట్రైపై
 కొట్టాడు.

"అమ్మో!" గట్టిగా అరుపు.

కాని ముత్తులో వున్న వారికా కేకలు
 వినిపించలేదు.

బడబడ మని నలుగురూ బదితలకు
 పని కల్పించారు. సాపం ఆ వ్యక్తి అర్ధ
 శాదాన సాషాన హృదయులై న వారిని
 కదిలించలేక బోయాయి:

టుర్ర బ్రద్దలై బోయింది! చివరి
 సారిగా ఒక్క గావుకేకతో ప్రాణాలు

గట్టిగా ముట్లుడ్డైగాని
విన్పించటంలేదు
దాటారు! -

* ఆంధ్రం * *

కనిపించకపోతే
కళ్ళుడాక్కురురుగ్గిరి

కెళ్ళవయ్యో
నాదగ్గిరి
కెందుకూ! -

విడచి. నేల కొరిగిపోయాడు.

సూరిగారు జేబులో మన్న కాగితాలు
పైకి వట్టుకున్నాడు. ఒకడు ఆ కాగితాన్ని
యీత దొంగల్లోకి కూరేకాదు ఎవరికీ
కనిపించకుండా; అంతే. ప్రక్కన వున్న
చేలో చేతులు కడిగేసుకుని. త్వరత్వరగా
పెద్ద పెద్ద అంగలతో యింటికి వచ్చేసి
చేపివ ఎవంకా పూస గుచ్చివట్లు చెప్పే
కాదు. కరణం పాసయ్యగారు. ప్రకటెంటు
భుజంగరావుగారు పండు వర్షదీపంలా
పొంగిపోయాడు కర్మగారి పీడ వడి
లిండవి.

"అవునా సూరిగా: ఆమన జేబు
లన్నీ చూశారురా? ఏమైనా మనకి పనికి
వచ్చే కాగితాలున్నాయేమో?" కరణం
గారు సూరిగారి నడిగారు.

"అయి సూరిగారంటే అంత
యడచిన మోలినవాడనుకున్నారా: అమా
తరం తెల్లారా?" అంటూ తువ్వలు గుడ్డకి

కట్టిన కాగితాలు. చిన్న పైజా (రైటీ)
పుస్తకం యిచ్చారు గర్వంగా.

కళ్ళతోడు పెట్టుకుని దీపం దగ్గరగా
వెళ్ళి పుస్తకం చూడటానికై మొదటి
పేజీ తిరగేశారు. తన కళ్ళను తనే నమ్మ
లేక పోయాడు.

"బాబూ! బాబూ! " పెద్దగావు
కేకలతో పడిపోయారు సావయ్యగారు.

"బాబూ! ... ఎంత దారుణం జరిగి
పోయింది. ఏ చేతులతో పెంచి పెద్ద
చేసినో ఆ చేతులతోనే ... చిన్ను....!
బాబూ! నేను చేపిన స్వార్థపూరిత కార్యా
లకు. అన్యాయాలను మువ్వ బలి అయి
పోయావా? బాబూ... :; నీవు లేని విముచ
మయనా నే బ్రతకలేను: ' అంటూ
దారువులా కూలబడిపోయాడు.

తెల్లబోయి చూస్తున్నారు భుజంగ
రావుగారు. సూరిగారు తదితరులు: •

మీ ఆదాయం మీకు తృప్తిగా ఉందా?

నూటికి కోటికి ఉద్యోగిలో అప్పు అందరికీ వృద్ధిలేదు...లే...

మీ తీరిక సమయాలలో అదీరంగా ఆర్జించే మంచి మార్గం ఒకటి మీ ముందు ఉంది! మార్గదర్శి చిట్ ఫండ్ ఏజెంటుగా చేరితే, ఆదాయంతో ఆనందాన్ని, సమాజంలో గౌరవ ప్రతిష్ఠల్ని సంపాదించుకున్నా! మీరు చేర్చించే ప్రతి వ్యక్తి నికరమైన మంచి కమీషన్ మీ చేతికి వస్తుంది!

మార్గదర్శి ఏజెంటుకి - మూడు లాభాలు!

- * ఆర్థిక విషయాల వైపుంగా వెళ్లిన వ్యక్తికి అనేక మీరు ప్రతిష్ఠలు మీకు లభిస్తాయి.
- * సులభమైన వాయిదాలతో పెట్టుబడి పెట్టండి, మీ స్నేహితులకు, పరిభ్రమస్తులకు ఇతడికి లాభం పొందే మార్గం మీరు చూపించారవుతారు. వారి కమ్మనాన్ని, ఆస్థాయితని సంపాదించిన తృప్తి మీకు లభిస్తుంది!
- * ఇటువంటి అన్నట్టుగా ఈ లాభాలకు తోడు మీ స్వంత ఆదాయం పెరుగుతుంది. సుఖం, శాంతి మీరు లభిస్తుంది.

మార్గదర్శి ఏజెంటుగా వరకాస్తు పెడితే - కోరిన విషయాలు ఉచితంగా సంభుతం :

☐ నేను మార్గదర్శి చిట్ ఫండ్ ఏజెంటుగా చేరాలని కోరుకొంటున్నాను.

పేరు : _____
చిరునామా : _____
పుత్తి : _____

దయ్యకోసమేనా మీ చింత ? మార్గదర్శి వున్నది మీ చెంత !

మార్గదర్శి

చిట్ ఫండ్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్

అవిడ్ సెంటర్, హైదరాబాద్-1 ఫోన్ : 46225

బిసెంట్ రోడ్డు, విజయవాడ-2 ఫోన్ : 7797

ప ని కి రా ని ప రి జ్ఞా నం

మానవుని శరీరంలో 208 ఎముకలున్నాయి.

ఇండియాలోని జాత్రా జామ్ ప్రపంచంలోని జామ్లో కెల్లా ఎత్తైనది. దీని ఎత్తు 740 అడుగులు.

అక్విజన్ వాయువును 1774లో ప్రేష్టీ తయారు చేసాడు.

ప్రపంచంలో కెల్లా అతి చిన్న పైజా పత్రిక బెంగల్ నుండి వెలువడుతుంది. దీని పేరు పత్రాణి మూడున్నర అంగుళాల పొడవు. రెండున్నర అంగుళాల వెడల్పు ఉంటుంది. అందులో కథలు, కవితలు, ప్రముఖుల రచనలుంటాయి.

ఊ వి స్తీర్ణం 19,62 50 000 చదరపు మైళ్ళు.

ప్రపంచమంతటికీ అత్యుత్తమమైనది ఎవరెస్టు శిఖరం. దీని ఎత్తు 29,040 అడుగులు.

కుట్టు మిషన్ ను 1884లో ఇలియస్ హోప్ తయారుచేశాడు.

మన జాతీయగీతం పేరు జనగణమణ, జపాన్ జాతీయగీతం పేరు కిమిద్ గయో, స్వీడిన్ జాతీయగీతం పేరు సాంగ్ ఆఫ్ ది నార్త్, రష్యన్ జాతీయ గీతం పేరు హమ్మి ఆఫ్ ది సోవియట్ యూనియన్, ఫ్రాన్స్ జాతీయగీతం పేరు లా మార్సైయెత్స్, కెనడా జాతీయ గీతం పేరు ది మే ఫుర్ లివ్ ఫన ఎవర్, గ్రీసు జాతీయగీతం పేరు హెయిర్ డీ హెయిర్ లిబర్టీ, ఇంగ్లండ్ జాతీయగీతం పేరు గాడ్ సేవ్ ది క్వీన్, పింగ్ పూర్ జాతీయగీతం పేరు మజులత్ పింగ్ పూర్, అమెరికన్ జాతీయగీతం పేరు ది స్టార్ స్పాంగిల్ డానర్.

, పేకరణ—యస్. గోవిందరాజ్.

రాక్షసి, నీ వేరు రాజకీయమా? వరిలు! ధాన్

(గత సంచిక తరువాయి)

11

రాజకీయాలలో చిరంజీవి ఆ అలు
నేర్చుకోడం పూర్తి చేశాడు. అందు
చేత వల తలల్లో ప్రవేశించాడు

దీనికి తగ్గట్టు కను 'ఆఖిలభారత
యూత్ పార్టీ'లో సభ్యుడుగా నమోదు
కాబడ్డాడు ఈ యూత్ పార్టీ మహాసభల్ని
అర్జుణుగా మైసూరులో ఏర్పాటు చేయడం
వల్ల చిరంజీవి రొమ్ము విరుచుకుని చేత
కొంత రొక్కంతో మనిషంతా దర్పంతో
మైసూరు వెళ్ళిపోయాడు

ఈ పార్టీ సభ్యుల్లో ఎక్కువగా విద్యార్థులే వుంటారు అయితే వాళ్ళకి విద్య సట్ల అంత అమోఘమైన అభిప్రాయం వుండదు కాతలా తండ్రులూ సంపాదించి పెట్టిన డబ్బు వాళ్ళనలా తయారు చేసింది ఈ తరహా ఉత్సాహవంతులయిన విద్యార్థులూ నూ ఆ తరహా కార్యక్రమాలకు

అకర్షితులను చేయడానికి మాత్రం కొందరు వృద్ధనాయకులు కంకణం కట్టుకుంటున్నారు. ఈ వృద్ధ నాయకులే యూత్ పార్టీ పెద్దలూ కార్యకర్తలూను

చదువుకుని బాగుపడదామనే నడుదేశం చేరీచేరడంతోనే చచ్చిపోతుంది పెంపత్తురం పొదుగు? సభలూ అక్కడి తీర్మానాలూ వాటి ఆచరణలూ వగయారా వారి వత్తిడి ఎదుల్లో వత్తెక్కి తిరిగే విద్యార్థికి పదివేందుకుగానీ పరీక్షలకెక్కిండుకు గానీ తీరుబడి ఎక్కడిదీ

చదువు ద్వారా దేశానికి ఉపయోగపడటం కంటే ఈ స యా కసరతులు అనుభవంతో దేశాన్ని ఉద్ధరించి వుజ్జం కట్టుకోడమే తక్షణ కర్తవ్యమంటూ ఈ వృద్ధనాయకులు ఉపన్యాసాల్లో మత్తుమందు సరిఫరా చేస్తున్నంత కాలమూ ఈ యువ సభ్యులు చదవరు పరీక్షల కెళ్ళరు

అందుచేత చిరంజీవికి పరీక్షల మీద ఆసక్తి పూర్తిగా చచ్చిపోయి మైసూరు వెళ్ళి నాయక శిఖామణులను కిడనుకుని వాళ్ళ అశీస్సులను పొందాలనే కోరిక ఎక్కువయ్యింది

• ఆచివిప్పు •

తెళ్ళేముందు తండ్రికి చెప్పి వెడదామనుకున్నాడేగాని. ఆ తండ్రి మహాశయ్యుడు ఎక్కడున్నాడో ఎంత ప్రయత్నించినా తెలిసింది కాదు.

అందరినీ అడిగేడు..వాన్నెక్కడవి?

ఎవరూ తెలదన్నారు.

వాలుగు రోజులు గడిచినా తండ్రిక్కడున్నాడో తెలిలేదు. అనంతరం వధ రోజు దగ్గర పడుతోంది. వధల తెళ్ళేముందు తండ్రినుంచి సలహా పుచ్చుకోడం అనవరం.

పై గా.

సుమతి విషయం ఎటు తేల్చిందీ చెప్పలేదు. కథ వివి పూరుకున్నాడేగాని. తను తను ఏమనుకున్నదీ చెప్పలేదు. ఏ విషయమూ వివరించకుండా తండ్రి ఎక్కడికి పారిపోయినట్టు:

'కొందరినీ నాన్న మరచివారు కాలేదు గదా.'

'ఒరేయ్ జీనీ! మువ్వ సుమతికి అన్యాయం చేశావు కొడకా! మువ్వ ఆ పిల్లని పెళ్ళి చేసుకోవడం న్యాయం నాయనా! అది కాఁచో కంద్రీ. నా అస్తిలో. ఇన్ని లక్షల పనుకల్లో ఏ ఒక్క పనుకా నీకు చిక్కనివ్వను పుతా! నా మొత్తం అస్తిని ఏ స్వాములనాటికో రాసేసి నేను కృష్ణా రామా అనుకుంటూ కాలం గడిపేస్తాను తెలుపా! జాగ్రత్త! అని అనేస్తే—

అంటే ఏముంది. నేను మొత్తం గోవింద! లక్షలాస్తిని వదులుకొని తనేమి చేయగలడు!

పిచ్చిగానీ. ఇంత వీరివంతమైన బతుకెక్కడేదీందీ యింట్లో. సక్కనే బతికే

వాడిని చీట్ చేయడంలో గల 'రుచి' వాడిని ఉద్ధరించడంలో వుంటుందా! వుండదుండదు. అయినంత పూలా! కాదు కాదు.

'మరి వాన్నెక్కడా'

ఏదో రాజకీయ సందారంలో వుండి వుంటాడు. ఎవడి కొంటో ముంచే నిమిత్తం రాజదాని తెళ్ళే వుంటాడు. అప్పు నడక కర్రకు.

నగరస్థాయినుంచి. రాష్ట్రస్థాయిలో పాలకుడవ్వాలనే దిక్కుమాలిన కోరిక నాన్నవి వరుగురెత్తిస్తుండేమో! అందుకే నాన్న రాజదాని తెళ్ళే వుంటాడు.

విజానికి ఈ రాజకీయమే నాన్నని లొంగదీసుకుని వుండకపోతే. తన బతుకు దారుణమే గదా!

'రాజకీయమా! నీ దుంప తెగిపోను.

వర్తిల్లు! మూడు కాయలు ఆరు పూలుగా వర్తిల్లవే ముంద! నాన్ననీ నన్నూ ఉద్ధరించు. నీ కడపు చల్లగా..మాలోమాకు కలతలు పెట్టకు నాకింకా రెక్కలివ్వలేదు నువ్వు. మువ్వ! ఇనతిలేమో. నాన్నకి లక్షల వేస్తే నేను. ఇంత చేసి. నువ్వు ఇప్పుడు నాన్నవి వదిలేస్తే..నాన్న లక్షలు గాలి తెగిరిపోతాయే తప్పించి నా వల్లో వడపు. నువ్వు చల్లగా చూస్తే వాన్నలాగా నేనూ ఎదుగుతాను. ఎదిగెదిగి నాన్నని మించి నాన్నకి అందకుండ బోతాను! నా లక్ష్యసిద్ధికి అడ్డం పడి పాపం కట్టుకోవద్దు. నా రెక్కల్ని నాకు తొరగా యివ్వు. విజమే మనసు వది సుమతిని చెడగొట్టేను. చెడగొట్టడమే రాజకీయం గదా. అందు చేత నన్ను పట్ట చేయకు. నాన్నకి సంతతి

మాన కలిగించు. అటువేపు లాక్కుపో. లక్షల మీద ఆయనకి మరింత మక్కువ కలిగించు. నాన్నవి ఆ విధంగా నువ్వు బంధించి వుంచేస్తే ఇవతల నా సనులన్నీ చక్కబడుతుంటాను. నాన్నవి నువ్వు వదిలేస్తే—నాన్న కళ్ళు తెరుస్తాడు. నాన్న కళ్ళు తెరుస్తే రాజకీయమా; గాకు రెక్కలు రావు. నేనెదగలేను. పింహాసనం వుండదు. లక్షలు నన్ను చేరవు కాపాడు. కాపాడి. కాపాడి. కాపాడు. అనుకున్నాడు చిరంజీవి.

ఇంతమనన్న మీదట. తండ్రికి చెప్పుకుందానే ఆతను మైసూరు రైలెక్కేడు—

* * *

రామకాసు సీత ముండు మవునంగా కూర్చున్నారు.

సీత గబగబా మాటాడుకుపోతోంది. ఆ విధంగా ఆమె ఎప్పట్నుంచో మాటాడుతూనే వుంది.

రామకాసువి చూచిన మొదటి క్షణం కొయ్యబొమ్మై. ఆ క్షణం నుంచి జాతు సరి రుద్రకాశియై, వెనువెంటనే భూపేరియై ఆ పిదప మామూలు సీతగా మారి మాటాడుతూనే వుంది.

ఇన్నేళ్ళ సంకంలో తనే స్వర్గాన్ని కమ్ముకు బతికిందో, ఇన్నేళ్ళ పంటరి నెంలొ తనే తోడు వాళించి మురుస్తుందో అన్నీ. అంతా వివరంగా కెప్పింది.

కన్నీ రెట్టుకుంది. గద్గడికంగా మాటాడింది. ఆత్మనైర్యం ముడిపి కుదువగా గలా రైర్యంగా తన కథని చెప్పింది.

తలెత్తి సూటిగా వ్రళ్ళించింది, స్వగ

తం పలికింది. కన్నెర్ర చేపింది. జాలివడి నవ్వింది. రామదాసు బతికే బతుకుని తిట్టే ప్రయత్నం కని. చాతగాక తన బతుకుని తానే తిట్టుకుంది.. తనవి తాను తిట్టుకున్నందుకు వాద పడింది.

ఆ తర్వాత. తాను సాధించిన కొన్ని మహాకార్యాలూ తాను కలలు గంటూన్న బతుకూ దైరీల ఆధారంతో—అసేకంగా చదివి వివిధించి తప్పి పడింది. అంతలోనే మళ్ళా ఏడ్చింది.

ఒక్క గంటకాలంలో యిన్ని మార్పుల మధ్య అంత చరిత్ర విన్న రామదాసు అతి దీనంగా అన్నాడు.

“నన్ను క్షమించు సీతా! దుర్మార్గుల్ని నేను. ఇంత కథని దాచుకు బతుకుతూన్న నువ్వు దేవతవి! క్షమించు నన్ను!”

సీత మాటాడడం లేదు. ఆలోచిస్తోంది. ఇది విచిత్రా పశ్చాత్తాపమే అయితే. ఈ పశ్చాత్తాపాన్ని ఇన్నేళ్ళుగా మరుగుపరచిన మహాత్తర శక్తి ఏమై వుంటుంది? ఏమైవుంటుందో స్పృహకి రాగా జాలిగా నవ్వింది సీత:

ఉలిక్కిపడ్డాడు రామదాసు:

“నవ్వేను తప్పయితే మన్నించండి దాసుగారూ! ఎందుకు నవ్వేనో కారణం చెబితాను; వివరించి. ఒక మనిషి పచ్చటి బతుకుమీద పెప్పులు పోసిన మరో మనిషి దేశమీద పడి నునుపుల్ని ఉద్ధరించే వ్యాపారం కొన్నేళ్ళుగా చేస్తున్నారంటే. నవ్వు వచ్చి నవ్వేను. ఇన్నేళ్ళు ఆత నెందరి మనుషుల్ని ‘తాగు’చేసి వుంటాడో అంచనా వేసి ఆ మనుషుల బతుకుమీద జాలి పడ్డాను, ‘నన్ను క్షమించు సీతా!’ అని నన్నడిగినట్టే మీ రెంతమంది

ఓండు తలొంచి నిలబడి జీమించడవి
సాధేయవద్దా? లిస్టు రాసుకున్నారా?
మావజులు చెప్పుకోడానికి మీకి జీవిత
"లం సరిపోతుందా? ఇవన్నీ అటుంచి.

వచ్చి వెతుకు తాగే సింహం ఆకస్మాత్తుగా
గడ్డితినే సాతు వయ్యాందంటే నమ్మే
దెలా? ఈ మాత్రులో అంకర్యమేవిటి?"
అచ్చికంగా అడిగింది సీత.

‘సీతా!’ అన్నారాయన భయంగా.

“విజయే చెప్పండి. అంతా విజయే చెప్పండి. ఇంక నా జీవితంలో తిరిగి చూడలే వనుకున్న మహిషి తనంతట తానే వచ్చి తాను చేసిన దుర్మార్గాన్ని మన్నింపమని ప్రాదేయపడుతుంటే నేను సుకుమారా వస్తుగలనా? అందుచేత, మార్పుకి కారణమేమిదో ముందు చెప్పండి.”

“విజయే సీతా! నువ్వన్నది విజయం. నేనిప్పుడేం చెప్పినా నువ్వు సుకుమారా వస్తుతేవు. నా పాప పరిహారార్థం గుళ్ళు గోపురాలు కట్టించే ప్రోమతు నాకుంటే వుండొచ్చుగాది. గుళ్ళో దేవుడ్ని చూచే జనం గుండెల్ని చేతుల్లో పట్టుకు మరీ చూస్తారు మళ్ళన్నట్టు. ఈ సింహం గడ్డి తినడమే కరణ్యమనుకుంది. ఒక మహాసాధికి అన్యాయం చేయడంతో నా రాజకీయ జీవితం ప్రారంభమైంది ఈ రాజకీయ జీవితం నన్ను మరింత కిరాత కుట్టి చేసింది. చిన్న సింహాననం సంపాదించేను. మీకు చేసిన కీడు జరి చేను పెద్ద సింహాననం వేటలో పడి నువ్వెక్కడ ఏలా బతుకుతున్నావో తెలుసుకోలేకపోయాను. వారం రోజుల క్రితం నా వారసులు చేసిన ఘాతకం. ఇన్నేళ్ళు విల్లక్ష్యం చేసిన నా అంత రాత్నమీద దెబ్బ తీసింది. రాజకీయాలకి అంతరాత్మలేవిడిచి నన్ను తక్కువ చేయకు. నువ్వు నమ్ము నమ్మకపో! నేనిప్పుడు అంతరాత్మకి బాసినను సీతా! బాసినను అందుకే నువ్వు గుర్తుకొచ్చేవు. నా వంశమంతా కిరాతకులమైపోతామనే భయం నాకు నా అంతరాత్మ కలిగించింది. నా వంశం చెడిపోగూడదు.

అవనరమైతే. రాజకీయల్నే వదిలేస్తాను గావి. నా వంశం చెడిపోతం నహించ లేను ఈ చెడు నాతోనే ఆగిపోవాలి. నన్ను నమ్ము వచ్చేయ నాతోపాటు నా యింటికి వచ్చి నా ప్రక్కమండు నువ్వు నా పక్కమంటే ...”

మధ్యలోనే మళ్ళా నవ్వేసింది సీత.

“సిగ్గు సిగ్గు ఇన్నేళ్ళువచ్చి మీకు నేను భార్యవా? తగుమనమంటూ ఇవాళ నేను మీ యింటికి రావాలా? వద్దండి దాసుగారు వెళ్ళిపోండి మమ్మల్నిలా బతకవివ్వండి. ఈ సీత కష్టాలు మీవల్ల ముగింపుకొస్తే నా ఆశయానికి. నా అనందానికి అర్థంవుండదు. ప్రసా దున్నాడు. నా పరాంకండ్రి వాడున్నాడు. నాకు వాడు వాడికి నేనుగా వున్నా మిక్కిడ. మా కష్టాల్ని మా ప్రయోజ కత్యమే అనుకోవాలిగావి మీలాటివాళ్ళ బాధార్యంవాడు తానేకాదు. వెళ్ళిరండి మరోమాట దాసుగారూ! నేనివాళ మీకు నా కథ చెప్పకున్నాను. ఎందుకో తెలుసా? బహుళ గ్రహించివుండరు ఆ కథలో నా దీక్షవుంది. నన్ను మోస గించి వెళ్ళిపోయిన మీకు ఆ దీక్ష ఎంత పవిత్రమైందో. ఎంత విలువైందో చెప్పి తీరాలనే కనికాద్దీ ఇంత కథ చెప్పేను. అంతేగావి మీ ఆదరణవి అశించివాడు. నన్నేమనుకుంటున్నారా? కేవలం ఆడసీత ననుకుంటున్నారా? కాదండివాలు నేను ఆడసీతనుకాను మగవేషంలో కాలం గడుపుతాన్న సీతన్నేను. అంతే చెప్ప గలను. నేనేం చెప్పిందీ ప్రసాదుకు తెలి కూడదు. వాడివి అతిభద్రంగా పెంచేను. వాడికి మన పాపకథ తెలుస్తే పలికమే

జరిగిన కథ-కమామీషు

తిమ్మాపురం పురపాలక సంఘ ప్రెసిడెంటు రామదాసుకు అప్పి అంతను అప్పి ఉన్నాయి. అయిన వారసుడు చిరంజీవి కాలేజీ ఎలక్షన్ లో విలంబి గలిచాడు.

ఆ కాలేజీలోనే చదువుతున్న వరప్రసాదంతో పరిచయం పెంచు కున్న సుమతి అకస్మాత్తుగా ప్లేటు పిరియంబి చిరంజీవి వైపు మొగుతుంది.

సుమతి. చిరంజీవుల ప్రేమ గురించి సీతావతి సత్యంతో చెప్పగా నాతిదర్శి మాతిమాటా పెరిగింది. ఒకరోజున సీతావతి ప్రసాదను కారులో బీచ్ కు తీసుకు వెళ్ళి సుమతి. చిరంజీవి ఒకరిలో ఒకరు ఏకమయ్యే దృశ్యాన్ని చూపించాడు.

మీరు త్వరలో తండ్రి కాబోతున్నారని సుమతి. చిరంజీవితో చెప్పగా గర్భ సావం చేయించుకోమని నలసా ఇచ్చాడు. ఆ తరువాత చిరంజీవి సుమతిని కలనడమే మానేసాడు.

సుమతి తన గాఢనంతా ప్రసాదంతో చెప్పగా ప్రసాదం రామదాసు గారితో మాటాడదామని వెళ్ళి. అయినచేత అవమానింప బడతాడు.

రామదాసుగారు చిరంజీవి ద్వారానే అతని ప్రేమ కదను తెలుసు కుని తన గతస్మృతులు గుర్తుకు వచ్చి ఎదో షాతు తగిలినట్లు వుకుంది.

— ఇక చదవండి.

నిచో మీకు అర్థంకాదు కనుక, నాదికి తెలియదా జాగ్రత్త తీసుకోండి. మన పీఠపత్ర మూడో ముడికి తెలి కూడదు. ఎదటిముడికి మేలుచేయాలనే మీనితి సాతం. ఈమేలుతోనే ప్రారంభం కానివ్వండి. వెళ్ళండి... చూడండి. మనం మళ్ళా కలుసుకుందాం. మన అక్రమ సంబంధానికి మరోసారి పలుక రించుకోడం ఎంతైనా అవసరం! అదె వ్వుదో తెలుసా దాసుగారూ... ఇంతలో కాదు. నా చివరిక్షణాల్లోనో, మీ చివరి క్షణాల్లోనో తప్పించి అంతకంటేముందు

మనం మళ్ళా కలుసుకోకూడదు. మన మొహాలు చూచుకోకూడదు. అప్పుడే కలుసుకుందాం అప్పటివరకూ మీగూడు రాజకీయమే! నెలవు!"

"సీతా!" అన్నదాయన బాధగా!

"నా కథ చెప్పేను. నా విర్యయం చెప్పేను, ఇంకా అనివ్యంకగదు. నచ్చే జన్మకి మీకునేనై. నేనుమీరై ఇదే దొంగాది అడుకుందాం. అదే మీకుతగిన క్షే! నరేనా వెళ్ళండయితే."

రామదాసు లేచి విలబద్ధారు బరువుగా అక్కడ్నుంచి కదిలేడు! సీత యంక

గాలిపీల్చుకుంది.

12

రామదాసు తిమ్మాపురం వచ్చిన్నాడే. గుండెపోటు రావడంవల్ల మంచమేక్కేరు. ఈ పోటు ప్రాణాన్ని క్షణంలో తీసుకు పోతే బావుండుననిపించింది వారికి. అలా గాకుండా మనిషిని వుండి వుడిగి తింటోందాపోటు.

ఇంట్లోన్న వెంకటస్వామి గాని. వంటలక్కాకిగాని వారు తమగుండెపోటు విషయం చెప్పలేదు.

కాని—

చిరంజీవి మైసూరు మహాసభలో హాజరైనట్లు వెంకటస్వామీ, వంటలక్కా-రామదాసుకి చెప్పేరు.

“అంకే, మీరు ఈ సంవత్సరం వరీక్షణ రాయడం?” అని అడిగేరాయన చిరంజీవి వరీక్షణ రాయకపోతే వాటిల్లే నష్టమేమిటో. ఆ నష్టం ఏ ప్రజలకి సంబంధించిందో ఆ “పనిమనుషులు”కి అర్థంకాలేదు. అందుచేతవాళ్ళు ఏ నమా రానమూ చెప్పలేదు.

“మీరు సుమతిని పట్టేట ముంచే స్తాదా!” అని లోలోన అనుకున్నారు. ఆ అనుకోదంతో గుండెపోటు ఎక్కువ య్యింది.

‘అబ్బా’ అన్నారు.

‘చంపేస్తూంది’ అని గూడా అన్నారు వెంకటస్వామికి ఆర్థమై పోయింది. అతను వెంటనే వీధిలోకి వెళ్ళి. సురో పావుగుంటలో నరనయ్యని వెంటబెట్టు కొచ్చేరు.

నరనయ్య వస్తూనే నవ్వుకుంటూ అన్నాడు—

“బాబుకి నొప్పి వచ్చిందని వెంకట స్వామి చెప్పి చెప్పడంతోనే వచ్చేకాను. ఏం బాబూ! ఇన్నాళ్ళు ఎక్కడ కెళ్లేరు? ఎప్పు డొచ్చేరు? అది వరే మళ్ళా లోక నారం బాబుతో ఏవైనా పేదపడ్డారా? మన దొంగ డాక్టరు బాబుని ఏలవమంటారా? మీరు ఊ అంటే బాబూ. ఈ ఇలంతా మంది మార్పలంతో నిండిపోయింది. చెప్పండి బాబూ!”

అంతవొప్పిలోనూ రామదాసు సిగ్గు పడ్డారు.

“ఇంక. దొంగ డాక్టరుతోగాని. మంది మార్పలంతోగాని పని పడడు నరనయ్యా! వీకా క్రమ పుండదింక. రా. వచ్చి అలా కూచో!” అన్నాడు.

నరనయ్య కళ్ళింతని చేసుకూ-యంటూ అన్నారు.

“బాబేదో చిత్రంగా మాటాడుతున్నారు.”

రామదాసు వక్కగా నొత్తిగిలి కొం చెము పేసె బిక్రాంతి తీసుకుని చాలా నెమ్మదిగా అన్నారు.

“ఈ ఏడాది మా చిరంజీవి వరీక్ష లెగ్గొటి మైసూరు మహాసభ కెళ్ళా డట. అందుచేత. వారు నన్ను మించిన ప్రభువై వీ ముచ్చటలన్నీ తీర్చేయ గలడు నరనయ్యా! నా సేవనొడలేసి, చిరంజీవికి చిట్టాణు నేర్పు. వీతో అన నరం పడేవాళ్ళు అస్తమానం వుంటూనే వుంటారు.

నరనయ్య మరింత ఆశ్చర్యపడి పోయేడు.

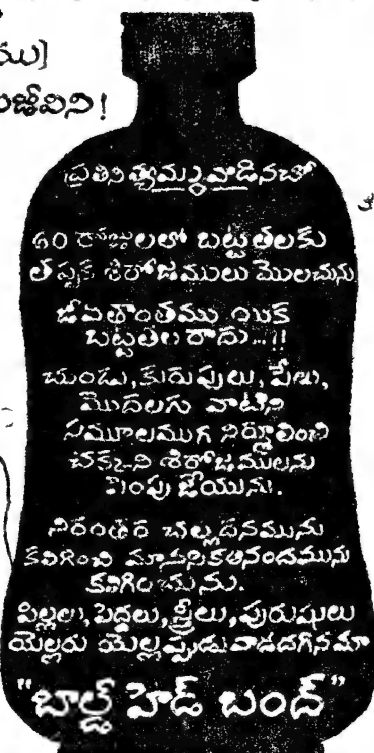
“బాబు నన్ను వేకాకోళం చేస్తున్నారు.”

బాల్డ్ హెడ్ బండ్

[వనమూలకా శిరో తైలము]

బట్టతలకు భూలక సంజీవిని!

తయారుచేయువారు **సిరిలరాజ్ ప్రొడక్ట్స్** [రిజిస్టర్డ్]
1B, చూత్రమేడు హైవేలోడ్ * మద్రాసు-24

ముఖ్యమైన పట్టణములలో స్టాకిస్తులు, డిస్ట్రిబ్యూటర్లు కావలెను.
మద్రాసు సేర్స్ ఆఫీసు :

47. వార్డు ఉస్మాన్ రోడ్. మద్రాసు-17.
(బహరాను రెడ్డి)

B. R. P. Tel-3

“కాదు. విజయే చెబుతున్నాను.”

“అంతే!”

“రహస్యం చెబుతున్నాను విను. చిరంజీవిని చేతులారా నేనే పాడు చేసేను. నేను విషం తింటూ, వాడి చేత కూడా తినిపించేను. ఆ విషాన్ని ఏ దోసులో ప్రారంభించాలో గూడా చెప్పే నేను. వెదవ సూక్ష్మగ్రాహి. నా కడు పువ పుట్టేడు గదా! విద్యుది నుతువుగా గ్రహించేడు. వెంటనే ఎదిగిపోయేడు.

ఇవాళ నేను వాడికి చెప్పే స్థితిలోనూ లేను. అశ్రవ్యవదకు. విజయే చెబుతున్నాను. ‘నాయనా జీవి! నేనూ నువ్వు ఇన్నాళ్ళూ విజయే తిని బతికేమురా! నే నీక ముందు విషాన్ని తినమక తినను. నా బాటువి కదూ. నువ్వు తినకురా నాయనా అని సలహానిస్తే నాడు నా మొహమ్మీద కొట్టేస్తాడేగాని నా సలహా వివదు. ఈ రాజకీయ విషాలో ద్రిల్స్ చాలా పున్నాయి వరసయ్యా! నీ మంచి విన్ను ఆకాశాని కెత్తేస్తా నీకు జై కొట్టేసే పరిస్థితిని వదులుకోదం కష్టం కనక, చిరం జీవి మరి నాకు దక్కదు.”

వరసయ్య తల తడుముకున్నాయి. గదివంతా పరికిరించి చూశాడు రామదాసు గారిని మరి మరి చూసేడు. అరచికి ఈ వేదాంత రహస్యంలో విజయందో తేక ఎగతాళివుందో తెలివం లేదు ఇలా అంగారు పడిపోతున్నాడు. అతని నోట చూట పెగిలి తావదం లేదు.

అంత నొప్పిలోనూ రామదాసు పెల్లగా నవ్వేరు.

“దిష్టిబొమ్మనై పోయావేమిటోయ్ వరసయ్యా!” అన్నాడు.

వరసయ్య చలించేడు.

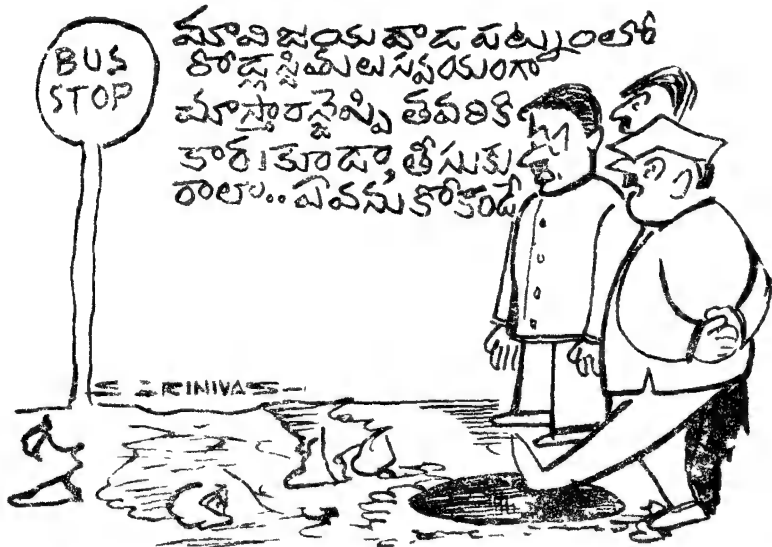
“బాబూ నన్ను దిష్టిబొమ్మన్నారు. ఎన్నడూ వినని మాటలు బాబు నుంచి ఇవాళ వింటున్నాను. ఏం జరిగింది బాబూ! బాబు నెవరైతా మంత్రించేరా! బాబుకి ఎవరైతా మండు పెట్టేరా!”

రామదాసు తలూపేరు. తలూపి

“మవ్వన్నదీ విజయే కావచ్చు”

“అయితే! అయితే బాబూ. నేనా మాటవలేను. మీరు నాకు చెప్పద్దు. ఇన్నేళ్ళు బాబు వక్కా నున్నాను. బాబు దయవల్ల ఇల్లా భూమి కొని పిల్లాపాపతో కులాసాగా పున్నాను. వేలి ముద్ర వేయ దమే వచ్చు. ఇవాళ బాబు ఏమ్మ పెళ్ళి పొమ్మని తోనేస్తే. బాబూ—కదంలేను. నా వేలిముద్రకిక దీట్టు మీటుందదు! నన్ను అన్యాయం చేయకండి.”

“ఏదీ నాదా! దేకాన్నేలే ప్రభువుల్లోనే నేలి ముద్ర బాటులనేకమందున్నారు. ఇంకా ఏవేరికేవింటి భయం! ఈ తిమ్మా పురం యంతలో నిద్రలేవడు. ఏ వేలి ముద్రకి గిట్టుబాటు యంతలో తగ్గడు. ఏకాభయమక్కర్లేదు. ఏసాయం కావలి ఏవ బాటులనేకమందున్నారు. ఇంకనన్నో దులు నరనయ్యా! నన్నొడులు.”

నరనయ్యకళ్ళల్లో బిళ్ళ తిరిగేయి
“బాటు వన్నేదివిస్తున్నాడు.”

“ఇనతిం నేనూ ఏరుస్తున్నాను నర నయ్యా! ఎందుకో తెలుసా! నేను తెప్పను. ఇప్పుడు నేను విజించెప్పిరా ఎవరూ నమ్మరు. పై పెట్టు నేనేదో దుర్మార్గం తలపెట్టేనని భయపడి తప్పారు. అందుచేత నేను చెప్పదలుచు

కోలేదు. ఏట స్వామి భక్తి ఎక్కువని నేననుకుంటున్నాను. ఇన్నేళ్ళూ నేను చెప్పకుండానే నా కర్మయమేమిటో నరిగి ఉపించి మవ్వ కొన్ని వసులు చేసేవు. ఇవాళ గూడా ఏకేమీ ఉపదేశించను. ఏట మంచిదని తోస్తే అది చెయ్యా.”

రామదాసు నరనయ్యకి ఇంకేం చెప్పే వారోగావి. ఆ భవంతి ముందు (నరిగి ఆ వేళకి) కారాగిన చప్పుడూ. మను శులు మేడెక్కి తన గది వమీవించిన పై నమూ పసిగట్టి అన్నాడు.

“ఎవరో వస్తున్నట్టుంది. నాకు గుంటె పోటు వచ్చిన నంగతి వాచిపెట్టా.”

నరనయ్య తలూపేడు.

(నశేపం)

చూడండి, మీకే తెలుస్తుంది...
సర్వోత్తమ తెలుపుకోసం టినోపాల్!

పరిశ్రమలను చూపింది, బట్టలను అలదు సారీ జాడించినప్పుడు కొంచెము టినోపాల్ వేయండి, అప్పుడు చూపింది. బట్టలు ఎంత తెల్లగా ఉన్న మీరుమిటుగొలిపేలా ఉన్నాయో! టినోపాల్ ఎంత తెల్లగా చేస్తుంది! మీ చొక్కాలు, చీరలు నువ్వులు, మవాడీ మొదలైనవి మెరుగూ ఉంటాయి! దానికంటే బట్టలు ఒక ప్రేమో కూరి కాదు! టినోపాల్ ను కొనండి. రెగ్యులర్ సైజ్ క్, మితవ్యయ ప్యాక్ మరియు కార్టిక్ మరియు పొట్లము—మూడు ప్యాకేజీలలో లభిస్తోంది.

① టినోపాల్ తె.ఆర్. నె.డి ఎస్.ఎ. బాల్ వ్యవస్థాపక చారి ఇంజనీర్ ప్రొ.డి. మూర్తుం

మహాత్మా నె.ఆ. రిమిటెక్

పి.ఎ. నెక్స్ 11050, బొంబాయి 20, తె.ఆర్

కాలగర్భంలో కలిసిపోయిన జేమ్స్ బాండ్

ఈ కాలంలో జేమ్స్ బాండ్ గురించి, బాండ్ చిత్రాల గురించి, బహుళ ఆకలి కోర్ నెంబరు 007 గురించి విననివాళ్ళు, వయస్యవాళ్ళు చూడనివాళ్ళు, ఎవ్వరూ వుండరు అంటే అతిశయోక్తిగాదేమో. చిన్నపిల్లవాడి దగ్గి నుంచి ముసలివాళ్ళ వరకూ జేమ్స్ బాండ్ సినిమాలంటే చెవి కోసుకుంటారు అనలు ఎవరీ జేమ్స్ బాండ్? ఇకన్ని ప్రేక్షకులు ఎంతో అంతగా ఆకాశానికి ఎత్తేస్తున్నారు. జేమ్స్ బాండ్ నటించిన సినిమాలంటే ఎందుకు అంత వదివస్తారు? ఈ ప్రశ్నలకు సమాధానం బహుళ విశురవాడ్ని అడిగినా చెప్పగలదేమో.

జేమ్స్ బాండ్ ఆభిమాన ప్రేక్షకులు యీ మధ్యనే ఒక దుర్ఘాటం ఏర్పారు. ఈ దుర్ఘాటం ఏమిదో తెలుసుకునేందుకు ముందుగా అసలు జేమ్స్ బాండ్ ఎవరో ఏమిదో కథాకమామీసు అంటా తెలుసుకుందాం.

అసలు జేమ్స్ బాండ్ పాత్ర వ్యక్తిగత ఇయాన్ ఫ్లెమింగ్. ఈయన ఓ డబ్బు

పైగా అనారాధ పరిశోధక నవలలు వ్రాశాడు. ఈ అన్ని నవలల్లో హీరో పేరు జేమ్స్ బాండ్. రచయిత బ్రిటిష్ దేశానికి వేందినవాడు. రచయిత జేమ్స్ బాండ్ ను ఒక భయంకరమైన వ్యక్తిగా, అత్యంత మేధావి, సాహసికునిగా చిత్రించాడు. ఈ పుస్తకాల్ని ఆధారంగా తీసుకుని సినిమాలా ఎందుకు తీసుకురావడం అన్న ఆలోచన బ్రిటీష్ చిత్ర విర్మాతలకు కలిగింది. ఇయాన్ ఫ్లెమింగ్ తన నవలల్లో వర్ణించిన జేమ్స్ బాండ్ లాంటి వ్యక్తికోసం అవ్వేషణ ప్రారంభించారు. వెకగ్గా వెకగ్గా రచయిత వర్ణనలకు సరిగ్ద వ్యక్తి దొరికాడు. మంచి ఒడ్డు పొడుగు రెండు ముగ్గులపైన ఒంపులు, ఆజానుబాహువు అయిన వ్యక్తి లభించాడు. ఈయన పేరు సీన్ కానరీ. అంతే అమాంతం సీన్ కానరీ జేమ్స్ బాండ్ అయిపోయాడు. ఈ సినిమాలలో జేమ్స్ బాండ్ గా వటించిన వ్యక్తి పేరు సీన్ కానరీ అన్న విషయం తెలియనివాళ్ళు కూడా వున్నారనుకోండి.

అది వేరే విషయం. జేమ్స్ బాండ్ పాత్ర దారి సీన్ కానరీ మాట ఏమోగాని, సీన్ కానరీని మాత్రం జేమ్స్ బాండ్ అనే ఏయిస్తారు.

'డాక్టర్ నో' చిత్రంలో సీన్ కానరీ జేమ్స్ బాండ్ గా చిత్రీకృతానికి వదిలయం అయ్యాడు. ఆ కిరువాత 'ప్రమ్ 007 ఏట్ లెవ్', 'గోల్డ్ ఫింగర్', 'డిండర్ బార్', 'యూవోస్లీ లివ్ ట్రైవ్స్ చిత్రాలలో వరసగా నటించాడు. ప్రతి సినిమాలో జేమ్స్ బాండ్ అతి క్రూరంగా వ్యవహరిస్తాడు. విరాయదులైన శత్రువుల్ని యిచ్చే చంపేస్తాడు. పాపిష్టుగా, అవర హిట్లర్ లా నటిస్తాడు. ఉడవాళ్ళు, ట్రా ఎంతో బంపీనత్. మానసిక దౌర్బల్యం కలిపిస్తుంది. ఇతని శత్రువులు ఎప్పుడు వివిధ రంగు జాతులవాళ్ళు. ఊహ్యుఃస్థులో అయివుంటారు. అందిచేత జేమ్స్ బాండ్ ఒక జాత్యంహకరుడుగా ఊహ్యుఃస్థు వ్యతిరేకిగా కనిపిస్తాడు.

న స్కో ఫిర్స్ స్టూడియోలో తయారవుతున్న 'రెడ్ బెల్ట్' చిత్రంలో రోయల్స్ అమెర్సిన్ అనే పాత్రను సీన్ కానరీ దాస్యస్తాడు ఆ సందర్భంగా సీన్ కానరీ ను స్కో వచ్చాడు.

అమెర్సిన్ పాత్ర నటించడానికి నేను ఎంతో అదృష్టవంతుడని. జానికి నా సి.మా జీవితంలో ఎంతో ముఖ్యమైనది అమెర్సిన్ ఒక హీరో. రషీణ ధృవం కనిపెట్టిన వ్యక్తి. ఉత్తర ధృవంలో అడుగుపెట్టిన మొదటి వ్యక్తి. కొద్దిసేపటి మనోవికారం. అమిత మిత భాషి. ఉదార స్వభావి అని సీన్ కానరీ

ఎంతో ఉద్యేగంగా తను నటించబోయే పాత్ర గురించి వివరించాడు. 'క్రేన్స్ అర్ ఫ్లయింగ్, చిత్రాన్ని విర్మించిన మైఖేల్ కలతోజోవ్ ఈ చిత్రాన్ని కూడా విర్మిస్తున్నారు. ఆ సందర్భంగా సీన్ కానరీ మాస్కో వచ్చాడు మాస్కో షెరిమెత్సెవ్ విమానాశ్రయంలో కలతోజోవ్ మరణించడం ప్యాగతం చెప్పాడు. ఆయన్ను జేమ్స్ బాండ్ గురించి ఏమీ అడగవద్దని విరూత కలతోజోవ్ మిగతా వాళ్ళను హెచ్చరించాడు.

అనయ జేమ్స్ బాండ్ పాత్ర గురించి ఒక్క మాయనా మాట్లాడదలచుకోలేదని ఇటీవల రోమ్ లో జరిగిన ఒక పత్రికా విలేఖర్ల సమావేశంలో సీన్ కానరీ ప్రకటించాడు విమానాశ్రయంలో అశుభు పెట్టిన సీన్ కానరీకి, విమాన్లో జేమ్స్ బాండ్ కి ఎక్కడా బొరిక కనిపించలేదు. 40 సంవత్సరాల వయస్సుగల సీన్ కానరీ వదనం చాలా ప్రశాంతంగా, ఓరునవ్వలు చిందిసూపుంది. సినిమాల్లో కనిపించే క్రూరత్వం, రోక్షిణ్యం, ప్రతి అయిదు విముషాలకొకసారి ముమ్మర్ని దాన గొట్టే రాక్షసత్వం ఎక్కడా కనిపించలేదు.

లోగడ 'ఫిలింస్ ఆండ్ పర్మింగ్' అనే మేజైన్ ఒక వ్యాసం రాస్తూ జేమ్స్ బాండ్ లేబర్ వున్న ఏ చిత్రాని కయనా మంచి మార్కెట్ వుందని, జేమ్స్ బాండ్ రివల్యర్, జేమ్స్ బాండ్ సూట్ కిస్. 007 వోర్కా. 007 వైజమా సూట్. 007 బెట్టు, ప్లాస్క్. కిప్ప అనేకం సచ్చాయని వ్రాసింది. ఇయాన్ ప్లెమింగ్ పుస్తకాలు మిలియన్ల డాలర్ల

కొద్ది అమ్ముడుపోయాయి. బాండ్ చిత్రా అకు వచ్చినంత అదాయం మరో చిత్రాలకు రాలేదు. అటువంటిది జేమ్స్ బాండ్ గా తెరపైకి సీన్ కావరి సటింబాడంటే మతి ఆకాశానికి ఎత్తై ముగియాలి.

కావి సీన్ కావరికి జేమ్స్ బాండ్ పై అభిప్రాయాలు మరోలా వున్నాయి వాటి పారాంశం యిది. 1. జేమ్స్ బాండ్ ఒక ప్రత్యేకమైన వ్యక్తి. 2. జేమ్స్ బాండ్ మన సీరియస్ గా తీసుకోకూడదు 3. నేను జేమ్స్ బాండ్ కు ఎంతో రుణపడివున్నాను. 4. నాకు జేమ్స్ బాండ్ అంటే మొహం మొత్తయింది.

జేమ్స్ బాండ్ సృష్టికర్త అయిన ఇయాన్ ఫ్లెమింగ్ రచనల్ని కూడా సీన్ కావరి విమర్శించాడు. ఆయన రచనలో అన్ని సన్నివేశాలూ చాలా గంభీరంగా వుంటాయి అందుకని నేను బాండ్ విజువల్ లో కానీ సహజ్యంపాలు ప్రవేశ పెట్టాను అని సీన్ కావరి పేర్కొన్నాడు.

కావరి నేను జేమ్స్ బాండ్ కు ఎంతో రుణపడివున్నాను. నాకు యంత పేరు ప్రఖ్యాతులు రావడానికి కారణం ఆ జేమ్స్ బాండ్ కావరి అస్తమానా, కుస్తీలు పెట్టడం, కాసేపు నేను తన్నులు తినడం, ఎక్కువసేపు ఎంటర్ వార్షి చానగొట్టడం, రివాల్యూర్ లతో ఆటలాడుకోవడం, ముద్దులు పెట్టకోవడం, దూకడం, ఎగరడం, ఈదడం, పొడవడం, తన్నడం, కారు డ్రయవింగ్ లు. ముప్పిరూతలతో నాకు విసుగెత్తింది. మొహం మొత్తయింది. నాకు ఈ పాత్ర అంటే రోత వుట్టింది. అది వ్యయంగా సీన్ కావరియే ఒను

కున్నాడు.

బాండు గురించి చివరిసారిగా మీతో మాట్లాడుతున్నాను. బాండు లేడు. కాల గర్భంలో కలిసిపోయాడు. కవినం వావరకయినా కవాల గురించి మనం మాట్లాడటం మానేస్తే మంచిదని విమాన క్రయంలో ఒకాయన అడిగిన ప్రశ్నకు సీన్ కావరి సమాధానం యిచ్చాడు.

సీన్ కావరి జేమ్స్ బాండ్ గా వటించవని ప్రకటించడం అభిమాన ప్రేక్షక లోకానికి విజృంభింపి ఒక సద్దామిస్తా.

అయినా యంకా జేమ్స్ బాండు నివి మాలు కస్తూనే వున్నాయి. ఇయాన్ ఫ్లెమింగ్ నవలల్లో ఒకటయిన 'ఎన్ హార్ మెజెస్టీస్ సీక్రెట్ పర్సన్.' హిట్ మెజెస్టీస్ సీక్రెట్ ఏజెంటు 007 గా విరూపిణి పూర్తయింది. దీనిల్లో జేమ్స్ బాండు సీన్ కావరి కాడు. అప్పీరియాకు చెందిన జార్జి లెస్ నెస్. ఈయన యీ ఒక్క సినిమాలో వటించి. విరూతలకు చేతులెత్తినవడం పెట్టేవాడు విసుగెత్తి పోయింది. వటించను పొమ్మన్నాడు. విరూతలు పీరుకాలిపోయారు

ఎవీమయినా జేమ్స్ బాండుకున్న పేరు ప్రఖ్యాతులు అంతకంతకూ అడుగుటి పోతున్నాయి. బాండును తెరపైకి వృష్టిం చిన సీన్ కావరియే బాండును అవహ్యాంతు కున్నాడు. ఇక జేమ్స్ బాండు కాల గర్భంలో కలిసిపోయాడనే అనుకోవచ్చు.

(పోలియట్ వ్యాపావళి సౌజన్యంతో)

తమిళంలో కథచిన్నవాలు జరుపుకొన్న "వారాణానా" చిత్రం ఆధారంగా శ్రీ బాపు దర్శకత్వంలో లక్ష్మి ఎంకర్ ప్రొజెక్షన్ వారు తెలుగులో నిర్మిస్తున్న చిత్రం "బాలరాజు కథ".

ప్రసిద్ధ పల్లవ మహారాజులు కట్టించిన ఏకాదశి శిల్ప కళాక్షేత్రం - నేటి మహాబలిపురం యీ చిత్రానికి కథా స్థలం.

దాదాపు మూడు వంతులు మహాబలిపురం పరిసరాల్లో పూర్తవుతున్న ఈ చిత్రంలో కథానాయకుడు మాస్టర్ ప్రభాకర్, పనిగండం మామల్లయ్యగా వాగభూషణం; వద్దాడగురుండి సంతాసంతో సతమకవుతున్న ఆచార్య గయ్యాశిదంపతులు సాక్షి రంగారావు, సూర్యశాంకం. ఆరు రామలింగయ్య హెచ్ లేవి హేడ్ గాను, కానీ లేవి కొబ్బేబుల్ గాను నటిస్తున్నారు.

ముళ్ళపూడి వెంకటరమణ మాటలు, ఆరుద్ర, కొనరాజు పాటలు; మహదేవన్ సంగీతం; మిక్కిలి నేటి. ధూళిపాళ, ఆశోకకుమార్, రావి కొండలరావు, పల్ల రామ్మూర్తి, శీతారాం. పి. వెంకటేశ్వర రావు, విజయచందర్, హేమలత, సంద్యారాణి, ప్రసన్నరాణి, శివశంకర్, పుష్పకుమారి, విజయరాధిక, శైలజ రాణి, సర్కార్, మాస్టర్ శేషగిరిరావు, విశ్వేశ్వరరావు; బేబీ బాలి, బేబీ సుమతి మొదలగు సాంకేతిక, సెటివలులతో తయారవుతున్న ఈ చిత్రం ఆగస్టులో లక్ష్మి ఫిలింస్ ద్వారా విశాఖాంధ్ర అంతటా విడుదలకు

పంచరంగుల చిత్రం

దసరా బుల్లోడు

జగపతి ఆర్ట్ పిక్చర్స్ వారి "దసరా బుల్లోడు" పనందైన పంచరంగులలో తయారవుతున్నాడు. పదకొండు పాటలు రికార్డు చేయబడ్డాయి. ఇప్పటికి ఐదుపాటలపై చిత్రీకరణ జరిగింది మొదటిరెండు పెద్దయ్యాల్ని అనురాపురం, కృష్ణా జిల్లాలలో భర్త పెనుమర్లులో జరిగాయి ఇంక వరకు నాటగూళ్ళ చిత్రం పూర్తయింది. బెట్ డోర్ మాటింగ్ విషయంలో భర్త పెనుమర్లు గ్రామ ప్రజల సహకారానికి ఆ పూరి పశువైద్యశాల ప్రసూరి నిర్మాణ సహాయార్థంగా పంచాయతీవారికి రూ. 1500/— విరాళంగా చిత్ర నిర్మాత, గర్భకులు శ్రీ రాజేంద్రప్రసాద్ సమర్పించాడు.

ముఖ్యపాత్రలలో పి. నాగేశ్వరరావు, యస్ వి రంగారావు, గుమ్మడి, వాగభూషణం, సద్వనాథం, వాణీశ్రీ, చంద్రకళ, అంజలి, సూర్యశాంకం. దాదాకుమారి, బేబీ బ్రహ్మజి నటిస్తున్న యీ చిత్రం నెట్టొలియ నెలాటయకు పూర్తవుతుంది.

ఆచార్య ఆశ్రమ మాటలు, కె. వి. మహదేవన్ సంగీతం, చాయ ఎస్. వెంకటరత్నం మొదలైన సాంకేతిక వర్గంతో హైదరాబాద్ శ్రీ సారధి స్టూడియోలో నిర్మించబడుతుంది.

మధు పిక్చర్స్ 'ఇంటి గౌరవం'లో

శోభన్ బాబు, నాగభూషణం, పి వెంకటేశ్వరరావు, జానకి.

చిట్టి చెల్లెలు

సుగుణసుందరి కథ

మధుగన్ బ్రదర్స్ స్టూడియోలో ఏ. వి. యం. స్టూడియోలో అవిరామకృషితో నిర్మిస్తున్న పాంపిక్ చిత్రం "చిట్టి చెల్లెలు" పూర్తయింది. జూలై నెల 29న విశాలాంధ్ర అంకటా విజయా డిస్ట్రిబ్యూటర్స్ ద్వారా విడుదలవుతున్న ఈ చిత్రం తుదిమేర గుణ దిద్దుకుంటోంది. ముఖ్యపాత్రలో ఎన్. టి. రామారావు, హరనాథ్, గువ్వడి. వాణిశ్రీ జతై రేఖ, పద్మశాఖం, గీతాంజలి నటిస్తున్నారు.

బోధి

అగస్త్యశ్రీ విమల భానుస్మి పి.ఎస్. ఆర్ పిక్చర్స్ "సుగుణసుందరి" జాన పద చిత్రం తాలూకు షూటింగ్ అతి త్వరగా జరుగుతుంది. కాంతారావు, రామకృష్ణ సత్యనారాయణ, శ్యామరాజు, మిక్కిలినేని, రామచంద్రరావు, మాతవ వటుడు వగేష్, రేవిక, విజయలలిత, జ్యోతిలక్ష్మి, మణిమాలి, పుష్పకుమారి నటిస్తున్న ఈ చిత్రానికి చిల్లర భావ నారాయణ కథ, మాటలు; కొండపాటి సంగీతం; పి. నారాయణరెడ్డి, కొనరాజు, అరుద్ర, చిల్లర భావనారాయణ, పాటలు;

హెచ్. ఎస్. వేణు చాయ. దర్శకత్వం వహిస్తున్న ఈ చిత్ర విర్మాత శ్రీ విజయ సుబ్బారావు. ప్రెస్ రిలేషన్స్: శ్రీ కృష్ణ.

స్వరాజ్యలక్ష్మీ ప్రొడక్షన్స్

స్వరాజ్యలక్ష్మీ ప్రొడక్షన్స్ తమ మొదటి జానపద చిత్రం వద్దశ్రీ యన్. టి. ఆర్. స్పిడ్ ఆన్ చేయగా శ్రీ రాజ నాం కౌన్స్ కొట్టగా జూన్ 21 వాహినీ స్టూడియోలో సుభముహూర్తాన షూటింగ్ ప్రారంభమైంది. 21 నుంచి 27 వరకు నాలుగు వేల్చులో పని పూర్తి చేశారు. ఈ చిత్రంలో మొత్తం ఏడు పాటలుంటాయి. కాంతారావు, రాజనాం, కె. వి. చలం, త్యాగరాజు, ధూళిపాళ, బాలకృష్ణ, జగ్గావు బేబీ రాణి, విజయలలిత, అంజలి, గీతాంజలి, విజయశ్రీ, రాజ్ కుమార్ నటిస్తున్న ఈ చిత్రానికి దర్శకులు బి. వి. శ్రీనివాస్, రచన జి. కె. మూర్తి, పాటలు పి. నారాయణరెడ్డి, దాళరది, జి. కె. మూర్తి, విరూణ విర్విహణ కుదరవల్లి శీతారామస్వామి, నిర్మాత కుదరవల్లి శ్రీరామమూర్తి.

సంగీతం టి. వి. రాజు.

విజయ కంఠైన్స్ టీకె.

‘పట్టినదల్లా బంగారం’

శ్రీ తోట సుబ్బారావు నమర్చిస్తున్న శ్రీ లక్ష్మీ పిక్చర్స్ అండ్ కో ‘పట్టినదల్లా బంగారం’ చిత్రం కరవేగంతో తియ్యరవుతుంది. తిరుమల చంద్రగిరి లోయ

ప్రకృతి సౌందర్యంతో కొన్ని ముఖ్యమైన పన్నివేలా అతిక్రమకోర్చి చిత్రీకరించటం జరిగింది.

చలం, రాజశ్రీ, హరనాథ్, విజయలలిత, రేలంగి, నక్కవారాయణ, రమణారెడ్డి, (గెస్ట్) అల్లు రామలింగయ్య, ఛాయా దేవి, నదిక. కె. వి. చలం, రామచంద్రరావు మరియు జగ్గయ్య నటిపాటలు.

శ్రీ వి. వెంకటరత్నం విర్చిస్తున్న ఈ చిత్రానికి బి. ఎల్. ఎస్. ఆచార్య సంభాషణ; షూటింగు సంగీతం: ఎస్. ఎస్. లాల్ ఛాయ; వారికళ; బి. గోపాలరావు కూర్పు; జి. వి. ఆర్ శేషగిరిరావు దర్శకత్వం: శ్రీ కృష్ణ ప్రెస్ రిలేషన్స్.

రాడీ రాణి

శ్రీ వి. పూర్ణచంద్రరావు శ్రీ లక్ష్మీ ప్రొడక్షన్స్ బ్యానర్లో విర్చిస్తున్న క్రైం డ్రిల్లర్ ‘రాడీ రాణి’ గా విజయలలిత నటిస్తున్న ఈ చిత్రాన్ని జూన్ 21 న ప్రారంభించారు. మలేషియా నాట్య సుందరి కిస్మిస్ ఈ చిత్రంలో ప్రత్యేక పాత్రలో కనుపిస్తుంది. విర్విరామంగా షూటింగ్ పూర్తి చేసుకుంటున్న ఈ చిత్రం ఆగస్టులో విడుదలకు సిద్ధమవుతుంది.

ఇతర పాత్రలలో జ్యోతిలక్ష్మి, మధుమతి, భూపి, బేబీ బ్రహ్మాజీ, బేబీ శిదేవి, రాజబాబు, నక్కవారాయణ, ప్రభాకరరెడ్డి, త్యాగరాజు, పహిల్వాన్ కాంతారావు, ధూళిపాళ, రావి కొండలరావు, బెజవాడ వాయుడు, రాజారెడ్డి మొదలగువారు నటిస్తున్నారు.

విజయలక్ష్మి
మోలినీ వాలి

ఆదిజన్మ

డైరెక్ట్ బి.యస్.మూర్తి
సత్యజిత్ వియన్ రాజు

మూల భవనిని పాటి రాధాకృష్ణ, సంగీతం మాస్టర్ వేణు
కెమెరా కన్నప్ప, కూర్పు NS ప్రకాశం
ఉత్పాదకం అనామిక దుర్గానాగి కృర రావు

డిస్ట్రిబ్యూటర్ అనంతపురం ఎంటర్ప్రైసెస్
నవయోగ చదుల

కర్ప

కె. యస్. ఆర్. దాస్. దర్శకత్వం వహిస్తున్న ఈ చిత్రానికి విశ్వప్రసాద్ కథ. మాటలు; వీటూరి పాటలు వ్రాశారు. సంగీతం సత్యం; నృత్యాలు కె. యస్. రెడ్డి. ఛాయ కన్నప్ప, కళ చలం సమ కూర్చుకున్నారు

అత్తలూ—కోడళ్లూ

నందిని ఫిలింస్ వారు 'అత్తలూ - కోడళ్ళు' చిత్రం తాలూకు తొలి పాటను విజయ గార్డెన్స్ లో జూలై మొదటి తేదీన కె.వి. షహదేవన్ సంగీత దర్శకత్వంలో ఆశ్రేయ రచించి, ముగిం పాడగా రికార్డ్ చేశారు.

కృష్ణ వాణిశ్రీ, నాగభూషణం, మణిమాల, రేలంగి, సూర్యకాంతం, చంద్ర మోహన్, ఛాయాదేవి, అల్లు రామలింగయ్య, నిర్మల, పెరుమాళ్ళు, రాజబాబు, కె. వి. చలం మొదలగువారు నటవర్గం. దర్శకత్వం పి. సి. రెడ్డి బి.సి. నిర్మాతలు శ్రీ వారాయణ సుబ్బరాయుడు. శ్రీ జె. ఎ రామసుబ్బయ్య.

పచ్చని సంసారం

బి. ఎన్. మూవీస్ వారి "పచ్చని సంసారం" శరవేగంతో తయారవుతున్నది. గోల్డెన్ స్టూడియోలో వాణిశ్రీ, కృష్ణలపై కొన్ని ముఖ్యమైన సన్నివేశాలను చిత్రీకరించడం జరిగింది. ఈ

చిత్రంలో గుమ్మడి ఒక విశిష్టమైన పాత్రకు జీవం పోస్తున్నారు. లక్ష్మీదీపక్ అతి చాకచక్యంతో ఈ చిత్రాన్ని దర్శకత్వం చేస్తున్నారు.

పవిత్రబంధం

నేటి సమాజంలో కడుదోష్ట సమస్య ఏ విధంగా తలెత్తుతుందో, దాని పర్యవసానం ఎలా పరిణామం చెందుతుందో కళ్ళకు కట్టినట్లు చిత్రీకరించి విరూపించే చిత్రం ఆరోక్ మూవీస్ వారి "పవిత్ర బంధం".

అక్కినేని నాగేశ్వరరావు, వాణిశ్రీ, కాంచన, పద్మనాభం, గీతాంజలి ముఖ్యభూమికల్లో కనువిస్తారు. దర్శకత్వం పి. మధుసూధనరావు విర్వహిస్తున్నారు. శ్రీ టి. గోవిందరాజన్ నిర్మిస్తున్న ఈ చిత్రానికి సహనిర్మాత శ్రీ టి. వి. ఎస్. శాస్త్రి.

సుభాషిణి

శ్రీ హేమాంబరధరరావు మద్రాసు నడనకవిలో నిర్మించిన ఎయిర్ కండిషన్ ప్రీవ్యూ థియేటర్ కు "సుభాషిణి" అని నామకరణం చేశారు. జూలై 1 న పద్మశ్రీ ఎన్. టి. రామారావు థియేటర్ ను కుళ సమయాన ప్రారంభింపునం చేశారు. శ్రీ కామరాజ్ స్విచ్ ఆన్ చేశారు. తర్వాత 'దేవక', 'కథానాయకుడు' చిత్రాల్లోని కొన్ని ముఖ్యమైన పుట్టాలు, 'బాబా నెహ్రూజీ' డాక్యుమెంటరీ చిత్రాన్ని ప్రదర్శించారు.

‘చిట్టి చెల్లెలు’లో వాణిశ్రీ, రామానుజ మొదలవారు

సతి అనసూయ

రంగేళి రాజా

శ్రీకాంత్ అండ్ శ్రీకాంత్ ఎంటర్ ప్రయజన్ వారు కలర్ లో నిర్మిస్తున్న హిరాణిక చిత్రం “సతి అనసూయ” పూహసాధ్య అనసూయగా ఇమవ ఆత్రి భూమికను తొంతారావు ధరిస్తున్నారు ఇంకా ముఖ్యమైన పాత్రలలో కారధ సత్యనారాయణ కోదన్ దాని రాజ్ దాని ప్రభా రలేడ్డి మీనాకుమారి నటిస్తున్నారు దర్శకత్వం వి ఎ సుబ్బారావు

నోట్

రాజ్యం విక్టర్ నిర్మిస్తున్న రంగేళి రాజా చాలై 1 న హైదరాబాద్ పా ని స్టూడియోలో షూటింగ్ ప్రారంభమైంది రంగేళి రాజా నిర్మింపబడిన రంగేళి రాజా నిర్మిస్తున్నారు ఇది చిత్రం హన్య సమీకృతమైన పాత్ర పెంజమెల్ వర ఇప్పటికి మూడు పాటలు రికార్ చేయబడ్డాయి ప్రధాన న త్రావో కొంచెం గుమ్మడి చలం సత్యనారాయణ పండితలు కనకపిస్తాని దర్శకత్వం సి యన్ రావు నిర్మాతలు శ్రీ కుటి లక్ష్మీరాజ్యం శ్రీధరరావుగారలు

ఇద్దరమ్మాయిలు

బొమ్మసర్స్ కంటైన్స్ వారు తెలుగులో విరిస్తున్న కలర్ చిత్రానికి 'ఇద్దరమ్మాయిలు' అని నామకరణం చేయటం జరిగింది. వాణిశ్రీ యందులో ఇద్దరమ్మాయిలుగా నటిస్తోంది. అక్కినేని నాగేశ్వరరావు ఇద్దరమ్మాయిలలో ఒకమ్మాయి ప్రియుడుగాను శోభనబాబు మరొకమ్మాయి భర్తగాను నటిస్తున్నారు. మిగిలిన పాత్రలలో ఎన్. వి. రంగారావు, గుమ్మడి. రాజ్ బాబు, రమాప్రభ, నాగయ్య, రావి కొండలరావు, రుక్మిణి గారలు కనుపిస్తారు. దర్శకత్వం ఎన్. ఆర్. పుట్టన్న.

అదృష్టదేవత

విజయలలిత పిక్చర్స్ పేరిట శ్రీ వీటూరి విరిస్తున్న 'అదృష్టదేవత' చిత్రం మూడువంతులు పైగా పూర్తయింది. తె. యస్. ఆర్. దాస్ దర్శకుడు. ముఖ్య భూమికలలో శాంతారావు, వత్సనారాయణ, రామకృష్ణ, అల్లు రామలింగయ్య, దూకిపాళ, త్యాగరాజు, మిక్కిలినేని, బాలకృష్ణ, వాణిశ్రీ, విజయలలిత, సురేఖ, వైష్ణవమరి, క్యామల కను పిస్తారు.

ఒకే కుటుంబం

యాక్టర్ నాగభూషణం సమర్పిస్తున్న చిత్రం 'ఒకే కుటుంబం' జూన్ 10 న మ్యాదోన్ స్టూడియోలో కాస్త్రోక్తంగా

ప్రారంభమైనది. ముఖ్య పాత్రలలో ఎన్. జి. రామా రావు, శాంతారావు, నాగభూషణం, అల్లు రామలింగయ్య, దూకిపాళ, అక్కి. రాజశ్రీ, రుక్మిణి దరిస్తున్నారు. ప్రత్యేక తమిళ దర్శకుడు ఎ. భీమసింగ్ దర్శకత్వం వహిస్తున్నారు.

తెలుగులో "వియత్నాం పీడు"

తమిళంలో నాటకంగా రూపొంది అశేష తమిళప్రజల ఆదరాభిమానాలను చూగింది. పివిమాగా రూపొంది మద్రాసులోని ఆంధ్రులను కూడా విశేషంగా ఆకర్షించిన "వియత్నాం పీడు" చిత్రాన్ని శ్రీమతి సావిత్రి తెలుగులో విరించేందుకు నన్నాహలు జరుపుతున్నారు. తమిళంలో పద్మిని దరించిన పాత్రను సావిత్రి తెలుగులో వీరిపంకటమేగాక దర్శకత్వ భారం కూడా వహించనున్నది.

రెడీరంగడు

కిశోర్ పిక్చర్స్ బాపర్ లో శ్రీ కవచ మేధరి విరిస్తున్న క్రయమ్ ఫ్రెల్లర్ రెడీరంగడు మాటెంగు జూన్ 18 నుండి 22 వరకు గోల్డెన్ స్టూడియోలో జరిగింది కల్లుపాక పెట్టులో నట సామ్రాట్ శ్రీ యస్వీ రంగారావు, శ్రీ వల్ల రామమూర్తి, శ్రీ సీతారాం పాల్గొన్నారు. శ్రీ కొవరాజు రావిన "విషాలోనే వుందిరామణి" అన్న పాటకు మాధవరెడ్డి పాడగా రెడీరంగడు పాత్రను

ఇద్దరమూయిలు లో
నాగేశ్వరరావు వాణిశ్రీ ఎన్ వి ఆర్ నాగయ్య

పోషిస్తున్న శ్రీ య్ వి ఆర్ పై చిత్రి
కరి వారు ప్రముఖ హాస్యజి అయిన
వల్ల రామమూర్తి సతారాల హాస్య
నన్ని వేళలు కల్లుమూత మాయమ్మ
అన్న వల్ల రామమూర్తి పాడిన పాట
సేతారం వ తతో సహజ హాస్యాన్ని
అందించుతాయి శ్రీ యస్వి ఆర్ త్రాగిన
మైక తో పాడుతూ నవించిన నన్ని
వేళలు ప్రేక్షకుల్ని మైమరపి ప చేయ
గలవు

ఈ చిత్రానికి కథ మాటలూ శ్రీకవళ
మేడల దర్శకత్వ శ్రీకె వి న దవ

జ్యోతి

రావు సంగీత శ్రీ వి గోపాల
కెమేరా శ్రీ వి వి ఆర్ చౌదరి ఈ
చిత్రం వగం పూర్తయి ది పెట్టెబయటలో
విడుదల చేయాలని రూక వంకల్పం

కన్నన్ ప్రొడక్షన్స్ వారి
హయామహర్

మనం అనేక పై చిత్రాలు చూడం
జంతవరకు ఎన్నడూ మన చూడని
విచిత్రమైన పా యిక పై చిత్రం

సుగుణ నుందరి కథ లో జ్యోతిలక్ష్మి

యా " యా మహర్ యువతులు
ఉత్పాదన తులు వ గా ముదీయో ప్తావ
కొ దకు నేటి తెలుగులో ప్ర ధని గా
రూపొ ఉన్నప్పు యీ వన్నెన్ను క్రిల్లర్
తెలుగులది ఒక స చ న చిత్రమై
వం తమాశ్చర్యం తుర్చి చే వేర్చి వ
జుందాం భారతి జాగో పై ఒక రి వి
రాధ పెక్కి వి యలలిత ఉదయ
జుహర్ సరి వారాజా శ్రీశర్ మొద
లై నవారు నటి ఎన్ యీ చిత్ర జమా
ందీ దిర్ఘకవ్య లో తయారై వుతో ది

మాటలు పాటలు అవివెట్టి చాళారు
వత్సం సంగీత సా ధి పి సుశీల
యస్ జాగతి ఎల్ ఆర్ ఈశ్వరి
బాలసుబ్రహ్మణ్య పాడిన పాటలు ఓ
పైలైట్ చలం ఈ చిన్ని స వర్

తె ఎస్ రెడి నృత్యాలు నమహర్పారు
ప్రకాష్ భాయి

ఈ మాయామహర్ అనతి రహస్యం
ఎమిటో యీ చిత్రం చివరివరకు చూస్తే
గాని తెలియదు విర్యాశలు కదా తవు
బ్బోషును ప్రేక్షకులు ఎవరికీ చెప్ప దు
ప్రత్యేకంగా ఓ మనవి ప్రకటి చారు
ఇ త చిత్ర కదాచిత్రం యి తవరకు
మనం చూచివుండం అతి త్వరలో
రానున్న అత్రం యి

లక్ష్మి కళా చిత్ర

ప్రొడక్షన్ నెం 1

కోల్ల నెంకట్రాసుయ్య సమర్పించు
లక్ష్మి కళా చిత్రవారి తొలి పా మిక

బాలరాజు కథ లో అల్లురామలింగయ్య నాగభూషణం

చిత్రం ద్వితీ ఎన్ టి రామరావు రావు పిర్మాకె య్ గుండు కాల
వాణిశ్రీ జగయ్య రాజ్ బాబు ల్ల కొనరాజు వ్రాసిన కి పాటలు రికా
శామలింగయ్య పత్మణిరాయణ శాంత్ రింగుకు ఎద చేయబడాయి వీటిని
తుమారి మొదలగు ముఖ నటీనటులు మంజుపాల పి నుకీ ఎల్ ఆర్
అతో తయారు కానున్నది టి నాలి ఈశ్వరి పితాపుర నాగేశ్వరరావు పాడ
సుబ్రహ్మణ్యం కథకు వివిధైర్వచన గలరు జెమివీతో యీ 17 వ పాటలు
ఎ హనుమంతరావు నంగీకపారద్యం రిక రి గ్ జనగుతు ది ఆగస్టు 15
వారి కళ ఎ ఎ వెంకటేశ్వరరావు ను చి షాట్ గ్ ప్రారంభిస్తున్నార
అసోసియేట్ దర్శకుడు వి ఎ సుబ్బా పూర్ణా రిరీజ్ చిత్రం యది

అందరూ మారాలి!

మే జ్యోతిలో నలాది కనకరావుగారు వ్రాసిన 'ఎవరు మారాలి' చదివి ఇది వ్రాస్తున్నాను. ఆయనన్నట్లు నేటిచిత్రాల స్థాయివరకనానికి కారకులు మీరంటే మీరని అందరూ వాడులాడకుంటున్నారు. ఎవరితప్పులు వారు దిద్దుకోవడం మానేసి ఒకరి తప్పులొకరిపై దుద్దుకోవడం కోవ వీయం ఇటువంటివిజ్యోతిలో ఎవరు మారాలి అని అంటే తిరిగి మీరంటే మీరేనని మొదటతేవస్తారు. అంతేగాని, 'తప్పు చూదికొడుగదా' అని అక్కపరికిలన చేసు కొనడానికీ ప్రయత్నించరు. మంచికి పునాదు వేసి రోజులు రావాలంటే వంటిస్తూ అనవాదులు వేసి రోజులు పోవాలి. మారవలసింది నేటి చిత్ర పరిశ్రమ అని గుర్తించాలి. మార్చవలసింది మనమందా మామూ అన్న సత్యయానికి రావాలి. 'మనమందరమూ అంటే విరూపిణి, దర్శకులు, నటీనటులు. డిస్ట్రిబ్యూటర్లు ప్లస్ ప్రేక్షకులు అని నా అభిప్రాయం నేటిచిత్రాల స్థాయికి కారకులు ప్రేక్షకులేనని, వారెటువంటి చిత్రాలు ఆదరిస్తున్నారో మేముంటుంటే చిత్రాలనే నిర్మిస్తున్నామనీ నిర్మాతలు, దర్శకులు అంటున్నారు. ఇలా, ప్రేక్షకులపైనే నిండవేస్తున్నారు. కాని ప్రేక్ష

కోను. ఈ మాత్రంపని ప్రతిఊర్లోనూ జరిగిననాడు మనకోసం తప్పక ఉత్తమ చిత్రాలు ఉత్తర షణ్ముఖంలోనే తయారవుతాయి. ఇదిట ఉంచుదాం. ప్రేక్షకుల వరకూ రావీయకుండా కేవలం మన నటి నటులందరూ తలచుకుంటే ఉత్తమ చిత్రాలు విర్మించబడగలవు 'దర్శకులు చెప్పినట్లే చేయవలసివస్తోంది' యలాంటి పాకలు చెప్పడం మానేసి 'నటి నటులందరూ' ఏకగ్రీవంగా ఒక తీర్మానానికి రావాలి. దాని ప్రకారం తాము నటించే చిత్రాల్లో ఏవయినా తమచిప్రాయాంకు భిన్నంగా (అంటే అసభ్యంగా) ఎప్పుడో ఆ చిత్రంలోని నటి నటులందరూ తాము అందులో నటించమని చెప్పేయాలి, అట్లయితే ఆ చిత్రం మరి విర్మించబడదుగా. అలాచేస్తే తమచిత్రాల సంఖ్య (తదనుగుణంగా ఋజువలో అంకెలసంఖ్య) తగ్గి పోతుందని భయపడనవసరంలేదు ఎందుకంటే కొంతమంది ఆ పరిస్థితుల్లో 'తప్పని పరిగా' మంచి చిత్రాలు విర్మించక తప్పదు. (మంచి చిత్రాలు విర్మిస్తే అదరించబడకపోయి చెప్పడానికి 'మనుషులు మారాలి' ఉదాహరణ). ఇదికూడ అసాధ్యమైన పనికాదు. ఇదిట్లా ఉంచుదాం నటి నటులవరకూ రావీయకుండా కేవలం విర్మాతలే ఉత్తమ చలనచిత్ర విర్మాణ లక్ష్యం పెట్టుకుంటే అది సాధ్యపడదా? నడుతుంది. అయితే కిక్కిరిసిపోతూ వాదించేస్తూ కళకు మాత్రం అవకాశం చెయ్యకూడదు. అప్పుడే అది సాధ్యపడుతుంది.

ఇక దర్శకులు. విజానికి అంతటికీ వీలే మార్గదర్శకులు. మనకు ఉత్తమచిత్రాలందించేకత్తి వీరికి లేకపోలేదు. హిందీ చిత్రరంగంలోకి దుమికి అర్ధికంగా విజయాన్ని సాధిస్తున్న వీరు ఉత్తమ తెలుగు చిత్రవిద్వాంసల సంకల్పంతో ఎదురు దెబ్బలను సైతం ఓర్చి విజయాన్ని సాధించగలరు. మరి రిస్టిబ్యాంకు వారు మన సంస్కృతి, సాంప్రదాయాలను మరువక చిత్రాలను 'నెలక్ట్' చేసుకోవాలి. ఇంతకంటే వారేమీ చేయనవసరం లేనేమో ఈ విధంగా అభిప్రాయపడోళ్లు నేను వాడేరైతని బిల్లగుద్ది చెప్పబోను గాని వదిలైతా. రాంగా అని ప్రశ్నిస్తున్నాను. మారవలసింది ఏ ఒక్కరోకాదు అందరూ మారాలి. ఏ వరభాషా చిత్రాలనో పొగుడుకుంటూ, మనల్ని మనమే పడే పడే విమర్శించుకొనంత మాత్రాన అయిపోదు. ఉత్తమచిత్రాలు మాత్రం ప్రేక్షకులు ప్రోత్సహించి, అదరించి తీరాలి. మరువకూడదు. ఈ సంకల్పం లోనే 'నుడిగుండా' వంటి చిత్రాన్ని మనం ఎంత (ఋజుంగా) విజయవంతంగా వింబామో కూడా అడగడం అప్రస్తుతం కదనుకుంటాను.

అందుకల్ల, మరోసారి, నేననేకమింటే ప్రయోగ తృక, ప్రయోజనతృక, ప్రబోధతృక చిత్రాలు రావాలంటే అందరూ మారాలి.

—ఎన్. వి. ఎస్. ఎన్. మూర్తి.

(బరంపురం.1)

